

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای کترش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

مردم‌شناسی

دوره کارشناسی پیوسته

گروه علوم اجتماعی

(پیشگاهی دانشگاه تهران)

به استناد آین نامه و اکذاری اختیارات برنامه ریزی درسی

مصوب جلسه ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

عنوان گرایش: -

نام رشته: مردم شناسی

دوره تحصیلی: کارشناسی پیوسته

گروه: علوم اجتماعی

نوع مصوبه: بازنگری

کارگروه تخصصی: علوم اجتماعی

تاریخ تصویب: ۱۳۹۹/۰۴/۱۰

بیشترادی: دانشگاه تهران

به استناد آین نامه و اگذاری اختیارات برنامه‌ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی رشته مردم شناسی از دانشگاه تهران دریافت و به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که از مهرماه سال ۱۴۰۰ وارد دانشگاهها و مراکز آموزش عالی می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی رشته مردم شناسی از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱، جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی رشته مردم شناسی مصوب جلسه ۸۶ تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۴ کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و به تمامی دانشگاهها و موسسه‌های آموزش عالی کشور که مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه ریزی آموزشی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را دارند، برای اجرا ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمد رضا آهنگیان
کمیسیون

دیپر کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

مشخصات کلی برنامه درسی رشته مردم‌شناسی (Anthropology)

تعريف رشته

مردم‌شناسی یا آنتروپولوژی (Anthropology) یکی از مهمترین رشته‌های علوم اجتماعی است که حوزه‌ی گسترده‌ای از فرهنگ تا تاریخ تکامل انسان را دربرمی‌گیرد. خاستگاه این رشته به علوم انسانی، علوم طبیعی و علوم اجتماعی برمی‌گردد. مردم‌شناسی در کار جامعه‌شناسی بدنه‌ی اصلی رشته علوم اجتماعی را تشکیل می‌دهد. ماهیت مردم‌شناسی از دیرباز، مقایسه‌ی بین فرهنگی بوده است. مردم‌شناسی قادر به تبیین، پیش‌بینی و کنترل روابط پایدار میان نمودهای حوزه فرهنگ انسانی یا جامعه بشری است. این رشته با رویکرد ویژه‌ای که به موضوع فرهنگ دارد و با پذیرش این اصل که نقش فرهنگ در ساختارهای اجتماعی نقش مهم و تعیین کننده‌ای است، به مطالعه فرهنگ از تاریخ باستان تاکنون و در جوامع مختلف پرداخته و می‌کوشد تا با مطالعه سیر تحول فرهنگ، علل تغییرات فرهنگی و کاربرد آن در جوامع مختلف را بیابد. محور اصلی این علم مطالعه همه جانبه انسان و فرهنگ‌های مختلف است. در این مطالعه ابعاد گوناگون اجتماعی، فرهنگی، زیستی، تاریخی و ... جامعه انسانی نیز مورد توجه قرار می‌گیرند و در نهایت شناخت فرهنگ جامعه دستاوردهای اصلی آن خواهد بود.

تاریخچه

رشته مردم‌شناسی از ترکیب دو واژه آنتروپوس به معنای انسان و لوگوس به معنای دانش و شناخت به وجود آمده است و به معنای مطالعه و شناخت انسان است. آغاز علم مردم‌شناسی را باید نیمه‌ی قرن نوزدهم در نظر گرفت. در این زمان است که برای نخستین بار با ظهور گروهی از نهادها رویه رو می‌شویم که تلاش می‌کنند از مجموعه‌ی داده‌های گردآوری شده به وسیله‌ی جهانگردان، مسیونرها و فاتحان از یک سو و مجموعه‌ی تفکرات فلسفی و اجتماعی گروهی از آن‌یشمتدان اروپایی درباره آن داده‌ها و درباره ذات و سرنوشت انسان از سوی دیگر، دست به تألیف زده و علمی تازه را با مکانیسم‌ها و روش‌شناسی خاص آن به وجود بیاورند. مردم‌شناسی عمدها در کشورهای انگلیس، فرانسه و ایالات متحده آمریکا پدید آمد و رشد کرد. در انگلیس مردم‌شناسی فرهنگی که از داشتن هدفهای استعماری نیز برکنار نبود به مطالعه اقوام آفریقایی و آسیایی دست یازید و در فرانسه عموماً مردم‌شناسی جنبه فلسفی به خود گرفت و به کار میدانی چندانی دست نزد از نیمه دوم قرن نوزدهم مردم‌شناسی، چه به مفهوم شناخت موجودیت بیولوژیک انسان و چه به عنوان شناخت موجودیت فرهنگی انسان، وارد محافل علمی می‌شود. امروزه در دانشگاه‌های آمریکای شمالی مردم‌شناسی به عنوان علمی چهار شاخه‌ای/گرایشی شناخته شود: مردم‌شناسی فرهنگی، مردم‌شناسی زیستی (یا مردم‌شناسی کالبدی/جسمانی)، مردم‌شناسی زبان (یا مردم‌شناسی زبان‌شناسی)، مردم‌شناسی باستان‌شناسی.

تاریخچه‌ی رشته‌ی دانشگاهی مردم‌شناسی در ایران

سنت دانشگاهی و پژوهشی مردم‌شناسی در کشور ما بسیار جوان است و عمرش به زحمت به نیم قرن می‌رسد. این سنت در سال‌های آغازین قرن حاضر متولد شد: «فرهنگستان ایران» پس از تشکیل در سال ۱۳۱۴، در سال ۱۳۱۶ باستانه‌ی «مزمیه‌ی مردم‌شناسی ایران» را تدوین کرد و این موزسه با نام «بنگاه مردم‌شناسی» که سپس به «موزه‌ی مردم‌شناسی» تبدیل شد، فعالیتش را آغاز کرد. مجله‌ی مردم‌شناسی نیز در همین زمان شروع به کار کرد. در راه تبدیل مردم‌شناسی به یک رشته‌ی دانشگاهی این فعالیت‌ها گام‌هایی نسبتاً جدی برداشتند. این اقدامات اولیه در چارچوب فعالیت‌های پژوهشی «اداره‌ی فرهنگ عامه» به تأسیس «مرکز پژوهش‌های مردم‌شناسی» و سپس «مرکز مردم‌شناسی ایران» که در دهه‌ی ۱۳۴۰ پذیرای گروهی از مردم‌شناسان همچون علی بلوکبashi و هوشنگ پورکریم بود. مردم‌شناسان و پژوهشگرانی چون پرویز اذکایی، کاظم سادات اشکوری، اصغر کریمی، بیژن کلکی، محمد میرشکرایی، مرتضی هنری که در دهه‌ی ۱۳۵۰ در این مرکز گردهم آمده بودند، توانستند مطالعات گسترده‌ای را در زمینه‌ی فرهنگ عامه به انجام برسانند. مجله‌ی مردم‌شناسی و فرهنگ عامه ایران که به مدیریت دکتر محمود خلیقی و سردبیری علی بلوکبashi در سال‌های ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۶ از سوی مرکز مردم‌شناسی ایران منتشر می‌شد، بستری بود برای عرضه‌ی بخش بزرگی از مطالعات به خصوص در حوزه‌ی مردم‌شناسی روستایی و فولکلور. پس از انقلاب اسلامی فعالیت‌های مرکز مردم‌شناسی عملاً به «سازمان میراث فرهنگی» واپسی به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتقل شد که امروز در قالب پژوهشکده‌ی مردم‌شناسی، به فعالیت ادامه می‌دهد. در اواسط دهه‌ی ۱۳۴۰ ابتدا در قالب مرکز مطالعات و تحقیقات اجتماعی و سپس، دانشکده‌ی علوم اجتماعی دانشگاه تهران، نخستین جایگاه‌های دانشگاهی را به رشته‌ی مردم‌شناسی اختصاص دادند و تا امروز، این دانشکده همچنان پایگاه اصلی رشته‌ی مردم‌شناسی در کشور ماست. از اوایل ۱۳۷۰ با احساس نیاز بسیار زیاد به گسترش مطالعات در زمینه‌ی مسائل اجتماعی و فرهنگی ایران، مردم‌شناسی وارد مرحله‌ی جدیدی شد و تا به امروز با استقبال بسیار خوب دانشجویان علوم انسانی مواجه شده است. تأسیس مقطع دکتری مردم‌شناسی در دانشگاه تهران در سال‌های اخیر، به خوبی نشان دهنده‌ی استقبال چشمگیر دانشجویان و اهمیت روز افزون این رشته در کشور و جامعه امروزی ما است.

ضرورت بازنگری دروس رشته

برای گسترش هرچه بیشتر رشته‌ی مردم‌شناسی در ایران امروز، کاربردی شدن آن بسیار ضروری است، اصلی که در جهان کنونی تقریباً به تمامی علوم تحصیل شده است: ضرورت انطباق بازار کار و کالبدهای آموزشی و پژوهشی و یک سو شدن اهداف این دو، نیاز به بازنگری دروس این رشته را پیش به نیازی مبرم بدل می‌کند. در واقع نوسازی رشته‌ی مردم‌شناسی باید هدف اساسی و فوری همه‌ی کسانی باشد که به آینده‌ی این رشته در کشور ما دل بسته‌اند. این نوسازی بی‌آنکه زمینه‌های پیشین مطالعات مردم‌شناسی یعنی روستا، عشایر، جوامع باستانی و ... را کنار نهاید، زمینه‌های مطالعاتی جدیدی چون شهر و توسعه، مطالعات دینی، جوامع اسلامی و ... را وارد حوزه‌ی مطالعه‌ی "اصحاح و تحریف" این ترتیب مردم‌شناسی همچون جامعه‌شناسی، با پژوهش‌های میدانی و نظری، راهگشاشی در برابر مسئله‌های این اجتماعی کشور ما خواهد بود. این امر به خصوص از آن رو اهمیت دارد که ما در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که در اینجا شتابی

شگفت انگیز در حال دگرگونی است و این دگرگونی گستره‌ی بزرگی از مشکلات و پیچیدگی‌های اجتماعی و فرهنگی به همراه می‌آورد که مطالعه و شناخت آن‌ها بیش از آن که از عهده‌ی جامعه شناسان با روش شناسی خاص جوامع صنعتی برآید، در توان مردم‌شناسانی است که این گونه پیچیدگی‌های فرهنگی همواره موضوع اصلی کارشان بوده است. از طرفی با توجه به دگرگونی‌های عظیمی که در سطح جهانی و منطقه‌ای در سالهای اخیر رخ داده و وقوع انواع بحران‌های جهانی، منطقه‌ای و ملی نیاز به بازنگری در این رشته در راستای هرچه روزآمدترشدن آن در مقابله با پدیده‌های اجتماعی و فرهنگی به امری ضروری تبدیل شده است. به طور خلاصه می‌توان این موارد را به عنوان بخشی از مهمترین عواملی که نیاز به بازنگری در این رشته را به امری اساسی بدل می‌کنند، نام برد:

۱. پیشرفت‌های نظری و عملی رشته که منجر به تخصصی‌تر شدن آن در فضای دانشگاهی غربی شده است، موضوعات جدیدی را وارد رشته کرده و پیوندهایی میان رشته‌ای را ایجاد کرده است (از جمله تلفیق مردم‌شناسی با مباحث مطالعات منطقه‌ای و جهانی، مطالعات دینی و...)

۲. بحران‌های جهانی-منطقه‌ای و ملی که مردم‌شناسان را به سوی شناخت عوامل و خاستگاه‌های این بحران‌ها سوق داده است (از جمله مسائل زیست محیطی، مسائل بهداشت و سلامتی جامعه و...)

۳. نیازهای جامعه و خدمات رسانی که مردم‌شناسان را واداشته تا با رویکردهای جدیدتر در صدد شناخت این نیازها برآیند و آن را در تعیین چارچوب رشته به عنوان عاملی مهم در نظر گیرند و رشته را به سمت هرچه کاربردی تر شدن سوق دهند.

۴. رشد شهرها و شهرنشینی و مسائل مختص شهری که مردم‌شناسی را از فضاهای مطالعاتی ستی آن که اقوام و فرهنگ روستایی و عشایری بوده به اجتماعات شهری سوق داده است.

۵. تحولات رخ داده در روش‌شناسی درس که موجب شده در کنار روش‌های ستی پژوهش مردم شناختی، به روش‌های جدید نیز توجه شود.

با توجه به این موارد می‌توان نتیجه گرفت در صورتی که با بازنگری رشته شرایط مناسبی برای رشد و به روز شدن مردم‌شناسی در ایران فراهم آید، آینده‌ی نسبتاً روشنی در انتظار آن است. مردم‌شناسی امروز با اقبال بسیار بزرگی در جهان رو به روست و هیچ دلیلی وجود ندارد که در کشور ما چنین نباشد.

ضرورت و اهمیت رشته

امروزه ضرورت توجه به پُعد انسانی در تحلیل پدیده‌های اجتماعی در جوامع بشری به امری ناگزیر بدل شده است. مردم‌شناسی که موضوع محوری آن انسان و فرهنگ است، یکی از مهمترین رشته‌هایی است که در طول تاریخ خود نقشی اساسی در بسط و گسترش علوم انسانی داشته است. لزوم توجه به فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف قومی، نژادی، مذهبی و ... که یکی از مهمترین رسالت‌های رشته مردم‌شناسی است، در جامعه‌ای مانند جامعه ما که از تنوع فرهنگی و قومی بین‌نیازی برخوردار است نیازی نمیراست. از سوی دیگر، ما در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که به شدت و در مراتب فکری این گفتگویی در حال دگرگونی است و این دگرگونی، گستره‌ی بزرگی از مشکلات و پیچیدگی‌های اجتماعی

می‌آورد که مطالعه و شناخت آن در توان مردم‌شناسانی است که این گونه پیچیدگی‌های فرهنگی یکی از مهمترین موضوعات اصلی کارشان است. این رشته با تربیت نیروهای مختص مردم شناس از این توان پرخوردر است که در حل این معضلات نقشی اساسی ایفا کند و نیرویی مهم در روند تحولات و پیشرفت‌های اجتماعی و فرهنگی کشور باشد.

هدف رشته

هدف اصلی رشته‌ی مردم‌شناسی ابتدا انتقال بینش خاص مردم‌شناسی به دانشجویان و سپس تربیت نیروهای متخصص برای به کارگیری در حوزه‌های پژوهشی و همچنین بخش‌های مختلف جامعه است. از آنجا که محور اصلی این رشته مطالعه‌ی همه جانبه‌ی انسان و فرهنگ‌های مختلف است و در این مطالعه ابعاد گوناگون اجتماعی، فرهنگی، زیستی، تاریخی و ... جامعه انسانی مورد توجه قرار می‌گیرد، در پایان دوره تحصیلی از دانشجویان انتظار می‌رود با کسب مهارت‌های عملی و فکری این رشته، خود را برای بر عهده گرفتن وظایف پژوهشی و همچنین مشاغل کاربردی مربوطه در جامعه آماده کنند.

چشم‌اندازها و فرصت‌های شغلی رشته

با توجه به مواردی که در اهداف و ضرورت و اهمیت رشته پرشمردیم، می‌توان این نمونه‌ها را به عنوان مواردی که دانشجویان فارغ التحصیل رشته مردم‌شناسی قابلیت و صلاحیت به کار گرفته شدن در آن را دارند ذکر کرد:

- مشاغل مردم‌شناسی در تحقیق اجتماعی

پژوهش یکی از روش‌های استفاده از مهارت‌های تحقیقی و توسعه مردم‌شناسان در طول دوره تحصیل (اخذ رشته مردم‌شناسی) می‌باشد.

- مردم‌شناسی در توسعه سیاست‌ها

مشاغلی که با توسعه سیاست در ارتباط است در راستای خط مشی های دولت و فعالیت‌های سیاسی قرار خواهد گرفت. افرادی که قصد کسب تخصص در این گرایش را دارند قادر به همکاری با سازمان‌های دولتی و خصوصی، انجمن‌ها، گروه‌های مبارز انتخاباتی، تاجران بسیار بزرگ و ارائه خدمات به عموم مردم خواهند بود. دنبال کردن این مشاغل به فارغ التحصیلان گرایش مردم‌شناسی امکان شناخت فرهنگ‌های متفاوت و چگونگی برقراری ارتباط با دیگر افراد را خواهد داد. ناگفته نماند که این افراد قادر به همکاری با دیگر بخش‌ها جهت توسعه فعالیت‌های سیاسی نیز خواهند بود.

- مردم‌شناسی در رسانه‌ها و ارتباطات

فارغ التحصیلان قادر به تحریر و ویرایش، کار در بخش‌های تلویزیونی و رادیویی، بخش تحقیقات، روزنامه نگاری آنلاین، طراحی، ساخت فیلم و سایر موارد مرتبط با این مشاغل خواهند بود. ناگفته نماند که برای کسب موفقیت در این رشته، دانشجویان ملزم به کسب تجربه ضروری و مرتبط با این گرایش خواهند بود. دانشجویان پذیرش‌های مشاغلی قادر به کارکردن به صورت پاره وقت و یا شرکت در کلاس‌های کارآموزی جهت شرکت و همکاری با این مشاغل می‌باشند. همچنان که ممکن است این مشاغل مرتبط با نشر و تولید خواهند بود.

- مشاغل مردم شناسی در هنر، فرهنگ و میراث های فرهنگی

بخش های هنر، فرهنگ و میراث فرهنگی دامنه گسترده ای از مشاغل را در خود جای داده اند. فارغ التحصیلان رشته مردم شناسی قادر به کار کردن در موزه ها و گالری های هنری، بخش های مرتبط با آموزش هنر، فرهنگ و انجمن های هنری خواهند بود. فارغ التحصیلان قادر به کسب تخصص در مشاغلی نظیر: موزه داری، کار در نمایشگاه های در حال توسعه، بازرسی مراکز مرتبط با صنایع دستی، نظارت بر بخش های مرتبط با میراث فرهنگی و طراحی مواد و مصالح آموزشی خواهند بود.

- مردم شناسی در آموزش

فارغ التحصیلان با اخذ مدرک کارشناسی ارشد و یا دکترا قادر به تدریس در دانشگاه ها خواهند بود؛ در سطوح بالا به دانشجویان مردم شناسی فرصت بیشتری برای کسب تخصص در عناوین مورد نظر داده خواهد شد. از دیگر مشاغلی که مردم شناسان قادر به اخذ آنان در خارج از آکادمی خواهند بود مواردی نظیر: آموزش به بزرگسالان، آموزش های پیشرفته و آموزش زبان را در بر خواهد گرفت.

- مردم شناسی در زبان و گفتار درمانی

فارغ التحصیلانی که سوابق تحصیلی عالی در مبحث زیان شناسی دارند، قادر به برقراری ارتباط موثر با اشخاص و ایفای نقش زبان و گفتار درمانی خواهند بود. متخصصین این حرفه قادر به درمان گفتار، درمان مشکلات زبانی، حل مشکلات مرتبط با برقراری ارتباط برای همه سنین و همکاری با دیگر افراد در جهت حل مشکلات مرتبط با غذا خوردن و فروبردن غذا خواهند بود.

- مردم شناسی در خدمات اجتماعی

فارغ التحصیلان مردم شناسی قادر به شناخت روابط موجود مابین اشخاص و گروه ها و حمایت از آنان در خصوص یافتن راه حل هایی برای حل مشکلات به صورت فردی خواهند بود. به علاوه فارغ التحصیلان این رشته قادر به همکاری با انجمن ها، سازمان های غیر دولتی، همکاری با مقام های بومی، مدارس، دانشگاه ها، اداره پلیس و ارائه خدمات قانونی و مشروع خواهند بود. با کسب مهارت ها و توانایی های مرتبط با مردم شناسی، افراد قادر به آماده کردن خود برای اخذ مشاغل در بخش های تجاری، امور مالی و بازاریابی خواهند بود.

دوره و شکل نظام طول

* شکل نظام بصورت ترمی - واحدی خواهد بود.

هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت، واحد عملی یا آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) معادل ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار عرصه معادل ۶۴ ساعت و کارآموزی معادل ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی تدریس می شود.

* طول دوره کارشناسی ۴ سال خواهد بود.

تعداد واحد عمومی: ۲۲

تعداد واحد پایه: ۲۰

تعداد واحد تخصصی: ۷۰

تعداد واحد اختیاری: ۲۰

تعداد واحد پایان نامه: ۳

جمع: ۱۳۵

شرابط پذیرش دانشجو:

متلبق با ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

جداول دروس

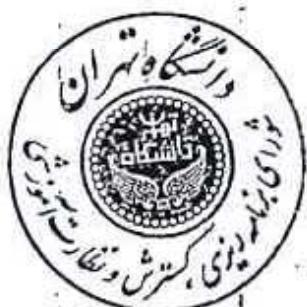
جدول شماره ۱ جدول دروس عمومی رشته مردم‌شناسی (Anthropology) در مقطع کارشناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعت			ردیف
		جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری	
۱	زبان فارسی	۴۸	-	۴۸	۳	-	۳	
۲	زبان انگلیسی	۴۸	-	۴۸	۳	-	۳	
۳	تریت بدنه	۲۴	۱۶	۸	۱	۰/۵	۰/۵	
۴	ورزش ۱	۳۲	۳۲	-	۱	۱	-	
۵	دانش خانواده و جمعیت	۳۲	-	۳۲	۲۰	-	۲	
۶	دروس عمومی معارف اسلامی*	-		-	۱۲	-	۱۲	
جمع کل								
۲۲								
۱/۰								
۲۰/۰								

* دروس عمومی معارف اسلامی طبق جدول پیوست

پیش‌نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحدها			عنوان درس	گروه	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری			
مبانی نظری اسلام ۴ واحد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	۱	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	انسان در اسلام	۳	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۴	
اخلاق اسلامی ۲ واحد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تریضی)	۵	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۶	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۷	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	عرفان عملی در اسلام	۸	
انقلاب اسلامی ۲ واحد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	انقلاب اسلامی ایران	۹	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۰	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۱۱	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۱۲	
تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۱۳	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تاریخ امامت	۱۴	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تفسیر موضوعی قرآن	۱۵	
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تفسیر موضوعی نهج البلاغه		

جدول دروس پایه رشته مردم‌شناسی در مقطع کارشناسی:

پیشناز / همنیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد	نام درس
	جمع	نظری	عملی		
	۳۲	-	۳۲	۲	اصول علم اقتصاد
	۳۲	-	۳۲	۲	آمار مقدماتی
	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی جامعه‌شناسی
	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی جماعتی‌شناسی
	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی روان‌شناسی
	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی مردم‌شناسی
	۳۲	-	۳۲	۲	نظریه جامعه‌شناسی (۲)
	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی فلسفه
	۳۲	-	۳۲	۲	زبان تخصصی (۱)
زبان تخصصی (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	زبان تخصصی (۲)
	۳۲۰	-	۳۲۰	۲۰	جمع کل

جدول دروس اختصاصی رشته مردم‌شناسی (Anthropology) در مقطع کارشناسی:

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت				پیشیاز / همتیاز
			نظری	عملی	جمع		
	مردم‌نگاری عملی	۲	-	۶۴	۶۴	مردم‌نگاری نظری	
	نژاد‌شناسی فرهنگی	۲	۳۲	-	۳۲		
	مردم‌شناسی باستان‌شناسی	۲	۳۲	-	۳۲		
	مردم‌شناسی ایلات و عشایر ایران	۲	۳۲	-	۳۲		
	مردم‌شناسی خویشاوندی	۲	۳۲	-	۳۲		مبانی مردم‌شناسی
	مردم‌شناسی فرهنگی	۲	-	۳۲	۳۲		
	مردم‌شناسی فرهنگی	۲	-	۳۲	۳۲		
	مردم‌شناسی پزشکی و سلامت	۲	-	۳۲	۳۲		
	زیست‌شناسی فرهنگی	۲	-	۳۲	۳۲		
	تاریخ تفکر مردم‌شناسی در اندیشمندان اسلامی	۲	-	۳۲	۳۲		
	مردم‌شناسی روان‌شناسی	۲	-	۳۲	۳۲		
	کاربرد نرم‌افزارها و فناوری‌های اطلاعاتی در مردم‌شناسی	۲	-	۶۴	۶۴		
	روش تحقیق (۱)	۲	-	۳۲	۳۲		
	فرهنگ عامه (فولکور)	۲	-	۳۲	۳۲		
	اسطوره‌شناسی	۲	-	۳۲	۳۲		
	مردم‌شناسی اقتصادی	۲	-	۳۲	۳۲		مبانی مردم‌شناسی
	تاریخ مردم‌شناسی	۲	-	۳۲	۳۲		
	نظریه‌های انسان‌شناسی	۲	-	۳۲	۳۲		
	مردم‌شناسی زبان‌شناسی	۲	-	۳۲	۳۲		
	مردم‌شناسی غرب آسیا	۲	-	۳۲	۳۲		
	مردم‌شناسی سیاسی	۲	-	۳۲	۳۲		
	روش تحقیق ۲	۲	-	۳۲	۳۲		

روش تحقیق (۲)	۳۲	-	۳۲	۲	روش تحقیق ۳
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم‌شناسی ارتباطات
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم‌شناسی تعلیم و تربیت
مبانی مردم‌شناسی	۳۲	-	۳۲	۲	فرهنگ و توسعه
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم‌شناسی دین
	۳۲	-	۳۲	۲	درآمدی بر انسان‌شناسی شهری
زیست‌شناسی	۳۲	-	۳۲	۲	انسان‌شناسی زیستی
	۳۲	-	۳۲	۲	زبان‌ها و اقوام ایران
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم‌شناسی جهانی شدن
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم‌شناسی حقوقی
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم‌شناسی جنسی در ایران
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم‌شناسی ادبیات
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم‌نگاری نظری
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم‌شناسی اسلام
	۷۰	۴		۶۶	جمع کل

دورس اختیاری رشته مردم‌شناسی (Anthropology) در مقطع کارشناسی:

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشیاز / همنیاز
			نظری	عملی	جمع	
	مردم‌شناسی اوقات فراغت	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی تصویری	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی آمریکا	۲	۳۲	-	۳۲	
	سیر جوامع بشری	۲	۳۲	-	۳۲	مبانی مردم‌شناسی
	مردم‌شناسی اروپا	۲	۳۲	-	۳۲	
	جغرافیا و محیط‌شناسی مردمی	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی آفریقا	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی اسلام و جوامع مسلمان	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی هنر و صنایع دستی	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی دانش، فلسفه و حکمت	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی کار و کارآفرینی	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی آسیای میانه و قفقاز	۲	۳۲	-	۳۲	
	جامعه‌شناسی ایلات و عشایر ایران	۲	۳۲	-	۳۲	
	ایران‌شناسی از دیدگاه مردم‌شناسی	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی جنیت	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی زمان و مکان	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی زندگی روزمره	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی هند و خاور دور	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی تغذیه و بدن	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی فضای سایبر و شبکه‌های اجتماعی	۲	۳۲	-	۳۲	
	مردم‌شناسی تمدن و اینده‌شناسی	۲	۳۲	-	۳۲	
	زیست‌شناسی قوم‌شناختری	۲	۳۲	-	۳۲	

زیست شناسی						
	۳۲	-	۳۲	۲	فرهنگ پست مدرن	.
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم شناسی موسیقی	
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم شناسی انتقادی	
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم شناسی جنگ	
	۳۲	-	۳۲	۲	مردم شناسی اسلامی	
	۳۲		۳۲	۲	زیست شناسی	
مبانی مردم شناسی	۳۲	-	۳۲	۲	مردم شناسی کاربردی	
	۳۲	-	۳۲	۲	موزه داری	
مبانی مردم شناسی مردم شناسی فرهنگی	۳۲	-	۳۲	۲	مردم شناسی روستایی	
						جمع

توضیح:

- الف- دانشجویان ملزم به گذراندن ۲۰ واحد از دروس اختیاری هستند.
- ب- دانشجویان در صورت تمايل و علاقه مي توانند تحت انتخاب واحدهای اختیاری، دروسی که سایر گروهها ارائه می دهند انتخاب کنند.

۱) سرفصل دروس پایه

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف درس:

هدف از ارایه درس حاضر آشنا نمودن دانشجویان با بینان های نظری و آندیشه ای اقتصاد و نحوه تحلیل موضوعات کلان و خرد این علم براساس رهیافت های نظری چهارگانه است. محورهای درس حاضر با رویکرد بین رشته ای نوشته شده است تا قابل استفاده برای دانشجویان علوم اجتماعی باشد.

سرفصل درس:

- بخش اول: کلیات

- علم اقتصاد، قلمرو و پیشته

- نظام های اقتصادی و پرسش های اساسی

- بخش دوم: بینان های نظری

- مروری تاریخی بر پیشته فهم اقتصاد

- هدف اصلی این بخش تعریفی از علم اقتصاد مدرن و چالش های این تعریف از منظر شاخه های دیگر علوم اجتماعی است. در این بخش تلاش شده است فهم از اقتصاد از قرن ۱۷ تا به امروز بررسی شده و رویکردهای مسلط در دوره های مختلف تاریخی بیان شود.

- تفاوت های دو سپهر اقتصاد و سیاست

- در این بخش تلاش خواهد شد ویژگیهای اساسی اقتصاد و سیاست در سه بعد هدف اصلی، حوزه نهادی و بازیگر اصلی تعریف شود. دولت و بازار به عنوان دو حوزه نهادی بر جسته از منظر توانایی شان برای تحقق پیشرفت در سه بعد (کارایی، رشد، ثبات) و ارتقاء عدالت در سه بعد (آزادی، برابری و نظم) بررسی خواهد شد.

- رهیافت های اصلی اقتصاد سیاستی

- در این بخش به چهار رهیافت مهم اقتصاد سیاستی (لیبرالیسم کلاسیک، رادیکالیسم، محافظه کاری و لیبرالیسم مدرن) پرداخته خواهد شد. رهیافت های مذکور بر مبنای تعلقات ارزشی شان بر روی دو محور (فردگرایی- جمع گرایی) و (برابری- سلسله مراتب) از همدیگر تفکیک می شوند.

- بخش سوم: تحلیل مباحث مرتبط با اقتصاد کلان

- تورم و بیکاری، نابرابری، کار و صنعت، آموزش و فرهنگ، تجارت بین الملل و توسعه از موضوعات محوری اقتصاد کلان هستند که براساس رهیافت های چهارگانه به تفکیک تشريح خواهند شد.

- بخش چهارم: تحلیل مباحث مربوط با اقتصاد خرد

- نظریه های تقاضا، عرضه، کشش و رفتار مصرف کننده به عنوان برخی از موضوعات ذیل اقتصاد خود تشریح خواهد شد.

منابع:

- هانت، ای.ک (۱۳۸۱)، تکامل نهادها و ایدئولوژی‌های اقتصادی، ترجمه سهراب بهداد، تشر آگ، چاپ اول.
- کلارک، باری (۱۳۸۹)، اقتصاد سیاسی تطبیقی، ترجمه عباس حاتمی، نشر تهران کویر.
- گریگوری، میکیو (۱۳۸۷)، مبانی علم اقتصاد، ترجمه حمید رضا ارباب، نشر نی
- علوی، اسحاق، (۱۳۹۲)، کلیات علم اقتصاد، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
- هولکام، رندال جی (۱۳۹۲)، بزرگان مکتب اتریش، ترجمه محسن رنجبر، انتشارات دنیای اقتصاد
- نفضلی، فریدون (۱۳۷۲)، تاریخ عقاید اقتصادی (از افلاطون تا دوره معاصر)، تهران: نشر نی
- موسایی، میثم (۱۳۹۰)، اقتصاد برای علوم اجتماعی (مبانی، اصول و کلیات)، نشر جامعه شناسان

آمار مقدماتی (pilot Statistics)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف:

آشنایی با مفاهیم اولیه علم آمار، اهمیت و کاربرد آن در علوم اجتماعی

سرفصل

- تعریف اصول و مفاهیم آمار
- اهمیت و کاربرد آمار در علوم اجتماعی
- جمع آوری، ثبت و ضبط داده ها
- تنظیم و سازماندهی داده ها
- جدولهای آماری (ساده و رده بندی شده)
- نمودارهای آماری (نمودار ستونی، دایره های و هستوگرام
- تابع فراوانی و تابع توزیع
- نمودار فراوانی و تابع توزیع
- نمودار فراوانی و نمودار توزیع
- نمونه گیری و سرشماری
- جدول اعداد تصادفی
- پارامترهای آماری (میانگین، مد، میانه و واریانس و انحراف معیار)
- ضریب همبستگی (اندی زا، رتبه ای، پرسون، اسپرمن)

منابع

نائی، هوشنگ، ۱۳۹۵، آمار توصیفی برای علوم اجتماعی، انتشارات سمت.
کورتز، نورمن، مقدمه‌ای بر آمار در علوم اجتماعی، ترجمه حبیب الله تیموری، نشر نی، چاپ نهم.

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشناز: -

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان با کلیات و مبانی جامعه‌شناسی و ارتباط آن با سایر رشته‌های نزدیک به نجومی که در عین انسانی دانشجو به نقد و تعمق در آن پردازد و مسائلی را که در محیط فرهنگی ایران و اسلام قابل استفاده است مورد

بهره برداری قرار دهد

سرفصل

- تعاریف مختلف جامعه‌شناسی و نظریه‌های انتقادی به این تعاریف (تفکر و تعمق در مورد یک تعریف درست از جامعه‌شناسی)
- روش‌های معمول در تحقیقات جامعه‌شناسی (شیوه‌های معمول تحقیقات اجتماعی در ایران و اسلام، شیوه‌های جدید تحقیقات اجتماعی در جامعه‌شناسی، روش کمی و کیفی، نقد این روشها)
- جایگاه جامعه‌شناسی (در علوم انسانی دانش اجتماعی دنیای امروز و شعب آن، کاربرد و ضرورت جامعه‌شناسی در ایران)
- تاریخچه پیدایش علوم اجتماعی در کشورهای اسلامی و مغرب زمین
- فرد و جامعه
- تعریف جامعه (مکتب اصالت فرد و مکتب اصالت جمع)
- نظریات (پدیدار شناسی، روانشناسی اجتماعی و جامعه‌شناسی و اشکالات واردہ بر این مقولات)
- نابرابریهای اجتماعی و علل نابرابریها
- گروهها و قشرهای مختلف اجتماعی
- قدر و میزان اجتماعی
- سازمانها و نهادهای اجتماعی
- ناهمجاییهای اجتماعی
- ساخته جامعه ایران (شهر و روستاو عشاير)
- انواع جوامع (سرمایه داری، سوسیالیسم و جامعه توسعه نیافته)

منابع

- برگر و لوکمان، ۱۳۹۵، ساخت اجتماعی واقعیت (رساله‌ای در جامعه‌شناسی شناخت)، ترجمه فریبرز مجیدی، تهران انتشارات علمی فرهنگی
- راجر تریگ، ۱۳۸۴، فهم علم اجتماعی، ترجمه شهناز مسمی پرست، تهران نشر نی
- هیوز، مایکل و کروولر. کروثین جی (۱۳۹۵) مبانی جامعه‌شناسی، ترجمه مهرداد هوشمند و غلامرضا رشیدی، نشر سمت

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف

مطالعه جمعیت ایران و شاخصهای مربوط به آن در مقایسه با جمعیت مناطق و کشورهای مختلف جهان و بررسی روند تحولات آن طی سالهای گذشته

سرفصل مطالب

- کلیاتی درباره جمعیت جهان و چگونگی تحول آن با تأکید بر میزانهای موالید، باروری، مُگر و میر و رشد جمعیت در مناطق مختلف

- بررسی جمعیت ایران و تحول آن در گذشته و مقایسه آن با جمعیت مناطق مختلف جهان

- بررسی روش‌های جمع آوری اطلاعات جمعیتی و منابع آمارهای جمعیتی در ایران با ارائه نشریات سرشماری در کلام و طرز استفاده از جداول آدها

- نقش عوامل فرهنگی- اجتماعی در شاخصهای جمعیتی ایران

- بررسی توزیع جمعیت بر حسب سن و جنس توزیع جغرافیایی جمعیت بر حسب شهرنشینی در ایران و مقایسه آن با ارقام مشابه در کشورهای دیگر با تأکید بر روند تحولات شهرنشینی در ایران و جهان

- مطالعه جمعیت بر حسب وضع زناشویی وضع فعالیت و توزیع آن تحت عنوان خانواده به تفکیک مناطق شهری و روستایی و استثنای مختلف کشور

- مطالعه میزانهای موالید، باروری و تعدد نسل در باران و مقایسه آنها با میزانهای مشابه در مناطق و کشورهای مختلف جهان

- بررسی میزان مرگ و میر، امید به زندگی و روند تحولات آنها در ایران و جهان و چگونگی افزایش جمعیت در ایران و سایر کشورها

- کلیاتی راجع به مهاجرهای داخلی و خارجی و بررسی میزان آن در ایران و کشورهای دیگر

- بررسی شاخصهای مختلف مربوط به مسکن طی سالهای ۶۵، ۷۵ و ۸۵ و ۹۵

- بررسی وضع سواد و تحصیلات جمعیت ایران به تفکیک جنس و سن و منطقه مختلف کشور و مطالعه روند تحولات آن با استفاده از آمارهای موجود

- مطالعه جمعیت و نیروی کار در جهان و ترکیب جمعیت فعال در ایران و بررسی ساختمان سنتی، جنسی و میزان بار اقتصادی جمعیت شاغل در مقایسه با مناطق مختلف جهان

بررسی توزیع شاغلین در بخش‌های عمده اقتصادی موقعیت و وضعیت شغلی آنها در ایران و تفکیک آنها بر حسب

بررسی متوسط ساھلای فعالیت نیروی کار، وضع سواد و تحصیلات جمعیت شاغل و متوجه شاغلین در ایران

- بررسی میزان بیکاری و گم کاری در ایران و کشورهای دیگر چهان
- تحلیلی کلی از داده های مختلف جمعیتی در کشورهای مختلف و پیش بینی جمعیت ایران و جهان
- ارائه شاخص های جمعیتی و منتخب ایران و چند کشور
- جمع درس و نتیجه گیری در مورد جمعیت ایران با توجه به ویژگی های اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی آن

منابع

امانی، مهدی (۱۳۹۳) مبانی جمعیت شناسی، نشر سمت
 سراجی، حسن (۱۳۹۵) جمعیت شناسی، مبانی و زمینه ها، نشر سمت
 کیانی، مژده و زنجانی، حبیب الله (۱۳۹۵) کاربرد جمعیت شناسی، نشر پام نور

مبانی روان‌شناسی (Introduction to Psychology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

- پیش‌نیاز:

هدف:

آشنایی دانشجویان با اصول و مفاهیم اساسی در روان‌شناسی و آگاهی از مباحث آن و همچنین آشنایی با ایده‌ها و دیدگاه‌های رونشناختی فلاسفه اسلامی

سرفصل دروس

- تعریف روان‌شناسی (موضوع مورد مطالعه روان‌شناسی، سیر تحریلی روان‌شناسی)
- رابطه روان‌شناسی با سایر علوم (با تاکیدب ر ارتباط روان‌شناسی با رشته دانشجویان)
- عوامل موثر بر رفتار (تفاوت‌های فردی، اساس عصبی رفتار)
 - هوش
 - شخصیت
 - انگیزش
 - هیجان و عواطف
 - ادراک
 - دقت و توجه
 - یادگیری و حافظه
 - زبان و تفکر
 - یادآوری و فراموشی
 - تعارض و سازگاری
 - انسان از دیدگاه اسلام
 - مفهوم نفس در قرآن
 - مفهوم عقل و دین
- مفاهیم روان‌شناسی در نظریات فلاسفه اسلامی (عوامل موثر بر رفتار، شخصیت، هوش، یادگیری، بهداشت روانی و ...)

منابع

- گنجی، حمزه (۱۳۹۵). مبانی روانشناسی، نشر روان
- ستوده، هدایت ا... (۱۳۸۱). روان‌شناسی اجتماعی. تهران: انتشارات آوای نور.
- قاضی مرادی، حسن (۱۳۷۹). درباره خود مداری ایرانیان: رساله‌ای در روان‌شناسی اجتماعی مردم ایران. تهران: انتشارات باختران.

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: *

پیشیاز: -

هدف:

هدف از این درس دسترسی به اطلاعات فرهنگی درباره جوامع مختلف و بررسی سیر تحول فرهنگ جامعه انسانی به طور کلی از ابتدای پیدایش انسان تا امروز است. بررسی شرایط پیدایش ریشه‌های فرهنگ‌ها و نحوه رشد و توسعه آنها نیز بدون شک از اهداف مهم دیگر این رشته می‌باشد. دسترسی به اطلاعات اخیر بخشی از مطالعات انسان‌شناسی است که نقشی اساسی را در شناخت هر چه دقیق‌تر فرهنگ‌های امروزی بر عهده دارد.

مهمنترین کاربرد این درس آشنایی دانشجویان با اهمیت، شناخت فرهنگ جامعه و عوامل تأثیرگذار بر تحولات فرهنگی است. به کمک این علم می‌توان نه تنها جایگاه فرهنگ یک جامعه را تعیین کرد بلکه با توجه به تحولات و شناخت عوامل جاری تأثیرگذار بر فرهنگ جامعه چشم اندازی از آینده آن نیز قابل ترسیم خواهد بود.

این درس به صورت نظری تدریس می‌شود. استفاده از تصاویر (فیلم و عکس) و همچنین در صورت امکان مسافت جهت بازدید از جوامع مختلف نیز برای این درس توصیه می‌شود.

سرفصل دروس

- تعاریف، مفاهیم و معرفی رشته
- ریشه‌شناسی و تحول واژگان "مردم‌شناسی"، "انسان‌شناسی"؛ تعاریف، منشاء، تحول و ارتباط این واژگان با یکدیگر و مفاهیم کنونی آنها
- تاریخچه اندیشه انسان‌شناسی و تحول آن تا تاسیس این رشته در قرن نوزده و ادامه آن تا امروز
- وضعیت و جایگاه علم انسان‌شناسی در علوم اجتماعی، رابطه انسان‌شناسی و جامعه‌شناسی؛ شاخه‌های انسان‌شناسی، تعریف و معرفی هر شاخه؛ انسان‌شناسی زیستی، انسان‌شناسی فرهنگی، انسان‌شناسی باستان‌شناسی، انسان‌شناسی زبان‌شناسی
- منشاء انسان، منشاء زبان، تشریح دوره‌های باستان‌شناسی (پارینه سنگی، نوسنگی،...) و در هر مورد توصیف وضعیت فیزیکی انسان، نوع معیشت و ابزارها...
- منشاء تمدن‌ها: نژادهای شکل گیری تمدن‌ها و معرفی حوزه‌های تمدنی اولیه
- فرهنگ، ارائه تعریف‌هایی از فرهنگ و تحلیل آنها، تشریح ابعاد مادی و غیر مادی فرهنگ و مفاهیم مرتبط به فرهنگ: هنجارها، ارزش‌ها، آداب و رسوم، سنت‌ها، فرهنگ غالب و خرد فرهنگ‌ها، ضد فرهنگ و فرهنگ پذیری، واپس‌ماندگی فرهنگی، تغییر فرهنگی و سازوکارهای آن، اشاعه...
- خانواده: تعریف خانواده، اشکال خانواده، چگونگی ترسیم شجره، مسائل کنونی مربوط به خانواده
- مقدسات: تعریف دین و تقدس، اشکال تقدس، مفاهیم مرتبط با تقدس: تابو، توتم، آئینیسم، تقدیس
- آشنایی با روش تحقیق در انسان‌شناسی

منابع

- متکاف، پیتر، مبانی انسان شناسی، ترجمه بنفشه عطرسایی، انتشارات ققنوس، ۱۳۹۲.
- کوبانس، رُان، درآمدی بر مردم شناسی و انسان شناسی، ترجمه حسین میرزائی، نشر ثالث، ۱۳۹۰.
- فکوهی، ناصر، مبانی انسان شناسی، نشر نی، ۱۳۹۱.
- ریویر، کلود، درآمدی بر انسان شناسی، ترجمه ناصر فکوهی، نشر نی، ۱۳۷۹.
- کولمن، سایمون و هلن واتسون، درآمدی بر انسان شناسی، ترجمه محسن ثلاثی، انتشارات علمی، ۱۳۸۲.
- عسگری خانقه، اصغر و دیگران، دردم نهفته به (درباره انسان شناسی، مردم شناسی و جامعه شناسی) تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- روح الامینی، محمود، مبانی انسان شناسی (گرد شهر با چراغ) انتشارات عطاء، ۱۳۷۹.
- فرخ نیا، رحیم، مقدمه ای بر مردم شناسی. همدان، انتشارات شوق دانش، ۱۳۸۱.

نظريه جامعه‌شناسي (۲) (Social Theory)

تعداد واحد نظری: ۲
تعداد واحد عملی: ۰
پیشنباز: -

هدف:

آشنا ساختن دانشجویان رشته های علوم اجتماعی با کلمات تفکر اجتماعی و صاحب نظران مهم و آثار معروف آنها در حدی که درک تئوریها و نظریه ها را آسان سازد و به نحوی به تبع و تحقیق مردم شناسی کمک کند.

سرفصل مطالب

- تفکر اجتماعی و سیاسی از رنسان به بعد در اروپا
- قرون وسطای اروپا
- عصر رنسانس (صاحب نظران سیاسی و نقد افکار آنها)
- بنیانگذاران جامعه‌شناسی جدید
- آگوست کنت
- اسپنسر
- دورکیم
- ویر -
- توسعه جامعه‌شناسی در فرانسه
- جامعه‌شناسی در آلمان
- جامعه‌شناسی در آمریکا
- تاریخچه تا نظریه های عمومی

برداشتها و نکات عمده ای که دانشجوی مردم شناسی باید از تاریخ تفکر در رابطه با توسعه این رشته در ایران داشته باشد

منابع

سیدمن، استیون (۱۳۸۶) کشاکش آرا در جامعه‌شناسی، هادی جلیلی، تهران: نی پیبوردیو (۱۳۸۹) تمايز، ترجمه حسن چاوشیان، تهران: انتشارات ثالث، فصل ۳
مایکل گرنفل (۱۳۸۹) مفاهیم کلیدی بوردیو، ترجمه محمد مهدی لبیسی، تهران: نشر افکار.
یوناس، ف. (۱۳۸۷). تاریخ جامعه‌شناسی: پیدایش و شکل گیری نظریه های جامعه‌شناسی، جلد اول. ترجمه عبدالرضا نواح، اهواز: رمش.

کوزر، لیونیس (۱۳۶۹) زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی. ترجمه محسن ثلاثی. تهران: علمی. صص ۲۲-۲۳
جمشیدیها، غلامرضا (۱۳۸۳) پیدایش نظریه جامعه‌شناسی. تهران: دانشگاه تهران.

مبانی فلسفه (Introduction to philosophy)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

- پیشیاز:

هدف درس:

آشنایی با مکاتب فلسفی که زیربنای علوم انسانی و اجتماعی و مردم شناسی است و مهارت نظریه پردازی را ایجاد می کند.

سرفصل درس:

- تعریف فلسفه و علم فلسفه

- رابطه آن با حکمت و عرفان و دیگر علوم تجربی و انسانی

- روش شناسی فلسفه

- مکاتب فلسفی

- تاریخ شکل گیری مکاتب فلسفی

منابع:

- واربربرتون، نایجل (۱۳۸۶). مبانی فلسفه. ترجمه مسعود علیا. ققنوس.

- شریعتمداری، علی (۱۳۸۴). فلسفه. دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

- کاپلسون، تاریخ های فلسفه

زبان تخصصی (۱) (ESP)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشناز: -

هدف:

آشنایی دانشجویان با ساختار داخلی واژه از جمله ریشه ها و کارکرد پیش وند ها و پس وندها به منظور کسریش مخزن لغوي دانشجویان و به خاطر سپردن معانی و واژگان جدید بر اساس مکتب ساختگرایی است.

هدف دیگر این درس فرار دادن دانشجو در شرایط طبیعی درگ متون تخصصی رشته مردم شناسی است.

سرفصل دروس

در هر ترم یک یا دو فصل از کتاب "مقدمه ای بر انسان شناسی فیلیپ کوتاک" توسط دانشجویان بنا بر علاقه آنها انتخاب می شود.

دانشجویان موظف هستند هر بار برای جلسه بعد قادر به خواندن سلیمانی و ارائه چکیده به زبان انگلیسی باشند. در ابتدای هر جلسه از آنها امتحان کوچکی از واژگان تخصصی گرفته می شود که در نمره نهایی آنها لحاظ می شود

منابع:

Conrad, Phillip Kottak, (۲۰۱۴) Appreciating Human Diversity, New York McGraw-Hill Publishing Company.

زبان تخصصی (۲)

English for specific purposes (ESP) ۲

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیش‌نیاز: زبان تخصصی (۱)

هدف:

آشنایی دانشجویان با ساختار داخلی واژه از جمله ریشه هاو کارکرد پیش وند ها و پس وندها به منظور کسرش مخزن لغزی دانشجویان و به خاطر سپردن معانی و واژگان جدید بر اساس مکتب ساختگرایی است.
هدف دیگر این درس قرار دادن دانشجو در شرایط طبیعی درگ متون تخصصی رشته مردم شناسی است.

سفرصل

در هر ترم یک یا دو فصل از کتاب "مقدمه ای بر انسان شناسی فیلیپ کوتایک" توسط دانشجویان بناء بر علانق آنها انتخاب می شود.

دانشجویان موظف هستند هر بار برای جلسه بعد قادر به خواندن سلیس و ارائه چکیده به زبان انگلیسی باشند.
در ابتدای هر جلسه از آنها امتحان کوچکی از واژگان تخصصی گرفته می شود که در نمره نهایی آنها لحاظ می شود

منابع:

Conrad, Phillip Kottak, (۲۰۱۴) Appreciating Human Diversity, New York McGraw-Hill Publishing Company.

۲) سرفصل دروس اختصاصی

مردم‌نگاری عملی (Ethnography)

تعداد واحد نظری: ۰

تعداد واحد عملی: ۲

پیشیاز: مردم‌نگاری نظری

هدف درس:

- آشنایی با مبانی، رویکرد و تاریخچه مردم‌نگاری و نقش مردم‌نگاری در دنیای معاصر
- آشنایی و کسب تجربه در انجام فنون مردم‌نگارانه در میدان تحقیق و شیوه‌ی سازماندهی و تحلیل یافته‌های میدانی
- آشنایی با نگرش مردم‌نگارانه از طریق شناخت و خوانش ادبیات مردم‌نگارانه
- کسب دانش و مهارت در طراحی و نوشتن پروپوزال تحقیق
- آشنایی و کسب تجربه در فنون ارائه پژوهش‌های مردم‌نگارانه از فنون بصری تا نگارش متن مردم‌نگارانه
- آخرین تحولات، نظریات و رویکردها در انجام مردم‌نگاری

سرفصل دروس

نظری

- مقدمات
- تاریخچه مردم‌نگاری
- خوانش مقدمه‌ی کتاب Argonauts of the Western Pacific نوشته‌ی برونسلاو مالینزوسکی
- مبانی نظری
- انتخاب موضوع، طراحی تحقیق و نوشتن پروپوزال
- مردم‌نگاری در میدان
- مطلعین: آموزگاران مردم‌نگار
- مشاهده مشارکتی و یادداشت‌های میدانی
- انراع مصاحبه و شیوه‌ی ثبت
- عکس برداری و فیلم برداری
- اطلاعات آرشیوی و ثانویه
- سازماندهی اطلاعات
- پیاده‌سازی (Transcription) داده‌ها
- طبقه‌بندی و کد گزاری
- نرم افزارهای تحقیقات کیفی (Atlas.ti, Nvivo)
- پاسخ سوالات پژوهش
- نوشتن و ارائه

- شیوه‌های ارائه
- ساختار نگارش و فنون نگارش
- سبک‌های نگارش: خوانش متون مردم‌نگارانه
- ارائه بصری
- تحولات و رویکردهای اخیر در مردم‌نگاری
- دوره بحران مردم‌نگاری
- راه‌های جدید
- مردم‌نگاری و ذهنیت
- بخش عملی
- کارورزی در طراحی تحقیق
- کارورزی در فنون گردآوری اطلاعات
- کارورزی در تنسیق و تحلیل اطلاعات
- کارگاه نگارش و ارائه
- کارگاه خوانش متون مردم‌نگارانه

منابع:

- Arabestani, Mehrdad. (۲۰۱۲). Ethnography among the Orang Asli: A Reflexive Account. *Man and Society* ۲۴, ۶۱-۷۲.
- Clifford, James, & Marcus, George E. (۱۹۸۶). *Writing culture: The poetics and politics of ethnography*. Univ of California Press .
- Geertz, Clifford. (۱۹۸۸). *Works and lives: The anthropologist as author*: Stanford University Press .
- Geertz, Clifford. (۲۰۰۵). Deep play: Notes on the Balinese cockfight. *Daedalus*, ۱۳۴(۴), ۵۶-۸۶ .
- Kahn, Seth. (۲۰۱۱). Putting Ethnographic Writing in Context. In C. Lowe & P. Zemliansky (Eds.), *Writing Spaces: reading on writing* (Vol. ۱, pp. ۱۷۵-۱۹۱). Anderson: Parlor Press.<http://writingspaces.org/sites/default/files/kahn--putting-ethnographic-writing.pdf>
- Malinowski, Bronislaw. ([۱۹۲۲] ۲۰۰۵). *Argonauts of the Western Pacific: An Account of Native Enterprise and Adventure in the Archipelagoes of Melanesian New Guinea*. London: Taylor & Francis e-Library .
- Marcus, George E. (۱۹۹۸). *Ethnography through thick and thin*: Princeton University Press .
- Murcheson, Julian M. (۲۰۱۰). *Ethnography Essentials: Designing, Conducting, and Presenting Your Research*. San Francisco: Jossey-Bass, A Wiley Imprint.

نشانه‌شناسی فرهنگی (Cultural Semiotics)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشناز:

هدف درس:

نشانه‌شناسی فرهنگی سعی در درک و تعریف مفهوم فرهنگ از دیدگاه نشانه‌شناسی دارد و به چگونگی خلق نشانه و معنی آن توجه می‌کند. در این درس اصول کلی در مورد نشانه با تکیه بر مثالهای بومی ارائه می‌شود و جایگاه نشانه‌ها بنا بر تعاریف مشخص می‌گردد.

سرفصل درس:

- تعاریف
- نشانه‌شناسی ستئی
- ارتباط نشانه‌شناسی با زبان‌شناسی
- زبان و گفتار
- کارکرد نشانه‌شناسی در فرهنگ
- نشانه از دیدگاه سوسور
- دال، مدلول و نشانه
- نشانه به مثابه یک سیستم
- قراردادی بودن نشانه
- نشانه از دیدگاه پیرس
- نسبت گرانی در نشانه‌شناسی
- مدل‌های نمادین نشانه
- مدل‌های شمایلی نشانه
- مدل‌های نمایه‌ای نشانه

منابع:

- لرنر، دانیل (۱۳۸۸). مترجم مهدی پارسا. مبانی نشانه‌شناسی. تهران: انتشارات سوره مهر.
- فرسیانس، امیلیا (۱۳۹۱). انسان، نشانه و فرهنگ. تهران: نشر افکار
- نجومیان، امیر علی (۱۳۹۰). نشانه‌شناسی فرهنگی، تهران: انتشارات سخن

Chandler, Daniel (۲۰۰۲), Semiotics : The Basics, New York: Routledge.

Pöhl, Roland (۲۰۰۴), Basic Tasks of Cultural Semiotics. Berlin: Technical University

(Archaeological Anthropology) مردم‌شناسی باستان‌شناختی

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشنباز: -

هدف:

- مطالعه و معرفی مسیر تحولات فرهنگی - اجتماعی - اقتصادی از آغاز پیدایش جامعه تولید کننده
- شناسایی حوزه های فرهنگی وزمان پیدایش و دروه استقرار و استمرارشان در ایران
- بررسی نوع روابط فرهنگی بین حوزه های مختلف و همچنین تاثیر آنها بر یکدیگر
- مطالعه جایگاه منطقه ای ایران در تولید و اشاعه فرهنگ و نقش و تاثیر این تولیدات در شکل دهنی به ساختارهای

چراغ امروزی

- بررسی فرهنگهای دوران باستان و تاثیر آنها در روند شکل گیری فرهنگهای امروزی

سرفصل:

- محیط زیست انسان در دوران چهارم (کواترنر) (اطلاعات اقلیم شناسی و جانور شناسی)
- سالیابی رویدادهای مهم فرهنگی - اجتماعی با توجه به نوع انسانهای مربوط به هر مقطع زمانی، استرال اپیک ها، هومو هابلیس ها، هومارکوسهای (سیناترورپ، اتلاترورپ، پیکاترورپ، توتاول، هایدلبرگ)
- پارینه سنگی ارکانیک (الدور، منطقه دریاچه تورکانا، دراومو، درافا و ..)
- پارینه سنگی قدیم (اشولی، کلاکتونی، تاپاسی، ابویلی، دلایزی، کشف رود، بردا بلاکاگاکیا، پل باریک، لاتمن و ..)

- (
- جامعه نناندرتالها و فرهنگ آنها در ایران و خاورمیانه
 - هوموساپینس ها (آغاز عصر انسان اندیشه ورز و تحولات بزرگ فرهنگی - اجتماعی)
 - فراپارینه سنگی (کباری هندرسی، ناتوفی، زارزی، آزیلی، خیامی)
 - انقلاب نوسنگی و بررسی روند چگونگی پیدایش آن - تحولات فرهنگی پس از انقلاب نوسنگی، اشاعه و پراکندگی

- عصر میان - سنگی خاستگاه، اشاعه و پراکندگی
- عصر مفرغ (برنز) تا آغاز شهرنشینی
- بررسی تمدنهای شهوش، شهدا، کنار صندل، شهر سوخته
- پیدایش خط و آغاز تمدن
- نظرهای انسان شناختی و دیدگاههای انسان شناسی باستان شناختی با تأکید بر ایران

منابع:

- باستان شناسی - جلال الدین رفیع فر، داشتامه جهان اسلام ۱۳۷۴
- انسان شناسی (نظریه های جدید) زان فرانسا دوریته، ترجمه جلال الدین رفیع فر، ۱۳۸۹
- پدایش، تحول جلال الدین رفیع فر، میراث فرهنگی ۱۳۸۴
- علوم انسان گستره شناختها، زان فرانسا دوریته، نشر نی، ترجمه کتبی و همکاران
- سنگ نگاره های ارسیاران، جلال الدین رفیع فر، میراث فرهنگی ۱۳۸۴
- منشاء عالم، حیات، انسان، زبان، فرهنگ ترجمه جلال الدین رفیع فر، نشر آگه، ۱۳۸۶
- Prehistoric men-rober j. braidwood, university of Chicago ۱۹۷۵

مردم شناسی ایلات و عشایر ایران (Anthropology of Nomadic Societies in Iran)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: *

پیشناخت: -

هدف:

در حال حاضر حدود ۴۰ درصد جمعیت کشور با ساختار و فرهنگ عشایری زندگی می‌کنند. بدون شناخت این جامعه امکان اشناخت جوامع دیگر اعم از روستایی و شهری کار مشکلی خواهد بود زیرا تاثیر فرهنگ این جامعه بر سرتها و ارزشها و آئین‌ها تعیین کننده است. این جامعه از اصیل‌ترین و قدیمی‌ترین نوع خودش در ایران است لذا میراث فرهنگی ارزشمندی نیز هاست. اهمیت دیگر آن بعد اقتصادی این جامعه است. تولیدات عشایر یکی از پایه‌های اقتصادی کشور را تکثیل می‌دهد که با کمترین هزینه و بالاترین کیفیت بدون آسیب به محیط زیست و با استفاده از روش‌های مستقیم به دست می‌آید. در حال حاضر کوچندگان در ۲۱ استان کشور قرار دارند.

سرفصل

- تعاریف و اصطلاحات و مفاهیم
- تاریخچه جامعه عشایری در ایران و جهان و علل پیدایش آن
- وجه تمایز جامعه شهری، روستایی، عشایری
- انواع جامعه عشایری (یکجاشین و کوچنده)
- نظری به تحولات این جامعه و تعیین جایگاه امروزی آن
- سابقه تاریخی ایلات مهم کشور و بررسی پراکندگی جغرافیایی آن
- بختیاریها، قشقایها، ایلات خمسه، ایلات بویر احمد، کهگیلویه، ایلات کرد، لر، ترکمن، عرب، ترک، بلوج
- بررسی ساخت قدرت و سلسله مراتب ایلی در ایلات اصلی و مهم کشور
- ساخت فرهنگی
- آئین‌ها و آداب و رسوم، خویشاوندی و ازدواج، ارزش‌های اجتماعی و هنجارها و همیاری و مشارکت و هنر
- نظری به چشم انداز آینده جامعه عشایری در ایران
- شناسایی و راهکارهای توسعه‌ای جامعه عشایری در ایران
- جمع‌بندی

منابع:

- ایلات و عشایر (۱۳۶۲) مجموعه مقالات، انتشارات آگاه.
- دومورینی، ز (۱۳۷۴) عشایر فارس، ترجمه جلال الدین رفیع فر، انتشارات دانشگاه تهران
- صفائی نژاد، جواد (۱۳۸۲) لری‌های ایران، نشر آدینه

- صفائی نژاد، جواد (۱۳۶۸) عثاییر مرکزی ایران، انتشارات امیر کبیری
- جمعیت و شناسنامه ایلات کوهگلوبه. جواد صفائی نژاد. ۱۳۹۵
- اطلس ایلات کوهگلوبه . جواد صفائی نژاد ۱۳۹۵
- مردم شناسی قوم بختیاری . حمید رضا کاویانی . ۱۳۹۵

مردم‌شناسی خویشاوندی
Anthropology of Kinship

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: مبانی مردم‌شناسی و مردم‌شناسی فرهنگی

هدف:

هدف درس: شناخت عمیق و همه جانبه دانشجویان با الفبای خویشاوندی. در این درس دانشجویان با ۳ مبحث: خانواده، خویشاوندی و ازدواج آشنا می‌شوند و به چارچوب و اصول اولیه آن شناخت کافی پیدا می‌کنند و بدین ترتیب برای دروس خویشاوندی در مقاطع ارشد و دکترا آمادگی کافی بدست می‌آورند. دانشجویان با قوانین اسلامی در رابطه با سه مبحث اشاره شده آشنا می‌شوند.

۱. برنامه درس در طول ترم و نحوه ارزیابی، مقدمه‌ای بر درس.

۲. واژه‌های کلیدی خویشاوندی،

۳. تاریخچه انسان شناسی خویشاوندی،

۴. تئوری‌های مطرح در نیمه دوم قرن نوزدهم - نظریه پردازان تکاملی: مورگان

۵. نظریه پردازان تکاملی: مین - وسترمارک - دورکهایم

۶. تنوع الگوهای خانواده

۷. تنوع الگوهای ازدواج

۸. تنوع الگوهای خویشاوندی

۹. الگوی خانواده و ازدواج در میان ترکمن‌های ایران

۱۰. الگوی خانواده و ازدواج در میان بلوج‌های ایران

۱۱. دایره محارم در میان ادیان: اسلام - یهودی - مسیحی

۱۲. قوانین حقوقی خویشاوندی از کجا شکل گرفته است؟

۱۳. قوانین اسلامی در رابطه با مباحث سه گانه خانواده و ازدواج و خویشاوندی،

۱۴. توتوم و تابر ۱

۱۵. توتوم و تابر ۲

۱۶. امتحان پایان ترم

منابع:

منابع فارسی:

- مقصودی منیزه ۱۳۹۷، انسان‌شناسی خویشاوندی - چاپ دوم، انتشارات شیرازه

- کلد لری استروس، ۱۳۸۹، توتمیسم

- فروید زیگموند فروید، ۱۳۹۳، توتم و تابو، ترجمه محمد علی خنجی، انتشارات نگاه
- مقصودی منیزه، ۱۳۹۴، ساختار خوشاوندی در میان ترکمن های ایران، در فصل نامه زن و هنر،

منابع انگلیسی:

- Marisa Kendall, ۲۰۱۱, ANTHROPOLOGY: FAMILY & KINSHIP
- Anthropology of the Kinship, a Critique, A R N SRIVASTAVA,
Indian Anthropologist
Vol. ۴۱, No. ۱ (January - June ۲۰۱۱), pp. ۷۷-۸۴

مردم‌شناسی فرهنگی (Cultural Anthropology)

تعداد واحد:	۲
نوع واحد:	نظری
پیشیاز:	-

اهداف:

- ۱- شناسایی این که مردم مختلف چگونه دنیای اطراف شان را درگ می‌کنند
- ۲- بازشناسی، فهم و احترام گذاشتن به تفاوت‌های انسانی
- ۳- به دست آوردن فهم بهتری از خودمان توسط مطالعه تطبیقی سایر فرهنگ‌ها
- ۴- فهم چگونگی فرهنگ پذیری و شناخت تفاوت اساسی رفتار غربی/زنگنه‌ی و رفتار متأثر از فرهنگ
- ۵- شناسایی تفاوت و تشابه نظام‌های اجتماعی در فرهنگ‌های گوناگون
- ۶- رشد آگاهی از موضوعات قدرت و ناپراپری در دو بعد محلی و جهانی
- ۷- آشنایی با رویکردها، روش‌ها و پژوهش در حوزه انسان‌شناسی فرهنگی
- ۸- پیروزش مهارت‌های تفکر انتقادی از طریق مطالعه، مباحثه و نوشت

سرفصل‌های درس:

جلسه اول: انسان‌شناسی به متزله یک علم چهار حوزه‌ای

جلسه دوم: ویژگی‌های فرهنگی

جلسه سوم: پژوهش مردم‌نگارانه، تاریخچه، روش‌ها و نظریه‌ها

جلسه چهارم: پیدایش انسان، منشاء و گوناگونی انواع انسان

جلسه پنجم: زبان و ارتباطات

جلسه ششم: هویت اجتماعی، شخصیت و جنسیت

جلسه هفتم: بوم‌شناسی، محیط و الگوهای معیشت

جلسه هشتم: نظام‌های اقتصادی

جلسه نهم: ازدواج و خانواده

جلسه دهم: خویشاوندی و نیار

جلسه یازدهم: گروه‌بندی‌های مبتنی بر جنس، جنسیت، سن، منافع مشترک و طبقه اجتماعی

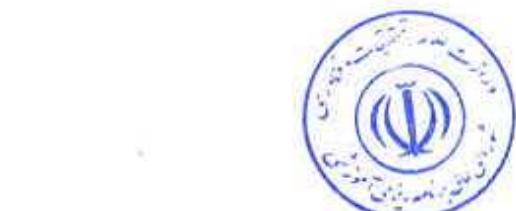
جلسه دوازدهم: سیاست، قدرت و خشونت

جلسه دوازدهم: معنویت، دین و مواراء الطیعه

جلسه سیزدهم: هنر و صنایع دستی

جلسه چهاردهم: فرایندهای تغییر

جلسه پانزدهم: چالش‌های جهانی، پاسخ‌های محلی و نقش انسان‌شناسی

منابع درس:

- بیس، دانیل و فرد بلگ، ۱۳۹۲، انسان‌شناسی فرهنگی، مترجم: محسن ثلائی، تهران: انتشارات علمی.
- کنراد، فلیپ کتاب، ۱۳۸۶، انسان‌شناسی: کشف تفاوت‌های انسانی، ترجمه محسن ثلائی، انتشارات علمی.
- کلاکپکون، کلاید، ۱۳۹۳، مردم‌شناسی فرهنگی، ترجمه امیرحسین آریانپور، نشر عطار.
- فرارو، گری بی، ۱۳۷۹، انسان‌شناسی قره‌نگی: بعد فرهنگی تجارت جهانی، مترجم: غلامعلی شاملو، تهران: سمت.
- مید، مارگارت ۱۳۸۲، آدمیان و سرزین‌ها، مترجم: علی اصغر پهرازی، تهران: پژوهشکده مردم‌شناسی و نشر تی.

- Haviland, William A., et al., *Cultural anthropology, the human challenge* (۱۰۱۱), Wadsworth, Cengage Learning.
- Peoples, James, Bailey, Garrick (۱۰۱۱), *Humanity: An Introduction to Cultural Anthropology*, Wadsworth, Cengage Learning.

مردم‌شناسی پزشکی و سلامت (Health and Medical Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

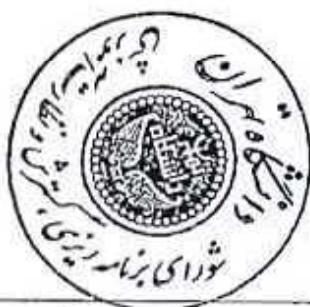
هدف

بررسی تشخیص و درمان سلامت با توجه به فرهنگ و ارائه دیدگاههای فرهنگی جدید در مسیر کمک به ارتقای سطح بهداشت جسمی و روانی جامعه

سرفصل

سرفصل دروس براساس ترکیبی از رویکردهای اجتماعی و زیستی- انسان‌شناسی نسبت به مطالعات پزشکی و ردمانی با نگرش تطبیقی و مقایسه‌ای در بین فرهنگ‌های گوناگون موجود در جهان تنظیم می‌شود

- تعاریف و کلیات
- تاریخچه پزشکی در ایران و جهان
- طب سنتی در جهان و ایران
- طب اسلامی
- درمانهای تجربی
- پزشکی میانه اوقام و جوامع در ایران
- پزشکی عامیانه طبقات اجتماعی
- پزشکی عامیانه دین، آداب و رسوم و اسطوره‌ها
- انسان‌شناسی پزشکی در ایران
- جایگاه فرد
- جایگاه پزشکی
- جایگاه سلامت
- نقش و موقعیت روابط فی مابین جایگاه دولت و طب نوین
- محیط‌شناسی و پزشکی و سلامت در ایران
- اکولوژی جغرافیایی
- اکولوژی سیاسی
- اکولوژی مذهبی
- اکولوژی بهداشت
- بیماریهای شایع عقونی در ایران و ارتباط آن با فرهنگ و محیط
- بیماریهای باکتریایی
- بیماریهای ویروسی

منابع

- ساداتی، س. و ودادهیر، ابوعلی (۱۳۹۱) خام گیاه خواری به مثابه فرهنگ. انسان شناسی، ۱۰(۱۶)، ۶۷-۱۱۵.
- لو بروتون، داوید (۱۳۹۲) جامعه شناسی بدن، ترجمه ناصر فکوهی، تهران: ثالث.
- فرکو، میشل (۱۳۹۲) تولد پزشکی بالینی، ترجمه فاطمه ولیانی، تهران: نشر ماهی.
- ودادهیر، ابوعلی، چقلوند، م، رفیع فرج، ج. و امیدوار، ن (۱۳۹۱) نظام غذایی بومی-ستی: پژوهشی مردم شناختی در میان قوم لک در مناطق روستایی و عشایری استان لرستان. نشریه توسعه محلی (روستایی شهری)، توسعه روستایی سابق، ۱(۱)، ۷۱-۱۰۶.
- فرکو، میشل (۱۳۷۸)، مراقبت و تنبیه، تولد زندان. ترجمه نیکو سرخوش و افشین جهاندیده تهران: نشر نی.
- محمدشاهی، م، پوررضاء، ا، ودادهیر، ا، حیدری ارجلو، پ، محمودی، م و اکبری، ف. (۱۳۹۵) مقایسه کیفیت زندگی قبل و بعد از عمل زیبایی بینی و برآورد هزینه آن، پیاورد سلامت، ۱۰(۳)، ۲۵۸-۲۶۶.

زیست‌شناسی فرهنگی (Cultural Biology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشنباز: -

هدف:

این درس باعث می‌شود برای ارائه تحلیل یک پدیده، جنبه زیستی و فرهنگی آن در نظر گرفته شود زیرا هیچ جنبه‌ای از زندگی انسان صرفاً اجتماعی- فرهنگی یا صرفاً زیستی نیست.

دانشجویان با گذراندن این درس:

- درخواهند یافت که علم زیست‌شناسی چه جایگاهی در علوم اجتماعی و به خصوص انسان‌شناسی دارد.
- با سلول واحد بینایی‌دهنده بدن انسان و عملکرد آن آشنا خواهند شد.
- روند تطوری شکل‌گیری انسان را در خواهند یافت.
- تا حدودی با علم ژنتیک آشنا می‌شوند و در مورد جایگاه ژن و فرهنگ در شکل‌گیری زندگی اجتماعی خواهند آموخت.
- با علم رفتارشناسی که بخشی از علم سوسیویولوژی است آشنا خواهند شد.
- با نقد نظریه سوسیویولوژی به این پرسش پاسخ خواهند داد که ژنتیک چه جایگاهی در شکل‌گیری بیوگرام انسانی دارد.

سرفصل

- زیست‌شناسی و اهمیت آن برای علوم اجتماعی

- اساس یاخته‌ای حیات

- کروموزوم و ژن

- ژنتیک

- بیماری‌های ژنتیکی

- مکانیزم‌های تطور

- زیست‌شناسی اجتماعی

- ژن یا فرهنگ؟

- تنوع انسانی و سازگاری زیستی فرهنگی با محیط

- دستگاه عصبی و نقش آن در شکل‌گیری جامعه انسانی

- هورمون‌ها و تاثیر آن بر شکل‌گیری رفتار انسانی

- زیست‌شناسی و اخلاق

- Craig Stanford, John S. Allen, Susan C. Antón, ۲۰۱۳, Biological Anthropology, Pearson.
- برگر و لوکمان، ۱۳۹۵، ساخت اجتماعی واقعیت (رساله‌ای در جامعه شناسی شناخت)، ترجمه فریبرز مجیدی، تهران انتشارات علمی فرهنگی
- راجر تریگ، ۱۳۸۴، فهم علم اجتماعی، ترجمه شهناز مسمی پرست، تهران نشر نی
- ادوارد ویلسون، ۱۹۷۵، موسیو بیولوژی، ترجمه عبدالحسین وهاب زاده، انتشارات جهاددانشگاهی مشهد.

تاریخ تفکر مردم شناختی در اندیشمندان اسلامی

(History of Anthropological Thought in Muslim Thinkers)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشناز: -

هدف:

آشنایی با اندیشه متفکران مسلمان در رابطه انسان با زندگی و فرهنگ و ارتباط آن با اندیشمندان متفکر غربی

سرفصل:

- اندیشه‌های مردم‌شناسی فارابی در قاب الگوهای مدنیه‌های انسانی
- بولی سینا و اشکال زندگی اجتماعی و فرهنگی جوامع بشری
- غزالی و فلسفه اجتماعی آن با توجه به عرفان خراسانی
- ابن خلدون و اندیشه پساحلافت و پسامغول در جهان اسلامی
- سهروردی و بازسازی ایران معرفتی- سیاسی
- حافظ و چارچوب معرفت‌شناسی فرهنگی ایران پسامغول و پساتیموری
- ملاصدرا و بازسازی اندیشه فرهنگی ایران صفویه و بعد از آن
- اندیشه اخباری‌گری در ایران و تاثیر آن در تحولات سیاسی و اجتماعی ایران
- اندیشه‌های پسا مشروطه و مدرنیسم ایرانی تا انقلاب اسلامی

منابع:

- ابن خلدون، مقدمه تاریخ. مترجم محمد پروین گنابادی.
- آزاد ارمکی، نقی (۱۳۹۳). اندیشه اجتماعی مسلمان. سروش.
- مزدی- بهروز، چهارده متفکر مسلمان، بهمن برنا.

مردم‌شناسی روان‌شناختی (Psychological Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیش‌نیاز: -

هدف:

هدف این درس ایجاد شناخت و درک عواطف، انگیزه‌ها و جهان بینی نسبت و محیط پیرامون از دیدگاه انسان‌شناسی و تعاملات فرهنگی است. بنابر این روند فرهنگ پذیری اقوام بر اساس تأثیر پذیری آنها از رویداد‌های تاریخی، زبان و کاربرد‌های آن، تجربه فردی و اجتماعی، محیط زندگی و غیره در این درس مورد بررسی و توجه قرار خواهد گرفت.

سرفصل:

فرهنگ و هویت	-
فرهتگ و تجربه	-
عاطفه و اخلاق	-
تفاوت شرم و گناه	-
فرهنگ و افسرده‌گی	-
نقش ارتباطات در روند فرهنگ پذیری	-
شكل گیری هویت از طریق افسانه‌ها	-
حضور خود در زندگی روزمره	-
استراژی ها حمله و دفاع از نفس	-
تفاوت‌های میان فرهنگ	-
تجارب روان‌شناختی مهاجرین	-
تأثیر تعلیم و تربیت بر روان‌دانش آموزان	-

نظری

- بحث و گفتگو در مورد هر یک از سرفصل‌ها بر اساس جدول زمان بندی شده

- تهیه گزارش از مراکز توانبخشی روانی استان تهران

منابع :

- ۱- دارندورف، رالف (۱۳۸۳). انسان اجتماعی: جستاری در باب تاریخچه، معنا و مقوله نقش اجتماعی. تهران: انتشارات آگاه.
- ۲- ستوده، هدایت ا... (۱۳۸۱). روان شناسی اجتماعی. تهران: انتشارات آوای نور.
- ۳- قاضی مرادی، حسن (۱۳۷۹). در باره خود مداری ایرانیان: رساله ای در روان شناسی اجتماعی مردم ایران. تهران: انتشارات باخترا.
- Le Vine, A. Robert. (۲۰۱۰) . Psychological Anthropology: A Reader on Self in Culture. Sussex: Willy – Blackwell.
- Ingham, M. John. (۱۹۹۶). Psychological Anthropology Reconsidered. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rahimi, Sadeq (۲۰۱۵). Meaning, Madness and Political subjectivity: A Study of Schizophrenia and Culture in Turkey. London and New York: Rotledge and Taylor and Francis Group

کاربرد نرم افزارها و فناوری های اطلاعاتی در مردم شناسی (Application of Information Technology and Softwares in Anthropology)

تعداد واحد نظری: *

تعداد واحد عملی: ۲

پیشگاز: -

هدف درس:

هدف این درس ایجاد مهارت های پایه و اساسی در به کارگیری کامپیوتر و نیز آشنایی دانشجویان با نرم افزارهای ضروری و امکانات فضای مجازی برای انجام تحقیقات و آماده سازی گزارش های علمی است. لذا تأکید این درس بر کار عملی و مهارت خواهد بود. به عبارت دیگر دانشجویانی که در این درس ثبت نام می کنند لازم است برای یک دوره تمرین و ممارست به منظور کسب مهارت آمادگی داشته باشند.

سرفصل

- مهارت های اساسی و ضروری برای کار با کامپیوتر
- تایپ فارسی و انگلیسی به شیوه ای اصولی
- بهره گیری از خصوصیات تخصصی نرم افزارهای واژه پرداز، برای تهیه گزارش و متون با سازمان دهی مناسب
- فضای مجازی و تحقیقات علمی
- آشنایی با پایگاه های داده های علمی
- نمایه بندی آثار علمی و مجلات پژوهشی
- جست و جوی مقالات و انتشارات علمی با کیفیت و مرتبط
- آشنایی با نرم افزارهای مدیریت مراجع و منابع علمی
- اهمیت نرم افزاری مدیریت منابع و شیوه ای کار آنها
- آشنایی با نرم افزار Endnote
- نرم افزارهای تحقیقات کیفی
- مبانی و منطق نرم افزارهای کیفی و انواع آن (Atlas.ti, Nvivo, MAXQDA)
- آشنایی با نرم افزار تحلیل کیفی Atlas.ti
- نرم افزارهای ارائه
- انواع نرم افزارهای ارائه و اصول ارائه (Presantation)
- آشنایی و مهارت در کار با نرم افزار MS Microsoft PowerPoint
- آشنایی با GIS (نرم افزارهای اطلاعات جغرافیایی) و کار برد آن در اتوگرافی

منابع:

Aldenderfer, Mink, & Maschner, Herbert DG. (۱۹۹۶). Anthropology, space, and geographic information systems .

- Cleveland, Ana D, & Cleveland, Donald B. (1997). *Introduction to indexing and abstracting*: ABC-CLIO .
- Fielding, Nigel G. (2002). v AUTOMATING THE INEFFABLE: Qualitative software and the meaning of qualitative research .
- Lancaster, Frederick Wilfrid, & Association, Library. (2002). *Indexing and abstracting in theory and practice*: Facet London .
- Lewins, Ann, & Silver, Christina. (2004). *Using software in qualitative research: A step-by-step guide*: Sage .
- Recheis, W;Weber, GW;Schafer, K;Prossinger, H, et al. (1999). New methods and techniques in anthropology. *Collegium antropologicum*, 22(1), 490-511 .
- Zollikofer, Christoph Peter Eduard;Ponce De León ,Marcia Silvia, & Martin, Robert Denis. (1998). Computer-assisted paleoanthropology. *Evolutionary Anthropology: Issues, News, and Reviews*, 9(2), 41-54 .

روش تحقیق (۱) (Research Methods I)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیش نیاز: -

هدف:

با توجه به اهمیت کلیدی درس روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی به ویژه در رشته مردم‌شناسی، هدف اصلی این درس آشنا کردن دانشجویان کارشناسی علوم اجتماعی رشته مردم‌شناسی با مفاهیم و اصول اولیه روش‌های تحقیق است. ضمن معرفی فلسفه، و پارادایم‌ها و رویکردهای هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی، ارزش‌شناختی و روش‌شناختی کلیدی در علوم اجتماعی با تأکید بر مردم‌شناسی، این درس در پی مجهز کردن دانشجویان کارشناسی با مبانی، اصول، انواع و مؤلفه‌ها و فرایندهای عمده پژوهش در علوم و واکاوی‌های اجتماعی‌فرهنگی است. در پایان ترم انتظار می‌رود دانشجویان ضمن نیاز به تصویری کلی و در عین حال واقعی از جریانات و رویکردهای عمده در روش‌شناسی پژوهش اجتماعی‌فرهنگی (کمی، کیفی و ترکیبی)، توانایی تشخیص خاستگاه‌های روش‌شناختی در علوم اجتماعی و طراحی و هدایت پژوهش‌های علمی در رشته مردم‌شناسی و دیگر رشته‌های مرتبط در حوزه علوم اجتماعی‌فرهنگی و رفتاری نظریه‌شناسی را داشته باشند. افزون بر این، آشنایی دانشجویان با روش‌های متداول تحقیق در علوم اجتماعی و مردم‌شناسی نحوه استفاده از نتایج پژوهش انجام شده به منظور آماده سازی جهت پیشبرد فعالیت‌های پژوهشی در سطحی مقدماتی از دیگر اهداف این درس است. شایان ذکر است که ارزشیابی عملکرد دانشجویان این درس کلیدی به دو صورت تدریجی و نهایی (پایان ترم خواهد بود).

سرفصل

- معرفی، درس و ارائه تاریخچه کوتاه از آن: ارائه منطقی (Rationale for) برای درس روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی
- محورهای اصلی (ماتریس مطالعاتی) درس روش تحقیق یک و ارائه تصویری کلی از آن
- مبانی فلسفه علم و ملاحظاتی مقدماتی درباره شناخت (معرفت) و راه‌های کسب و اخذ آن در علوم اجتماعی
- رویکردها و مناقشه‌های پارادایمی در پژوهش‌های اجتماعی‌فرهنگی: رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی.
- آشنایی با مراحل انجام (چرخه) پژوهش علمی در علوم اجتماعی: با رویکردي کلاسیک (کمی)
- اندازه‌گیری و ماهیّت و سطوح آن: با رویکردي کمی
- اندازه‌گیری و کیفیت آن و بحث خطاهای اندازه‌گیری و بحث اعتبار و روایی
- طیف‌بندی / مقیاس‌سازی در علوم اجتماعی
- انواع طیف‌بندی در علوم اجتماعی
- شاخص‌سازی و تعریف عملیاتی
- ملاحظات خاص در پژوهش‌های پیمایشی در علوم اجتماعی
- مصاحبه (پرس و جوی شفاهی) و انواع آن
- آزمایش (پژوهش تجربی) و شبه آزمایش
- تضمین کیفیت در پژوهش‌های تجربی: اعتبار درونی و بیرونی

- تکنیک‌های استفاده و تحلیل داده‌های موجود و ثانویه از جمله مرور سیستماتیک و فراتحلیل
- نتیجه‌گیری و ملاحظات پایانی درس.

منابع

- بلیکی، نورمن (۱۳۸۴) طراحی پژوهش‌های اجتماعی، ترجمه حسن چاوشیان، تهران: نشر نی.
- رفیع پور، فرامرز (۱۳۸۵) کندکاوها و پنداشته‌ها، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- رفیع پور، فرامرز (۱۳۸۷) تکنیک‌های خاص تحقیق در علوم اجتماعی (جلد دوم کتاب: کندکاوها و پنداشته‌ها)، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- سرمد، زهره، عباس بازرگان و الهه حجازی (۱۳۸۰) روش تحقیق در علوم رفتاری، تهران: آگه.
- فلیک، اووه (۱۳۸۸) درآمدی بر تحقیق کیفی، ترجمه هادی جلیلی، تهران: نشر نی.
- فی، برایان (۱۳۸۵) فلسفه امروزین علوم اجتماعی: رویکردی چندفرهنگی، ترجمه خشاپار دیهیمی، تهران: طرح نو.
- کبوی، ریمون؛ کامپنهود، لوک وان (۱۳۸۵)، روش تحقیق در علوم اجتماعی، ترجمه عبدالحسین نیک‌گهر، نشر توپیا
- محمدپور، احمد (۱۳۸۸) روش در روش، تهران: انتشارات جامعه شناسان.
- نیومن، لارنس (۱۳۹۵) روش‌های پژوهش اجتماعی، جلد اول: رویکردهای کیفی و کمی، ترجمه ابوالحسن قیبی، تهران: انجمن علوم مدیریت ایران.

فرهنگ عامه (Folklore) (فولکلور)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف:

فرهنگ عامه شامل اعتقادات، افسانه ها و قصه ها، ضرب المثل ها و راه های سنتی انجام امور از جمله آیین ها، و هنرها و صنایع دستی، بازی ها و ... است که به عنوان شیوه های فرهنگی مشترک و رایج بین یک مردم شناخته شده است. مطالعه فرهنگ عامه یکی از بخش های مهم در حوزه انسان شناسی فرهنگی به شمار می رود.

در این درس ابتدا مفاهیم اساسی، نظریه ها و روش های مطالعه فرهنگ عامه معرفی می شود و سپس چگونگی عملکرد اشکال مختلف فرهنگ عامه در گروه های مشخصی از مردم که خودشان را بر اساس ویژگی های منطقه ای، قومی، نژادی، شغلی، جنسیتی، سیاسی و طبقاتی تعریف می کنند مورد بحث و بررسی قرار می گیرد. همچنین انواع اصلی و تنوعاتی که در فرهنگ عامه وجود دارد و نقش فرهنگ عامه در زندگی موجودات بشری را مورد بررسی قرار می دهیم.

سرفصل:

- کلیات و مفاهیم عمومی:

- تعاریف فرهنگ عامه، فرهنگ عمومی (public opinion)، افکار عمومی (popular culture)، تاریخچه مطالعه فرهنگ عامه در ایران

- ابعاد مختلف فرهنگ عامه:

- ژانرها و اقسام فولکلور، ارتباط فولکلور با اجتماع و سنت، پارادوکس فرهنگ عامه (سنت) و مدرنیته، فرهنگ عامه و ادبیات، فرهنگ عامه و تاریخ، معنای سیاسی فرهنگ عامه، فرهنگ عامه و هویت.

- دیدگاه های نظری در مطالعه فرهنگ عامه:

- نظریه های قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم، نظریه مکتب تاریخی، جغرافیایی فنلاند، نظریه مارکسیستی فولکلور، نظریه ساختارگرایی و فراساختارگرایی در تبیین فولکلور، نظریه انتوگرافی گفتار، نظریه فمنیستی فولکلور.

- منابع و ادبیات فرهنگ عامه:

- باورهای عامیانه، باورهای اسطوره ای، افسانه ها و قصه های عامیانه، مثال ها، شعر ها، ضرب المثلها و ترانه های عامیانه

- هنر عامه:

- موسیقی عامه، موسیقی نواحی ایران، موسیقی و ترانه های روحوضی و زورخانه، تئاتر های ارگ و تئاتر پاپ

عامه (مانند نقالی و تعزیه)، رقص های فولکلوریک، تصویرگری و نگارگری عامه، صنایع دستی و بازی های محلی

- مناسک گذار و آیین های سور و سوگ:

- مناسک گذار در اسطوره های ایرانی؛ آیین های سور و چشواره ها، جشن های بومی و محلی، آیین های سوگ و سوگواره، جشن عروسی در نواحی ایران

- روش ها و تکنیک های مطالعه فرهنگ عامه:

• تکنیک های جمع آوری اطلاعات فولکلوریک: ضبط صدا، تهیه فیلم مستند و ویدئویی، عکس برداری، نگارش و بازنویسی

• تکنیک های تجزیه و تحلیل اطلاعات فولکلوریک: تکنیک ساختارگرایی، تکنیک تحلیل متن، تکنیک تحلیل ادبی، تکنیک مشاهده و تحلیل مقایسه ای داده ها.

منابع

- جهانبخش، محمدعلی، مردم شناسی و فرهنگ عامه با تکیه بر فرهنگ عامه مردم ایران، انتشارات هم پا، ۱۳۹۱.

- بیهقی، حسینعلی (۱۳۶۵) پژوهش و بررسی فرهنگ عامه ایران، انتشارات آستان قدس رضوی

- بختیاری، محمد رضا (۱۳۸۶) فولکلور و ادبیات عامیانه، ارومیه، نشر ادبیان.

- محجوب، محمد جعفر و ذوالفقاری، سیدحسن (۱۳۸۸) ادبیات عامیانه ای ایران: مجموعه مقالات درباره ای افسانه ها و آداب و رسوم مردم ایران (جلد اول و دوم)، تهران نشر چشم.

- عجفری قنواتی، محمد (۱۳۹۴). درآمدی بر فولکلور ایران، انتشارات جامی.

- هدایت، صادق (۱۳۸۱) فرهنگ عامیانه مردم ایران به کوشش جهانگیر هدایت، چ چهارم، تهران: چشم.

- فصلنامه علمی پژوهشی فرهنگ و ادبیات عامه (۱۳۹۶-۱۳۹۲) شماره های ۱۴-۱، دانشگاه تربیت مدرس.

- مجموعه مقالات نخستین همایش ملی ایران شناسی: مردم شناسی و فرهنگ عامه (جلد اول)، ۱۳۸۳

- Schoemaker, George. H. (ed.) *The Emergence of Folklore in Everyday Life*. Bloomington, IN: Trickster

اسطوره شناسی (Mythology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشناز: -

هدف:

- آشنایی با تعاریف علمی اسطوره، مبانی اسطوره شناسی و رده مکاتب گوناگون آن
- آموختن روش علمی تحقیق در آثار اساطیری به جا مانده از فرهنگ های بومی و تحلیل اسطوره های قویی
- آشنایی با شیوه های تحلیل این های به جا مانده در فرهنگ بومی

سرفصل

- تاریخچه اسطوره شناسی در جهان و ایران، تعریف کلی اسطوره، فایده اسطوره شناختی
- ساختار اسطوره، مفاهیم نمادین
- پیش اساطیری
- جلوه های اسطوره و انواع روایی مثل حماسه، ساگا، افسانه، فابل.
- دیدگاههای اسطوره شناسی: دیدگاه تمثیلی نمادین، رمانیک، تطبیقی، کارکردگرایی،
- دیدگاه اسطوره شناسی: دیدگاه ساخت سه طبقه ای دومزیل، ساختارگرایی، روانکاوی، پدیدارشناسی، دیدگاههای

دیگر

- کارکردهای اسطوره، اسطوره و هنر
- انواع اساطیر (اساطیر ریشه، بن، رستاخیزی آفرینش، ایزدان، نجات بخشی)
- آین و اسطوره
- آین ها و چشم های بازمانده ایرانی مانند نوروز، یلدا، سده و غیره و تحلیل مضامین اساطیری آنها
- مدخلی بر اساطیر ملل
- اساطیر هند و اروپایی (هند و ایرانی یا آریایی، اسطوره های هندی)
- ساطیر ایرانی: اسطوره آفرینش، جهان شناخت در اساطیر ایرانی، ایزدان، اسطوره رستاخیزی، ایزدان زمان در اساطیر ایرانی، دوره های اساطیری
- نقد اسطوره ای critical mythology

منابع

- رحمانی، جبار، ۱۳۹۵، آین و اسطوره در ایران شیعی، تهران: خیمه.
- ستاری، جلال، ۱۳۸۸، اسطوره تهران، تهران: دفتر پژوهش های فرهنگی

- ریچارد ارداز، آلفونسو اورتیز، کتاب اسطوره ها و افسانه های سرخپوستان آمریکا، نشر چشمی ۱۳۸۸

- Shorena Kurtsikidze & Vakhtang Chikovani, Ethnography and Folklore of the Georgia Chechnya Border: Images, Customs, Myths & Folk Tales of the Peripheries, Munich: Lincom Europa, ۲۰۰۸
- National Identity and Myths of Ethnogenesis in Transcaucasia, by Victor Shnirelman, from 'Nation-Building in the Post-Soviet Borderlands: The Politics of National Identities,' by Graham Smith, Cambridge University Press, ۱۹۹۸, ۴۸-۶۶.

مردم‌شناسی اقتصادی (Economic Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشنباز: مبانی مردم‌شناسی

هدف:

- آشنا نمودن دانشجویان با مبانی و الگوهای نظری انسان‌شناسی اقتصادی
- تحلیل فرهنگی پدیده‌ها و فرایندهای اقتصادی از جمله تولید، مبادله و مصرف
- تحلیل امر اقتصادی به عنوان پدیده‌تام اجتماعی و ارتباط نهادی آن با فرهنگ، سیاست، دین و خانواده
- تحلیل تغییرات نظام‌ها و الگوهای اقتصادی از اشکال پیشامدرن به مدرن
- آشنا نمودن دانشجویان با زمینه‌های تجربی انسان‌شناسی اقتصادی

سرفصل:

- موضوع انسان‌شناسی اقتصادی و قلمروهای مورد بررسی
- تعریف مفاهیم پایه‌ای انسان‌شناسی اقتصادی از جمله کار، مالکیت، فراغت، سرمایه، و غیره
- مکاتب و نظریه‌های انسان‌شناسی اقتصادی (مکاتب ذات گرایی، صورت گرایی، فرهنگ گرایی)
- تفاوت‌های فرایندهای اقتصادی (تولید، مبادله و مصرف) در جوامع پیشامدرن و مدرن
- راهبردهای تطبیقی انسان و نظام‌های اقتصادی
- نسبت فرهنگ و اقتصاد
- نسبت اقتصاد و باورها و اعتقادات و ارزش‌های مذهبی
- نسبت اقتصاد و سیاست
- انسان‌شناسی بازار
- انسان‌شناسی مصرف

منابع:

- دوپویی، فرانسیس (۱۳۸۵)، انسان‌شناسی اقتصادی، ترجمه محدثه محب حسینی، تهران: نشر علم کیا (۱۳۵۴)، مردم‌شناسی اقتصادی، دانشکده علوم اجتماعی و تعاون دانشگاه تهران
- پولانی، کارل (۱۳۹۱)، دگرگونی بزرگ، ترجمه محمد مالجو، تهران: پردیس دانش موس، مارسل (۱۳۹۴)، رساله پیشکش، ترجمه لیلا اردبیلی، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی اریکسون، توماس هیلند و نیلسن، فین سیورت (۱۳۸۷)، تاریخ انسان‌شناسی (از آغاز تا امروز)، ترجمه علی بلوبکاشی، نشر گل آذین
- دورتیه، زان فرانسو (۱۳۸۲)، علوم انسانی گستره شناخت‌ها، ترجمه مرتضی کتبی، جلال الدین

- سوندبرگ، ریچاد (۱۳۹۱)، مباحثی در جامعه‌شناسی اقتصادی منفعت‌طلبی و ساختار اجتماعی؛ ترجمه علی اصغر سعیدی، تهران: انتشارات لوح فکر.
- اسلیتر، دن و تونکیس، فرن (۱۳۹۰) جامعه بازار، ترجمه حسین قاضیان، تهران: نشری.
- Games. Carrier(edit), (۲۰۰۵), *A Handbook Of Economic Anthropology*, Edward Elgar Publishing Cheltenham.
- Fligstein, Neil. "Markets as Politics: A Political-Cultural Approach to Market Institutions." *American Sociological Review* ۶۱ (August ۱۹۹۶), ۶۵۶–۶۷۳.
- Swedberg, R (۲۰۱۰).The economic sociologies of Pierre Bourdieu, cultural sociology,volume ۵,number ۱,pp۶۷-۸۲,BSA publications.
- Raymond Firth, "The Social Framework of Economic Organization," in *Economic Anthropology: Readings in Theory and Analysis*, [۱۹۵۲], edited by E. LeClair and H. Schneider, (New York: Holt, Rinehart, and Winston, ۱۹۶۸), ۶۵-۸۷.
- Karl Polanyi, "The Economy as an Instituted Process," in *Economic Anthropology: Readings in Theory and Analysis*, [۱۹۵۲], edited by E. LeClair and H. Schneider, (New York: Holt, Rinehart, and Winston, ۱۹۶۸), ۱۲۲-۱۴۲.
- George Dalton, "Economic Theory and Primitive Society," *American Anthropologist*, ۶۲:۱-۲۰, reprinted in *Economic Anthropology: Readings in Theory and Analysis*, [۱۹۵۲], edited by E. LeClair and H. Schneider, (New York: Holt, Rinehart, and Winston, ۱۹۶۸), ۱۴۳-۱۶۷
- George Dalton, Theoretical Issues in Economic Anthropology, *Current Anthropology*, Vol. ۱۰, No. ۱. (Feb., ۱۹۶۹), pp. ۶۲-۱۰۲.
- CLAMMER, JOHN (Edit), (۱۹۷۸) *The new economic anthropology*, THE MACMILLAN PRESS LT London and Basingstoke Associated companies in Delhi Dublin Hong Kong Johannesburg Lagos, Melbourne, New York, Singapore ,Tokyo.
- Maurice Godelier, "The Rationality of Economic Systems," *Rationality and Irrationality in Economics*, (New York: Monthly Review Press, ۱۹۷۲), ۲۴۳-۲۱۹.
- _____, "Anthropology and Economics," *Perspectives in Marxist Anthropology*, (Cambridge, UK: Cambridge University Press, ۱۹۷۷), ۱۵-۶۲.
- Eric Wolf, "Modes of Production," *Europe and the People without History*, (Berkeley: University of California Press, ۱۹۸۲),
- Mary Douglas "Community and Economy: Economy's Base," In *A Handbook of Economic Anthropology*, edited by J. Carrier, (Cheltenham, UK: Edward Elgar,

٦

تاریخ مردم شناسی (History of Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف:

این درس به تاریخ رشته انسان شناسی از یک سو و رابطه این تاریخ با تاریخ و قایع سیاسی و اجتماعی و اقتصادی و فکری انسان از سوی دیگر می پردازد. برای انسان شناسی برخلاف جامعه شناسی، به دلیل تماس نزدیکی که با موضوع مورد مطالعه خود دارد و عمق مباحث و دقیق شدن در زندگی مردم، نیاز به آن وجود دارد که دائماً به تجربه پیشینیان این رشته و حتی کسانی که پیش از به وجود آمدن این رشته به موضوع انسان و رابطه آن می اندیشیده اند، نظر داشته باشد و این تاریخ را به خوبی بشناسد. از طرف دیگر انسان شناسی باید بتواند همواره بستر های اجتماعی به وجود آمدن نظریات را در خود روشن کند. بنابراین رویکرد و هدف درس که به مثابه مقدمه ای برای درس «نظریه های انسان شناسی» به حساب می آید آشنا ساختن دانشجویان با تاریخ این علم و تاریخ بسترهای است که در کشورهای مختلف نظریات این علم در آن به وجود آمده اند.

سرفصل:

- مقدمه ای بر اهمیت تاریخ و تاریخ انسان شناسی در موقعیت کنونی رشته و تفاوت این امر با سایر رشته های علوم اجتماعی

- تقسیم بندی عمومی تاریخ انسان شناسی به دو بخش پیش دانشگاهی (قبل از نیمه قرن نوزدهم) و دانشگاهی (از نیمه قرن نوزدهم تا امروز). تشریح تفاوت این دو بخش یعنی «اندیشه انسن شناختی در دوره اول» و «تفکر دانشگاهی» در دوره دوم.

- پیشاتاریخ انسان شناسی: در اسلام، سفرنامه نویسان و تاریخ نویسی در اندیشمندان اسلامی

- پیشاتاریخ انسان شناسی: در مسیحیت و غرب: سفرنامه نویسی، میسیرنرها و استعمار

- تاریخ انسان شناسی در بریتانیا

- تاریخ انسان شناسی در فرانسه

- تاریخ انسان شناسی در آلمان

- تاریخ انسان شناسی در آمریکا

- تاریخ انسان شناسی در شوروی پیشین و کشورهای بلوک شرق

- تاریخ انسان شناسی در کشورهای آسیایی: چین، هند و آسیای جنوب شرقی

- تاریخ انسان شناسی در کشورهای آمریکای مرکزی و لاتین

- تاریخ انسان شناسی در کشورهای اسلامی

- تاریخ انسان شناسی در ایران / بخش اول: سنت غیر دانشگاهی

- تاریخ انسان شناسی در ایران / بخش دوم: سنت دانشگاهی

- چشم اندازهای آتی برای رشته انسان شناسی

- نتیجه گیری

منابع:

اریکسن، ت و دیگران، ۱۳۸۸، تاریخ انسان شناسی، ترجمه علی بلوکباشی، تهران: نشر گل آذین
فکوهی، ن، ۱۳۸۲، تاریخ اندیشه و نظریه های انسان شناسی، تهران: نشر نی، از ابتدا تا پایان فصل چهارم
فکوهی، ن، ۱۳۸۳، پاره های انسان شناسی، تهران: نشر نی

نظریه‌های انسان‌شناسی (Anthropological Theories)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیش‌نیاز: -

هدف:

هدف از این آشنایی مقدماتی و پایه‌ای دانشجویان با نظریات کلاسیک مدرن در انسان‌شناسی است. در بخش نظرات کلاسیک به مهم‌ترین این نظریات در قرن نوزدهم تا دهه ۱۹۶۰ قرن پیش اشاره می‌شود. در بخش نظریات مدرن، به نظریاتی که در پنجاه سال اخیر در انسان‌شناسی مطرح شده‌اند و به موضوع نظریه‌های بومی و برمی‌سازی نظری پرداخته می‌شود.

سرفصل:

- مقدمه: آشنایی با کلاس و شیوه کار
- اهمیت نظریه در انسان‌شناسی، رابطه نظریه با روش و میدان در این علم
- اندیشه پیشانسان‌شناختی: بخش اول باورهای دینی / اعتقادات باستانی از ابتدا تا یونان باستان
- یونان باستان و رم
- اندیشه انسان‌شناختی در شرق دور
- اندیشه انسان‌شناختی در آمریکای پیش کلمبی
- اندیشه انسان‌شناختی در ادیان ابراهیمی (بخش اول)
- اندیشه انسان‌شناختی در ادیان ابراهیمی (بخش دوم)
- اندیشه انسان‌شناختی از رنسانس تا انقلاب صنعتی
- اندیشه انسان‌شناختی از انقلاب فرانسه تا آغاز قرن پیشتم: استعمار و آغاز جهانی شدن
- نظریه‌های کلاسیک انسان‌شناسی (بخش اول): تطور کگرایی، کارکرد گرایی
- نظریه انسان‌شناسی، بخش دوم: اشاعه گرایی، ساختار گرایی، فرهنگ و شخصیت
- نظریات مدرن انسان‌شناسی (بخش اول): نظریات بیولوژیک
- نظریات مدرن انسان‌شناسی (بخش دوم): نظریات شناختی
- نظریات مدرن انسان‌شناسی: نظریات پسامدرن و بومی‌سازی
- نتیجه گیری

منابع

- اریکسن، هیلند، ۱۳۹۲، تاریخ انسان‌شناسی از آغاز تا امروز ترجمه علی بلوباشی، تهران: نشر کلارکن
- اوژه، مارک، ۱۳۸۸، انسان‌شناسی، ترجمه ناصر فکوهی، تهران: نشر نی.
- بروتون، رولان، چاپ پنجم، ۱۳۹۲، قوم‌شناسی میانی، ترجمه ناصر فکوهی، تهران: نشر نی.

- پلاگ، فرد؛ بیتس، دانسل، ۱۳۹۲، انسان‌شناسی فرهنگی، ترجمه محسن ثالثی، تهران: انتشارات علمی.
 - دورتیه، زان فرانسوا، ۱۳۹۵(چاپ ششم)، ترجمه مرتضی کتبی، جلال الدین رفیع فر و ناصر فکوهی، تهران: نشر نی.
 - شرای، فرانسواز، ۱۳۷۵، شهرسازی، واقعیات و تخیل، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
 - فکوهی، ناصر، (گردآوری) ۱۳۸۷، درآمدی بر انسان‌شناسی تصویری و فیلم انتوگرافیک، تهران: نشر نی.
 - فکوهی، ناصر، ۱۳۹۱، گفتمان‌های انسان‌ساختی، از نظریه تا میدان، تهران: انتشارات علمی.
 - فکوهی، ناصر، ۱۳۹۱، همسازی و تعارض در هریت و قومیت، تهران: گل آذین.
 - فکوهی، ناصر، ۱۳۹۳(چاپ دهم)، تاریخ اندیشه و نظریه‌های انسان‌شناسی، تهران: نشر نی.
 - فکوهی، ناصر، ۱۳۹۴، صد و یک پرسش از فرهنگ، تهران: انتشارات تیسا.
 - گروه نویسنده‌گان، ۱۳۸۹، انسان و فرهنگ، ترجمه ناصر فکوهی، تهران: نشر جاوید
 - گوردون و دیگران، ۱۳۹۳، انسان‌شناسان بزرگ، گروه مترجمان زیر نظر ناصر فکوهی، تهران: گل آذین.
 - نرسیسیانس، امیلیا، ۱۳۹۱، انسان، نشانه، فرهنگ، تهران: نشر افکار.
- Harris, M., ۲۰۰۱, The Rise of Anthropological Theory: A History of Theories of Culture Rowman Altamira.
 - Erikson, P.; Murphy, L., ۲۰۱۶, Readings for a History of Anthropological Theory, Fifth Edition, University of Toronto Press.
 - Layton, R., ۱۹۹۷, An Introduction to Theory in Anthropology, Cambridge University Press.
 - Ortner, Sh., ۲۰۰۶, Anthropology and Social Theory: Culture, Power, and the Acting Subject, John Hope Franklin Center Book.

مردم‌شناسی زبان‌شناسی (Linguistic Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیش‌نیاز: ندارد

هدف:

- آشنایی با مبانی این علم به صورت آکادمیک
- توانا ساختن دانشجویان این رشته در استفاده از مبانی زبان‌شناسی در کاربردهای تخصصی رشته خود
- درک رابطه زبان با انسان و نقش زبان به عنوان وجه تمایز از موجودات دیگر
- درک نقش زبان در جامعه پذیری و ارتباطات اجتماعی و در تفکر و ذهنیت

سرفصل‌های درس:

جله اول: مباحث اساسی زبان‌شناسی: مفاهیم و تعاریف

جله دوم: الگوهای آوازی،

جله سوم: واژه‌ها و اجزای آن،

جله چهارم: جملات و الگوهای معنی

جله پنجم: نحو و درخت چامسکی

جله ششم: انواع زبانها

جله هفتم: زبان و هویت

جله هشتم: زبان، واریاسیون‌های زبانی،

جله نهم: مکتب اشاعه و کار کرد آن در مرزهای همگویی و تشابهات زبانی

جله دهم: نظریه بواس، ساپیر و وورف

جله یازدهم: مکتب تاریخی تطبیقی و منشا زبان

جله دوازدهم: زبان‌های جدید، پیجین و کرنوں

جله سیزدهم: زبان در روند فرهنگ پذیری

جله چهاردهم: شناخت و چندزبانگی

- منابع درس:

- دورانی، الکساندرو (۱۳۹۶)، زبان‌شناسی انسان‌شناسی، ترجمه رضا مقدم کیا، تهران: نشر نی،
- مدرسی، یحیی (۱۳۹۶). درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان، نشر پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- گربدی، مایکل دابروولسکی، مارک آرنف (۱۳۹۴) درآمدی بر زبان‌شناسی معاصر، چاپ هفتم، ترجمه علی درزی، تهران: انتشارات سمت.
- باقری، مهری (۱۳۹۰) مقدمات زبان‌شناسی، تهران، انتشارات سمت.
- نرسیانس، امیلیا (۱۳۸۲) مباحثی در دو زبانگی از دیدگاه علوم اجتماعی، تهران: پژوهشکده مردم‌شناسی میراث فرهنگی.

- Buhler, Karl (۱۹۹۰). *The Representational Function of Language*. Trans. Donald Fraser Goodwin. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Duranti, Alessandro (۱۹۹۷). *Linguistic Anthropology*. Cambridge: Cambridge Univ.
- Press.
- Hudson, Richard Anthony (۱۹۹۳). *Sociolinguistics*. Cambridge: Cambridge Univ.
- Press.
- Ahearn, Laura M. (۲۰۱۱). *Living Language: An Introduction to Linguistic Anthropology*. New Jersey: John Wiley and Sons.

مردم‌شناسی غرب آسیا (Middle East) Anthropology of West Asia (Middle East)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۱

پیشیاز: -

هدف: -

منطقه‌ای که امروزه به آن غرب آسیا می‌گوییم و در گذشته‌ای نه چندان دور تنها یک واژه و آن هم خاورمیانه به آن اطلاق می‌شد، (که این واژه نیز خود متأثر از فضای گفتمان استعماری اروپا محورانه در درجه اول و بعد از آن امریکا محورانه در سالهای پس از جنگ جهانی دوم بود)، بی تردید یکی از مهمترین نقاط دنیا از مناظر مختلف است. اهمیت منطقه را می‌توان از مناظر مختلف همچون ژئوپلیتیک و ژئوکالپر؛ اقتصادی؛ فرهنگی، ارتباطاتی و ایدئولوژیک بررسی کرد و مجموع این مناظر، منطقه را تبدیل به یکی از مناطق مهم دنیا و به گفته برخی از صاحب‌نظران مهمترین منطقه دنیا کرده است. افزون برا این، کشورها در این منطقه واقع شده است و عضوی از پازل فرهنگی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی این منطقه و یکی از مهمترین بازیگران در آن است و در دهه‌های اخیر کانون تحولات جدی منطقه بوده است. از این‌رو، شناخت محیطی که در آن زندگی می‌کنیم، در وله اول، و شناخت به قصد برنامه ریزی برای بازیگری بهتر، در اینجا اهمیت می‌یابد. هدف از این درس، شناخت صحیح منطقه در ابعاد سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی است، به نحوی که در پایان، دانشجویان بتوانند تحلیل کلی صحیحی از آن داشته باشند.

سرفصل:

- اهمیت مطالعات انسان‌شناسی غرب آسیا در مطالعات جهانی انسان‌شناسی

- تاریخ مطالعات انسان‌شناسی در غرب آسیا: از استعمار تا امپریالیسم

- مردم‌نگاری‌های اولیه در غرب آسیا

- بورکهارت، ادوارد لین، ویلیام رایرسون اسمیت و ...

- کارکردگرایی و مطالعات انسان‌شناسی غرب آسیا: اوانس پریچارد

- کارکردگرایی کارلتون کون در مطالعات مردم‌شناسی غرب آسیا

- انسان‌شناسی جدید غرب آسیا از دهه ۱۹۷۰ بدین سو

- مفاهیم و مضامین محوری در انسان‌شناسی معاصر غرب آسیا
- انسان‌شناسی مذاهب در غرب آسیا با تأکید بر انسان‌شناسی اسلام
- قومیت‌ها در غرب آسیا
- ملیت و ملی گرایی در غرب آسیا
- رسانه‌ها و رسانه‌های نوین در جهان عرب
- جنسیت
- فرهنگ جوانان
- انقلابها
- انسان‌شناسی روندهای اقتصادی در غرب آسیا: مورد نظریه‌الیم
- انسان‌شناسی دولت/جنبش‌های سیاسی در خاورمیانه: از اقتدارگرایی به مردم‌سالاری
- چهره‌های برجسته در انسان‌شناسی معاصر غرب آسیا
- طلال اسد و انسان‌شناسی جدید اسلام
- لیلا ابو‌لقدود، انسان‌شناسی زنان و فمینیسم در غرب آسیا
- چشم انداز پیش روی مطالعات انسان‌شناسی غرب آسیا

منابع:

- لوئیس، برنارد، ۱۳۸۶، خاور میانه، ترجمه حسن کامشا، تهران: نشر نی
- سعید، ادوارد، ۱۳۹۴، شرق‌شناسی، مترجم: لطفعلی خنجی، تهران: امیرکبیر
- سعید، ادوارد، ۱۳۸۷، برخورد تمدنها (غرب و اسلام)، مترجم: عبدالرحیم گواهی، تهران: دفترنشرفرهنگاسلامی
- سعید، ادوارد، ۱۳۷۸، پوشش خبری اسلام در غرب، مترجم: عبدالرحیم گواهی، تهران: دفترنشرفرهنگاسلامی
- نادری، احمد، ۱۳۸۶، گفتمان جنبش شیعی عراقی، بررسی انسان شناختی، تهران: نزدیک
- Abu-Lughod, Lila (1989). Zones of Theory in the Anthropology of the Arab World. *Annual Review of Anthropology*, 18: 267-296.
- Abu Lughod, Lila, Do Muslim Women Really Need Saving? Anthropological Reflections on Cultural Relativism and its Others, *American Anthropologist*, Vol. 104, no. 5, September 2002.
- Asad, Talal, Editor, *Anthropology & the Colonial Encounter*. Ithaca Press, 1972.

The Idea of an Anthropology of Islam. Center for Contemporary Arab Studies, 1986.
Genealogies of Religion: Discipline and Reasons of Power in Christianity and Islam. The Johns Hopkins University Press, 1992.

- *Formations of the Secular: Christianity, Islam, Modernity*. Stanford University Press, ۲۰۰۷.
- Dale F. Eickelman, *The Middle East: An Anthropological Approach*, ۱۹۸۱ by Prentice-Hall, Inc.
- Suad Joseph, *Theory and Thematics in the Anthropology of the Middle East*, in *A Companion to the Anthropology of the Middle East*, edited by Soraya Altorki, ۲۰۱۵ John Wiley & Sons, Inc.
- Julia Elyachar, *Rethinking Anthropology of Neoliberalism in the Middle East*, in *A Companion to the Anthropology of the Middle East*, edited by Soraya Altorki, ۲۰۱۵ John Wiley & Sons, Inc.
- Naderi, Ahmad, ۲۰۱۵, *Shia Geopolitics and Political Islam in the Middle East*, Potsdam: WeltTrends
- Naderi, Ahmad, ۲۰۱۴, *Schiitische Geopolitik? Zur Politik Irans in Nahen und Mittleren Osten*, Potsdam: WeltTrends.
- Parviz Amineh, M., ۲۰۰۷, *The Greater Middle East in Global Politics. Social Science Perspectives on the Changing Geography of the World Politics*, Leiden and Boston: Brill
- Bates Daniel G. and Rassam Amal, ۲۰۰۳, *Peoples and Cultures of the Middle East* 2nd Edition, London: Prentice Hall.
- Huntington, Samuel, ۱۹۹۶, *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*, New York
- Brzezinski, Zbigniew, ۱۹۹۷, *The Grand Chessboard, American Primacy and its Geostrategic Imperative*, New York: Basic Books

مردم‌شناسی سیاسی (Political Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشنباز: -

هدف:

در این درس به مطالعه‌ی پژوهش‌ها و نظریه‌های تاریخی و معاصر در مردم‌شناسی سیاسی خواهیم پرداخت و توجه ویژه‌ای به مردم‌نگاری‌هایی خواهیم داشت که به رابطه میان افراد، دولت‌ها، نهادهای شبه دولتی در جهان امروز پرداخته‌اند. ابتدا پژوهش‌های تاریخی درباره رویه‌ها و کردارهای سیاسی و اشکال قدرت در جوامع غیر‌غربی را مطالعه خواهیم کرد و سپس به مردم‌نگاری‌های اخیر خواهیم پرداخت که نقش قدرت، نابرابری، بحران، استعمار و جهان‌پاس استعماری در سیاست و دولت را مطالعه کرده‌اند.

آیا سیاست مدرن با سیاست پیشامدern متفاوت است؟ استعمار و سرمایه داری چگونه موجب دگرگونی جوامع غیر‌غربی می‌شوند؟ آیا مردم سالاری صرفاً پدیده‌ای غربی است یا در جوامع غیر‌غربی هم امکان بروز دارد؟ آیا ملی گرایی جزئی جدایی ناپذیر از جامعه مدنی است؟ بر چه اساسی رابطه شهر و ندان در یک دولت ملی تعریف می‌شود؟ افراد بر چه اساسی ترغیب می‌شوند در حوزه سیاست مشارکت کنند و بر اثر چه عواملی از مشارکت در این عرصه سر خورده می‌شوند؟

مردم‌شناسی سیاسی به بررسی این پرسش‌ها و پرسش‌هایی دیگر از چشم اندازی مردم‌شناسی می‌پردازد. هدف ما ابتدا مطالعه اشکال پیشامدern سازمان سیاسی و نیروهایی که موجب رقم خوردن صورت‌های امروزی سازمان‌های سیاسی شده‌اند، از این‌رو اشکال سنتی اقتدار، استیلا و مقاومت مورد بررسی خواهند گرفت و در ادامه تاثیر استعمار بر جهان غیر‌غربی مورد مطالعه قرار خواهد گرفت و در نهایت به شکل معاصر سیاست خواهیم پرداخت و سیاست و قدرت معاصر را از چشم‌اندازی مردم‌شناسی مطالعه خواهیم کرد، در این راستا هم به حوزه به اصطلاح سیاست "رسمی" خواهیم پرداخت و هم به اشکال روزمره قدرت، استیلا و مقاومت در روابط اجتماعی، در نهایت سیاست و قدرت را در عصر "جهانی شدن" مطالعه خواهیم کرد و پیامدهایی که این سیاست بر هویت‌ها، دولت‌ها و کنٹش‌های سیاسی افراد می‌گذارند.

سرفصل:

- مردم‌شناسی و سیاست، شکل‌گیری مردم‌شناسی سیاسی
- نظام‌های سیاسی پیش از انقلاب صنعتی
- دولت‌ها
- استعمار، مدرنیته و جهانی شدن
- قدرت، عاملیت، ساختار و حکومت‌مندی
- رژیم‌های تولیبرال
- ملی گرایی و سیاست هویت: جوامع حیالی و دولت سازی

- عواطف سیاسی؛ کشنگری و تعامل سیاسی
- دولت‌ها و بحران‌ها
- نزاع و بحران

منابع:

- Ted Lewellen, Political Anthropology: An Introduction. London: Praeger Publishers, ۲۰۰۳.
- Gledhill, J. (۲۰۰۰). "Locating the political: a political anthropology for today." Power and Its Disguises: Anthropological Perspectives on Politics. London: Pluto Books, pp. ۱-۲۲
- Asad, Talal. (۱۹۷۲). "Market Model, Class Structure and Consent: A Reconsideration of Swat Political Organisation." *Man, New Series*, v (۱): ۷۴-۹۴.
- Abu-Lughod, Lila. (۲۰۱۲). "Living the 'revolution' in an Egyptian village: Moral action in a national space." *American Ethnologist*, ۴۹ (۱): ۲۱-۲۵.
- Radcliffe-Brown, "Preface." In African Political Systems, IAI, ۱۹۴۰, pp. xi-xxiii.
- B., Anderson, "The Idea of Power in Javanese Culture," in Language and Power: Exploring Political Cultures in Indonesia, Cornell. ۱۹۹۰. pp. ۱۷-۷۶.
- C. Geertz, "After the Revolution: The Politics of Nationalism," *The Interpretation of Cultures*, Basic, ۱۹۷۳. pp. ۲۲۴-۲۵۴.
- Gupta, "Imagining Nations" in Companion to the Anthropology of Politics, ed. D. Nugent. Blackwell. ۲۰۰۴. pp. ۲۶۷-۲۸۱.
- J. Kelly and M. Kaplan, "Nation and decolonization: toward a new anthropology of nationalism" *Anthropological Theory*, Dec ۲۰۱۱, ۱(۱).
- Sharma and A. Gupta, *The Anthropology of the State: A Reader*. Blackwell. ۲۰۰۶.
- M. Foucault, *Discipline and Punish*. Vintage. ۱۹۹۱.
- Anderson, *Imagined Communities*. Verso. ۲۰۰۶.
- K. Macleish. *Making War at Fort Hood*. Princeton. ۲۰۱۲
- G. Feldman. *The Migration Apparatus*. Stanford. ۲۰۱۲.
- J. Comaroff and J. Comaroff, ۲۰۰۹. Ch. ۲. *Ethnicity Inc.* Chicago. pp. ۲۲-۵۹

- انسان‌شناسی سیاسی (بالاندیه), ژوئن، ترجمه فاطمه گیوه‌چیان، نشر آران.
- دیدگاه‌های انسان‌شناسی سیاسی. بریتون، کرین کالبدشکافی چهار انقلاب. ترجمه محسن نلایی. نشر تو.
- انسان‌شناسی سیاسی، کلود روپور، ترجمه ناصر فکوهی، نشر نی.
- جامعه‌شناسی سیاسی، آتمور، تی. بی، ترجمه متوجه صبوری کاشانی. مؤسسه کیهان. ۱۳۶۸.
- جامعه‌شناسی سیاسی (لیست)، مارتین و روپرت دوز، ترجمه محمد حسین فرجاد. چاپ اول: انتشارات توسعه اسلامی.

- ظهور و سقوط لیبرالیسم غرب، آریلاستر، آنتونی، ترجمه عباس مخبر، نشر مرکز.
- انقلاب، آرنت، هانا، ترجمه عزت الله فولادوند، انتشارات خوارزمی.
- هائینگتون و متقدانش، نظریه برخورد تمدنها، ترجمه مجتبی امیری، چاپ اول: تهران، انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۳۷۴
- جامعه‌شناسی سیاسی، حسین پیغمبری، نشر نی.
- بایسته‌های جامعه‌شناسی سیاسی، موریس، دوورژه، ترجمه ابوالفضل قاضی، نشر میزان.

روش تحقیق (۲) (Research Methods II)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشناز: روش تحقیق (۱)

هدف:

با توجه به اهمیت کلیدی درس روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی به ویژه در رشته مردم‌شناسی (اتمان‌شناسی)، و با هدف تکمیل مباحث ارائه شده در درس "روش تحقیق یک" که در واقع پیش نیاز این درس محسوب می‌شود، هدف اصلی این درس بسط دانش و مهارت‌های روش‌شناسنخنی دانشجویان کارشناسی علوم اجتماعی به ویژه در رشته مردم‌شناسی است. ضمن بسط دانش کسب شده در "روش تحقیق یک" (شامل فلسفه، و پارادایم‌ها و رویکردهای هستی‌شناسنخنی، معرفت‌شناسنخنی، ارزش‌شناسنخنی و روش‌شناسنخنی کلیدی در علوم اجتماعی، تمرکز این درس بر مباحث و تکنیک‌های پیشرفته‌تر روش تحقیق (برای مثال، تحلیل شبکه‌های اجتماعی و روش‌های تحقیق بدون مراحمت و انواع آن) و تجهیز دانشجویان کارشناسی علوم اجتماعی با مبانی، اصول، انواع و مؤلفه‌ها و فرایند‌های عمده پژوهش‌های کیفی و ترکیبی در علوم اجتماعی سفره‌نگی است. در پایان ترم انتظار می‌رود دانشجویان ضمن نیل به تصویری جامع از رویکردها و انواع پژوهش‌های کیفی (مردم‌نگاری، پدیدارشناسی، روایت پژوهی، موردنپژوهی و نظریه داده‌بنیاد) و همچنین روش‌های خاص گردآوری (مصاحبه عمیق، بحث گروه‌های متمرکز، مشاهده مشارکتی) و آنالیز (تحلیل محتوا، کیفی، تحلیل گفتمان، تحلیل انتقادی، تحلیل روایت، تحلیل قلمرو، مؤلفه‌ای و تاکسونومیک، ...) داده‌ها و شواهد کیفی، توانایی طراحی و کاریست پژوهش‌های کیفی و ترکیبی را داشته باشند. افزون بر این، آشنایی دانشجویان با اصول و پارادایم‌ها و روش‌های متداول پژوهش ترکیبی (آمیخته) و انواع طرح‌های آن از دیگر اهداف این درس است. شایان ذکر است که ارزشیابی عملکرد دانشجویان این درس کلیدی به دو صورت تدریجی و نهایی (پایان ترم) خواهد بود.

سرفصل

- معرفی، درس و ارائه تاریخچه کرتاه از آن: ارائه منطقی (Rationale for) برای درس روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی

- محورهای اصلی (ماتریس مطالعاتی) درس روش تحقیق دو و ارائه تصویری کلی از آن

- تکنیک‌های خاص تر پژوهش در علوم اجتماعی: روش‌های بدون مراحمت (Unobtrusive)

- تکنیک‌های خاص تر پژوهش در علوم اجتماعی: تحلیل شبکه‌های اجتماعی (SNA)

- تکنیک‌های خاص تر پژوهش در علوم اجتماعی: تحلیل محترای کمی و کیفی

- پژوهش ارزشیابی و تحلیل مباست (Evaluation Research & Policy Analysis)

- آشنایی با فرایند پژوهش کیفی در علوم اجتماعی و وجوه تمایز آن با پژوهش‌های کمی و تکنیکی

- ماهیت و ویژگی‌های پژوهش کیفی و بحث اعتبار و روایی در واکاوی‌های کیفی

- انواع پژوهش‌های کیفی و وجوه تمايز آنها از تکنیک‌های گردآوری و آنالیز داده‌های کیفی
- انتوگرافی و میدان پژوهی در علوم اجتماعی
- مشاهده و مشاهده مشارکتی
- روایت پژوهی در علوم اجتماعی
- و آنالیز پدیدارشناسی در علوم اجتماعی
- بحث گروه‌های متصرکر (Focus Groups Discussion)
- مقدمات و مختصات پژوهش‌های ترکیبی (آمیخته)
- انواع و طرح‌های مختلف پژوهش‌های ترکیبی (آمیخته)
- جمع‌بندی درس: ملاحظات نهایی

منابع

- ادب حاج باقری، محسن، سرور پرویزی، مهوش صلصالی (۱۳۸۹) روش‌های تحقیق کیفی، تهران: نشر و تبلیغ بشری: تحفه.
- ایمان، محمد تقی (۱۳۹۰) مبانی پارادایمی روش‌های کمی و کیفی تحقیق در علوم انسانی، تهران: پژوهشکده حوزه و دانشگاه
- بلیکی، نورمن (۱۳۸۴) طراحی پژوهش‌های اجتماعی، ترجمه حسن چاوشیان، تهران: نشر نی.
- تدلی، چارلز و عباس تشکری (۱۳۹۵) مبانی پژوهش ترکیبی تلفیق رویکردهای کمی و کیفی، ترجمه عادل آذر و سعید جهانیان، تهران: جهاد دانشگاهی.
- فلیک، اووه (۱۳۸۸) درآمدی بر تحقیق کیفی، ترجمه هادی جلیلی، تهران: نشر نی.
- فی، برایان (۱۳۸۵) فلسفه امروزین علوم اجتماعی: رویکردی چندفرهنگی، ترجمه خشاپار دیهمی، تهران: طرح نو.
- کرسول، جان دبلیو (۱۳۹۶) طرح پژوهش: رویکردهای کیفی، کمی و ترکیبی، ترجمه علیرضا کیامنش و مریم دانای طوسی، تهران: جهاد دانشگاهی.
- محمدپور، احمد (۱۳۹۲) روش تحقیق کیفی: ضد روش، تهران: انتشارات جامعه شناسان.
- نیومن، لارنس (۱۳۹۵) روش‌های پژوهش اجتماعی، جلد اول: رویکردهای کیفی و کمی، ترجمه ابوالحسن فقیهی، تهران: انجمن علوم مدیریت ایران.

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشنباز: روش تحقیق (۲)

هدف:

با توجه به اهمیت کلیدی درس روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی به ویژه در رشته مردم‌شناسی (انسان‌شناسی)، و با هدف تکمیل مباحث ارائه شده در دروس "روش تحقیق یک" و "روش تحقیق دو" که در واقع پیش‌نیازهای این درس محسوب می‌شوند، هدف اصلی این درس کاربرست عملی مطالب عمده‌تر نظری یادگرفته شده در دو درس پیش‌نیاز است. بنابراین، این درس ماهیتی عملی و میدانی داشته و بخش عمده مباحث ارائه شده در آن پرامون پژوهش میدانی و روش‌ها و مهارت‌های خاص پژوهش مشارکتی (اجتماع-محور) و اقدام پژوهی است. پژوهش مشارکتی مبتنی بر اجتماع نوعی از پژوهش علمی در علوم اجتماعی است که بر نیازهای اجتماعی استوار بوده و نتایج تحقیق آن بایستی در عمل پاسخگوی نیازهای جامعه باشد و راه حلی برای مشکلات آن اجتماع یا جامعه ارائه کند. هدف اصلی این نوع پژوهش این است که افراد جامعه طی این فرآیند و به طور سیستماتیک در عمل توانمند شده و قدرت تجزیه و تحلیل و ارائه راه حل برای مشکلات خود را پیدا کنند. این پژوهش با هدایت کردن موضوعات پژوهش و بسیج منابع سایر بخش‌ها در جهت نیازهای جامعه، موجب بُرقاری عدالت و کاربردی کردن نتایج پژوهش می‌شود. بنابراین، تجهیز دانشجویان کارشناسی علوم اجتماعی به ویژه مردم‌شناسی با اصول، انواع و فرایندهای پژوهش مشارکتی و نحوه ورود به میدان و میدان پژوهی و ملاحظات اخلاقی این نوع از پژوهش‌ها در زمرة اهداف خاص مورد نظر این درس است. در پایان ترم انتظار می‌رود دانشجویان تصویری جامع از رویکردها و انواع پژوهش‌های پژوهش مشارکتی و نحوه ورود به میدان و میدان پژوهی و موانع و چالش‌ها و ملاحظات خاص آنها بدست آورند. شایان ذکر است که ارزشیابی عملکرد دانشجویان این درس کلیدی به دو صورت تدریجی و نهایی (پایان ترم) خواهد بود.

سرفصل

- معرفی، درس و ارائه تاریخچه کوتاه از آن: ارائه منطقی (Rationale for) برای درس روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی

- محورهای اصلی (ماتریس مطالعاتی) درس روش تحقیق سه و ارائه تصویری کلی از آن

- مشارکت و پژوهش مشارکتی

- سابقه میدان پژوهی و پژوهش‌های مشارکتی در علوم اجتماعی: مکتب اکولوژی شهری شیکاگو

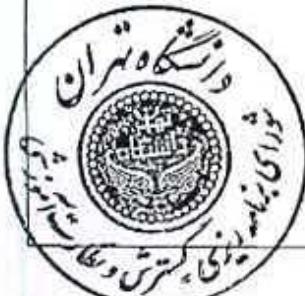
- فرایندها و تکنیک‌های خاص پژوهش مشارکتی در علوم اجتماعی: اقدام پژوهی و انواع آن

- اقدام پژوهی مشارکتی (Participatory Action Research/PAR)

- نقش و سهم پژوهش گر در پژوهش‌های مشارکتی

- ملاحظات خاص اخلاقی در پژوهش‌های مشارکتی اجتماع محور

- محسن و محدودیت‌های پژوهش مشارکتی

- کار میدانی یک
- کار میدانی دو
- کار میدانی سه
- کار میدانی چهار
- کار میدانی پنج
- کار میدانی شش
- جمع بندی درس: ملاحظات نهایی

منابع

- ادیب حاج باقری، محسن، سرور پرویزی، مهوش صلصالی (۱۳۸۹) روش‌های تحقیق کیفی، تهران: نشر و تبلیغ بشری: تحقیق.
- ایمان، محمد تقی و اسفندیار غفاری نسب (۱۳۸۹) مبانی روش شناختی تحقیق میدانی و چگونگی انجام آم، پژوهش، سال دوم، شماره دوم، صص ۵-۳۰.
- ایمان، محمد تقی (۱۳۹۰) مبانی پارادایمی روش‌های کمی و کیفی تحقیق در علوم انسانی، تهران: پژوهشکده حوزه و دانشگاه
- رهبری، لادن (۱۳۹۱) انسان شناسی به مثابه علم رهایی بخش؛ پیوند نظریه و عمل در پژوهش عملی مشارکتی، پژوهش های انسان شناسی ایران، دوره ۲، شماره ۲؛ صص ۱۴۱-۱۶۱.
- فلیک، اووه (۱۳۸۸) درآمدی بر تحقیق کیفی، ترجمه هادی جلیلی، تهران: نشر فی.
- عابدی، قدرت (۱۳۹۵) راهنمای عملی اقدام پژوهی (مبانی نظری و عملی)، تهران: انتشارات ورای دانش.

مردم‌شناسی ارتباطات (Anthropology of Communications)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف:

فرهنگ و ارتباطات در یک نظام منسجم بررسی می‌شوند و ارتباطات با توجه به فرهنگ مطالعه می‌شوند و اینکه نظام ارتباطی چگونه با زندگی مردم مرتبط می‌شود.

سرفصل:

- انسان، فرهنگ، ارتباطات
- نظام ارتباطی
- نظام رسانه‌ای
- ارتباط مؤثر
- هنر و ارتباطات
- تاریخ و ارتباطات
- رسانه دیجیتالی
- ارتباط‌شناسی نسلی
- ارتباطات میان فرهنگی

منابع:

- اکرامی- محمود(۱۳۸۶). مردم‌شناسی ارتباطات خودمان. ایوار.
- کازنر- زان، مردم‌شناسی دانشگاه تهران.
- کازنر- زان(۱۳۸۷). جامعه‌شناسی وسائل ارتباط جمیعی، مترجم باقرساز و خانی. انتشارات اطلاعات.
- فیض- بیان(۱۳۸۶). درآمدی بر مطالعات ارتباطی، مترجم مهدی غیرآبی، مرکز مطالعات رسانه‌ها.
- فیاض- ابراهیم(۱۳۸۹). جامعه‌شناسی معرفتی ادبیات و ارتباطات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها.

مردم‌شناسی تعلیم و تربیت (Anthropology of Education)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: *

پیشناز: -

هدف:

هدف این درس معرفی دیدگاه کلی انسان‌شناسی در مورد موضوع تعلیم و تربیت است. در این درس سعی شده تا مواردی از موضوع تعلیم و تربیت رسمی و غیر رسمی در نظام آموزش و دانش اندوزی اقوام در فرهنگ‌های گوناگون و از جنبه‌های گوناگون مورد بررسی قرار گیرد. دانشجویان موظف به شرکت در کلاس‌های گوناگون (اقلیت‌ها، بزرگسالان، کم توانان ذهنی و ...) نگارش گزارش از مشاهدات خود هستند.

سرفصل:

- جمع آوری داستانهای محلی و ادبیات شفاهی و یا مکتوب به منظور تحلیل محتوای آنها در راستای فرایند یاد دهی و یادگیری.
- تحلیل محتوای متون کتاب‌های درسی در راستای تحقق فرهنگ و اخلاق ملی.
- کارکرد کلاس‌های آموزش‌های جنبی بر جهانبینی شرکت کنندگان و هویت بخشی ارزیابی داشت و بررسی داشت بومی در بین افراد.
- مفهوم ریاضی در بین کودکان کار و آموزش غیر رسمی.
- دیدگاه دانش آموزان پسر و دختر و والدین آنها نسبت به آموزش چگونگی تعلیم و تربیت در محیط‌های گوناگون: عشاير، روستا، شهر، جنگل، نخبگان و غیره.
- آشنائی با نحوه آموزش کودکان خاص: اوتیستی، نایبتیابان، ناشتوایان، کم توانهای ذهنی و ..
- نقش آموزه‌های دینی در بین شهروندان مسلمان و غیر مسلمان.
- روش‌های یاد گیری و یاد دهی: مشارکتی، مستقل، دیالکتیک، انتقادی، اکتشافی
- تاثیر آموزش در شکل دهی هویت و قدرت حل مسئله در بین دانشجویان

منابع:

- داوری، اردکانی رضا (۹۰). درباره تعلیم و تربیت در ایران، تهران: انتشارات سخن.
- روسو، زان، ژاک (۱۳۹۲) ترجمه سعید مولوی، امیل، انتشارات ابوسعید.
- نرسیانس، امیلیا (۱۳۹۱) مردم‌شناسی تعلیم و تربیت، تهران: نشر افکار
- شیوه‌نم، الن (۱۳۹۶) مترجم ہرویز شریفی‌درآمدی و دیگران، آرزوهای کودکان مبتلا به اتیسم، تهران: ناشر دانزه.

- Jacob, E., and Jordan, Cathie (eds.) (1993). Minority Education: Anthropological Perspectives. Social and Policy Issues in Education. The University of Cincinnati Series. Norwood: Ablex
- Gadzzi, J.E., John,V.P., and Hymes, D.H. (eds.) (1972). Functions of Language in the Classroom. New York. Teachers College Press.

فرهنگ و توسعه (Culture and Development)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: مبانی مردم شناسی

هدف:

- آشنا نمودن دانشجویان با گفتمان‌ها و مکاتب مختلف توسعه و ارتباط آن‌ها با فرهنگ.
- تبیین رویکرد انتقادی و کاربردی انسان‌شناسی نسبت به مسائل توسعه
- تحلیل پیامدها و تأثیرات فرهنگی برنامه‌های توسعه بر زندگی مردم محلی
- تشریح فرایندهای فرهنگی معاصر و نسبت آن با توسعه
- تشریح چشم انداز توسعه و رابطه آن با فرهنگ در سه سطح جهانی، ملی و محلی

سرفصل:

- معانی توسعه و ابعاد آن
- تعاریف فرهنگ (گونه‌شناسی تعاریف، عمومی، تاریخی، رفتاری، ارزشی، کارکردی، ذهنی، ساختاری، نمادین)
- نقد و بررسی مفاهیم فرهنگی (فرهنگ و طبیعت، معنی، فرم مداری و نسی گرایی فرهنگی، نمایز و امتیاز در فرهنگ، مفاهیم قومیت، تمدن و ملت و رابطه آنها با فرهنگ، تنوع و انسجام فرهنگی، فرهنگ فردی و جمعی)
- تاریخچه مفهوم توسعه (پیش از قرن نوزده تا کنون)
- نظریه‌های توسعه و جایگاه فرهنگ در آنها
- الف: نظریه کلاسیک
 - ب: نظریه توسعه
 - ج: نظریه وابستگی
 - د: نظریه توسعه بدیل
 - ه: نظریه تولیرالیسم
 - و: نظریه توسعه انسانی
 - ز: نظریه پساتوسعه
- رویکرد انسان‌شناسی به مفهوم توسعه
- چشم‌انداز توسعه و رابطه آن با فرهنگ در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته
- چشم‌انداز توسعه و رابطه آن با فرهنگ در سه سطح جهانی، ملی و محلی
 - جهانی شدن و توسعه (جهانی شدن اقتصادی)
 - جهانی شدن و توسعه (جهانی شدن سیاسی)
 - جهانی شدن و توسعه (جهانی شدن اجتماعی و فرهنگی)
- مسائل و چالش‌های توسعه در ایران

- نظریه توسعه، نویسنده جان ندروین پیترز، ترجمه انور محمدی، نشر گل آذین، ۱۳۹۵
- تصور عصر پا توسعه، مجموعه مقالات، ترجمه محمد ملاعباسی، انتشارات آگاه، ۱۳۹۵
- انسان‌شناسی توسعه و جهانی شدن: از اقتصاد سیاسی کلاسیک تا نولیبرالیسم معاصر، ویراستاران: مارک ادلمن، مرکز ملی مطالعات جهانی شدن، ۱۳۸۶
- جهانی شدن، فرهنگ و هویت، احمد گل محمدی، نشر نی، ۱۳۸۶
- فرهنگ‌شناسی، چنگیز پهلوان، نشر قطره، ۱۳۹۰
- فرهنگ و توسعه، دکتر ناصر فکوهی، نشر فردوس، ۱۳۷۸
- توسعه و انسان‌شناسی کاربردی، ناصر فکوهی، نشر افکار، ۱۳۸۹
- مردم‌شناسی دینی توسعه در ایران، ابراهیم فیاض، نشر امیر کبیر، شرکت چاپ و نشر بین‌الملل، ۱۳۸۹
- جامعه‌شناسی توسعه: از اقتصاد تا فرهنگ، موسی عنبری، نشر سمت، ۱۳۹۵
- نظریه‌های توسعه، نویسنده ریچارد پیت و ابتو هارت ویک، ترجمه مصطفی ازکیا و همکاران، تهران، نشر دویده، ۱۳۸۴
- آدلمن، مارک، هاوگرود، آنجلیکو، انسان‌شناسی توسعه و جهانی شدن: از اقتصاد کلاسیک تا نولیبرالیسم معاصر، بخش دوم: نمونه‌های عینی؛ ترجمه و تلخیص احسان شا قاسمی؛ مرکز ملی مطالعات جهانی شدن، ۱۳۸۶
- David Lewis, "Anthropology and Development," In *A Handbook of Economic Anthropology*, edited by J. Carrier, (Cheltenham, UK: Edward Elgar, ۲۰۰۵), ۴۷۲-۴۸۶.
- Escobar, Arturo (۲۰۰۵) *The Anthropology of Development and Globalization*; Edited by Edelman, Marc and Haugerud; Angelique, Published by Blackwell.
- Geertz, Clifford (۱۹۶۲) *Agricultural involution: The process of ecological change in Indonesia*; Berkeley: University of California Press
- Green, Maia (۲۰۰۹) Doing development and writing culture: Exploring knowledge practices in international development and anthropology; *Anthropological Theory* ۹: ۲۹۰.
- Grillo, R. (۲۰۰۲) Anthropologists and Development; In *The Companion to development studies* (eds) V. Desai and R. B. Potter, London: Edward Arnold.

مردم‌شناسی دین (Anthropology of Religion)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشناز: -

هدف:

بررسی آراء متفکران دین‌شناسی در باب ارتباط دین و فرهنگ جوامع بشری و مقایسه آنها با جامعه ایرانی

سرفصل:

- گوهر دین و پدیدارهای مذهبی
- حقیقت و پدیدار در اسلام و غرب
- هگل و پدیدار شناسی دین او و رابطه آن با تاریخ دین‌شناسی آلمان
- نقد تاریخی فویر باخ بر دین‌شناسی هگل و رابطه آن با فطرت
- نقد اقتصادی مارکس بر فرهنگ‌شناسی دین
- نقد اجتماعی ویر از مارکس و اصالت فرهنگی دین
- رویکرد نیچه و فروید به دین و نقد و بررسی آن
- تاثیر فرایند اندیشه‌ای مذکور بر نظریه پردازی مردم‌شناسان دینی

منابع:

- گیوبان- عبدالله (۱۳۹۰). مردم‌شناسی اجتماعات دینی. دانشگاه امام صادق(ع).
- محمدی، عبدالله، مردم‌شناسی دین، پژوهشکده باقرالعلوم
- موریس، برایان (۱۳۸۳). مطالعات مردم‌شناسی دین. مترجم سید حسین اشرف‌الدین - محمد فولادی. زلال کوثر

درآمدی بر انسان‌شناسی شهری (Urban Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲
تعداد واحد عملی: ۰
پیشناخت: -

هدف:

هدف از این درس، آشنایی دانشجویان با مبانی و مقدمات شاخه انسان‌شناسی شهری است که خود از زیر شاخه‌های انسان‌شناسی فرهنگی به حساب می‌آید. در این درس دانشجویان ابتدا با تاریخچه این شاخه و چگونگی تحول آن آشنا می‌شوند و سپس با مباحث اساسی که در آن مطرح است و چگونگی استفاده کاربردی از آن برای شناخت شهر و جهان معاصر با نگاه فرهنگی.

سرفصل:

- موقعیت کنونی رشته انسان‌شناسی شهری
- شهر مدرن و تفاوت‌های فرهنگی آن با شهر باستانی
- انسان‌شناسی در شهر و انسان‌شناسی شهری (مرزهای انسان‌شناسی شهری)
- مسائل روش و میدان در انسان‌شناسی شهری
- کاربردهای انسان‌شناسی شهری در جهان معاصر
- فضاهای شهری
- زمان‌های شهری
- هویت‌های شهری
- جنتیت و شهر
- شهر افلت‌ها و فرودستان
- شهرهای توسعه بافته و شهرهای در حال توسعه
- شهر و انقلاب اطلاعاتی و جهانی شدن
- شهر و جهانی شدن سیاسی - اقتصادی
- شهر و جهانی شدن فرهنگی
- شهر پسامدرن
- نتیجه گیری

- ازه، مارک، ۱۳۸۷، درآمدی بر انسان شناسی سوپر مدینیت، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- ازه، مارک، ۱۳۹۶، یک مردم شناسی در مترو، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- اعتقاد، گیتی و دیگران، ۱۳۸۸، شهرنشینی در ایران، تهران: نشر آگاه.
- جیین، مارک، ۱۳۹۶، شهرها و مصرف، ترجمه مرتضی قلیچ، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- حبیبی، سید محسن، ۱۳۹۷، از شار تا شهر، تحلیلی از تاریخ شهر و سیمای کالبدی...، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ژلتیس، آندری، ۱۳۹۶، ترجمه آیدین ترکمه، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- سلطانزاده، حسین، ۱۳۹۷، تاریخ مختصر شهر و شهرنشینی در ایران، تهران: چارتاق.
- شوای، فرانسواز، ۱۳۹۴، شهرسازی، تخیلات و واقعیات، ترجمه سید محسن حبیبی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- فکوهی، ناصر، ۱۳۹۱، فرهنگ و زندگی روزمره، گفتگوها، تهران: نشر جاوید.
- فکوهی، ناصر، ۱۳۹۳، از فرهنگ تا توسعه، تهران: فردوس.
- فکوهی، ناصر، ۱۳۹۴ (چاپ دهم)، انسان‌شناسی شهری، تهران: نشر نی
- فکوهی، ناصر، (زیر نظر)، ۱۳۹۶، انسان‌شناسی شهری تهران، تهران: انتشارات تیسا
- قاسم‌خان، علیرضا، ۱۳۹۵، انسان، سینما، شهر، تهران: روزنه.

انسان شناسی زیستی (Biological Anthropology)

مقطع: کارشناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: زیست‌شناسی

هدف

دانشجویان با گذراندن این درس:

- به اهمیت مطالعه جنبه‌های زیستی انسان پی‌می‌برند، و با آشنایی با مقدمات این رشته در تجزیه و تحلیل تحولات توان خصوصیات زیستی و فرهنگی توانا می‌شوند؛
 - تاثیر امر زیستی بر امر فرهنگی و برعکس را مشاهده خواهند کرد؛
 - با زیرشاخه‌های مهم انسان‌شناسی زیستی آشنا شوند
 - می‌توانند گونه‌های انسانی را طبقه‌بندی کنند و تفاوت آنان را بر اساس خصوصیات معيشی آنان دریابند؛
 - ویژگی‌های زیستی فرهنگی انسان را در دوره‌های زمانی مختلف دسته‌بندی کنند؛
- تطور رفتاری، زبانی و منشا آن را در نخستی‌های انسانی و غیرانسانی مشاهده کنند.

سرفصل:

- تاریخچه و تحولات انسان‌شناسی زیستی از قرن نوزدهم تا قرن بیست و یکم
- رویکرد زیستی-فرهنگی در انسان‌شناسی زیستی و کاربرد آن در جامعه امروزی
- بررسی تطوری هوشمندی (حرکت به سمت رفتار انسانی)
- منشاء و تطور گونه‌های انسانی: استرالوپیتکوس، هموهابیلیس؛
- هموارکتوس و خروج از آفریقای یک؛
- هموساپینس عتیق، نناندرتال؛
- هموساپینس و خروج از آفریقای دو
- باپدالیزم و آغاز فرهنگ در گونه همو
- تطور مغز و زبان
- تاثیر آموزش و تفاوت فرهنگ‌ها بر الگوهای رشد و شناخت کودک
- تطور رفتار انسانی: مرور چهار رویکرد
- تاثیر فرهنگ انسانی بر تطور بیماری‌ها در انسان
- تحولات اخیر در مردم شناسی زیستی

- تاریخ جمیعت‌های مختلف در فلات ایران با استناد به داده‌های ژنتیکی، زبان‌شناسی و پاستان‌شناسی (نتایج یک پژوهش میدانی)

- جمع‌بندی درس

منابع:

منبع اصلی:

استاندفورد (۱۳۹۸)، کتاب انسان‌شناسی زیستی، ترجمه: گروه مترجمان، (در دست انتشار) ورث، برایان چارلز و دبورا چالز ورث (۱۳۹۴) تکامل، ترجمه عبدالmegid مهدوی دانگانی، انتشارات بصیرت تاریخ نشر.

عسکری خانقاہ (۱۳۹۱)، مبانی انسان‌شناسی زیستی، انتشارات سمت

منابع کمکی:

- Craig Standford et al, ۲۰۱۳ (third edition), Biological Anthropology; the natural history of human kind, Pearson Education.
- Michael A. Little and Robert W. Sussman, ۲۰۱۰, History of Biological Anthropology, chapter one of A Companion to Biological Anthropology, Blackwell Publishing Ltd.
- JAMES M. CALCAGNO, Guest Editor, ۲۰۰۳, Keeping Biological Anthropology in Anthropology, and Anthropology in Biology, AMERICAN ANTHROPOLOGIST ۱۰۵(۱):۶—۱۵

زبانها و اقوام ایران (Language and Ethnicity in Iran)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشنباز: -

هدف:

آشنایی با جایگاه و اهمیت زبان در مطالعات اجتماعی و نیز مطالعات مربوط به اقوام، با تأکید بر تاریخچه، مسائل و مباحث مرتبط با اقوام و زبان‌های ایرانی

سرفصل

- زبان به مثابه استعاره و محمول فرهنگ

- زبان و هویت قومی

- زبان و هویت ملی

- آشنایی با زبان‌های رایج در ایران

- رابطه زبان‌های قومی و زبان ملی در ایران

- زبان‌های واسط در ایران و جهان

- دو زبانگی و حق زبان مادری با تأکید بر اقوام ایرانی

- سیاستگزاری زبانی در ارتباط با سیاستگزاری قومی (با تأکید بر ایران)

منابع:

- آشوری، داریوش (۱۳۸۷): زبان باز، نشر مرکز

- صفوی، کریم (۱۳۹۱): آشنایی با تاریخ زبان‌های ایرانی، انتشارات پژواک کیوان

- طباطبائی، سید جواد، ۱۳۹۵، «زبان ملی و برنامه آموزش زبان‌های محلی»، ایرانشهر امروز، سال اول، شماره سوم، صص ۱۲-۵.

- کرامش، کلر (۱۳۹۰): زبان و فرهنگ، مترجم: فریبا غضنفری، راحله قاسمی، پدرام معتمدی، انتشارات اسکندر

- ناتل. خانلری، پرویز (۱۳۶۵): تاریخ زبان فارسی (سه جلد)، نشر نو

- یول، جرج: نگاهی به زبان (چند ترجمه موجود است)

- Edwards, John. (۲۰۰۹). *Language and identity: An introduction*: Cambridge University Press.
- Fought, Carmen. (۲۰۰۶). *Language and ethnicity*: Cambridge University Press.
- Maynard, Douglas W. (۲۰۰۶). Ethnography and conversation analysis. *Emergent methods in social research*, ۵۵-۹۴ .
- Moerman, Michael. (۱۹۸۸). *Talking culture: Ethnography and conversation analysis*: University of Pennsylvania Press.
- Yule, George. (۲۰۱۶). *The study of language*: Cambridge university press.

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف: جهانی شدن یکی از سهل و ممتع قرین واژه‌هایی است که در سه دهه اخیر در ادبیات علوم اجتماعی و سیاسی و ایضا رشته‌های دیگر نظری اقتصاد به کار رفته است و تعاریف فراوانی از آن ارائه شده است که هر کدام از مناظر مختلفی به آن نگریسته و سعی در توضیح مولفه‌های آن داشته‌اند. دو دیدگاه کلی در مورد جهانی شدن مطرح بوده است. یکی دیدگاه خوش بینانه که متفکران کارکردگرای عمدتاً آمریکایی مطرح کرده‌اند؛ که آنرا معادل نفع همه از آن دانسته‌اند و دیگری، دیدگاه بدینانه که متفکران انتقادی مطرح نموده‌اند، که به این پدیده به عنوان توطنه نظام سرمایه داری برای یکدست سازی دنیا نگریسته‌اند. بطور کلی این مفهوم چهار حوزه کلان را در علوم اجتماعی در بر می‌گیرد: اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی. در حوزه اقتصادی، ما شاهد فرآنکنی اقتصاد سرمایه داری؛ در حوزه سیاسی در ابتدا شاهد فرآنکنی سیستم دولتها می‌باشیم و سپس کمنگ شدن آن؛ در حوزه اجتماعی شاهد فرآنکنی شکل شهری زندگی؛ و در حوزه فرهنگی شامل فرآگیر شدن فرهنگ مصرفی به کل دنیا هستیم که همه اینها اثرات بسیار عمیقی بر مردم کل دنیا و فرهنگ‌های گوناگون داشته است که در این درس به آنها خواهیم پرداخت.

سرفصل:

- مردم‌شناسی و جهانی شدن (نحوه ارتباط)

- نظریه‌های جهانی شدن

- ابعاد جهانی شدن یا جهانی‌سازی: فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و ...

- مردم‌شناسی جهانی شدن و استعمار

- مردم‌شناسی جهانی شدن و توسعه

جهانی شدن و چند فرهنگ گرایی

جهانی شدن و تأثیر آن بر محیط زیست

- مردم‌شناسی جهانی شدن و تأثیر آن بر فرهنگ مصرف

جهانی شدن و دگرگونی در مقابله‌ی چون جنسیت، طبقه، نژاد

- جنبش‌های اجتماعی و فرهنگی مخالف جهانی شدن

واکنش‌های هویتی و قومیتی به جهانی شدن: مورد بنیادگرایی

- جهانی شدن و برخورد تمدن‌ها

- جهانی شدن و اقتصاد: مورد تولیبرالیسم

- ایران در فرایند جهانی شدن؟

- ابعاد فرهنگی و اجتماعی ادغام ایران در فرایند جهانی شدن

- آینده جهانی شدن و تاثیر آن بر فرهنگ‌های محلی با تاکید بر ایران

منابع:

- والرستاین، ایمانوئل، ۱۳۹۴، علوم اجتماعی نیندیشیدنی، ترجمه احمد نادری، تهران: نشر ترجمان علوم انسانی
- گل محمدی، احمدی، ۱۳۸۶، جهانیشدن‌فرهنگ، هویت، تهران: نشر نی، چاپ سوم.
- Lewellen, Ted.C, ۲۰۰۲, *The Anthropology of Globalization: Cultural Anthropology Enters the ۲۱st Century*, New York: Greenwood Publishing Group
- Juergensmeyer, Mark. ۲۰۱۴. "Thinking Globally," in *Thinking Globally: A Global Studies Reader*. Edited by Mark Juergensmeyer, pp.۲-۵. Berkeley: University of California Press.
- Naderi, Ahmad, ۲۰۱۵, *Shia Geopolitics and Political Islam in the Middle East*, Potsdam: WeltTrends
- Steger, Manfred. ۲۰۱۴. "Globalization: A Contested Concept" in *Thinking Globally: A Global Studies Reader*, edited by Mark Juergensmeyer, pp.۷-۱۱. Berkeley: University of California Press.
- Rodney, Walter. ۱۹۷۲. "Colonialism as a System for Underdeveloping Africa" in *How the West Underdeveloped Africa*.
- Stiglitz, Joseph. "The Promise of Development," in *Making Globalization Work*, WWW. Norton & Co., ۲۰۰۷
- Karim, Lamia. "Disposable Bodies: Garment Factory Catastrophe and Feminist Practice in Bangladesh," *Anthropology Now*, Vol. ۶ (۱): ۵۲-۶۳, April ۲۰۱۴
- Freeman, Carla. "Designing Women: Corporate Discipline and Barbados's Off-Shore Pink-Collar Sector." In *The Anthropology of Globalization: A Reader*. pp. ۸۲-۹۹
- Oliver, Kelly. "Sexual Freedom as Global freedom" in *Women as Weapons of War: Iraq, Sex and Media*, Columbia University Press, New York
- Schuller, Mark. ۲۰۰۸. "Deconstructing the Disaster after the Disaster: Conceptualizing Disaster after Capitalism." In *Capitalizing on Catastrophe*, Gunewardena and Schuller (eds)

-Reed, Jr., Adolph. 2008. "Class Inequality, Liberal Bad Faith, and Neoliberalism: The True Disaster of Katrina." In Capitalizing on Catastrophe, Gunewardena and Schuller (eds)

-Beck Ulrich, 1986, Risikogesellschaft Auf dem Weg in eine andere Moderne , Frankfurt am Main: Suhrkamp

مردم‌شناسی حقوقی (Anthropologie du droit)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: *

پیشناز: -

هدف:

انسان‌شناسی حقوقی در مقام کشف قوانین و مقرراتی است که جنبه جهانی دارد و بر حل و فصل مسائل و مشکلات مردم در همه کشورهای عالم مبتنی است.

«انسان‌شناسی حقوقی» هم به کشورهای غربی و هم به کشورهای غیر غربی توجه دارد. از منظر انسان‌شناسی حقوقی غربی، برای افراد عادی، اجرای مقررات اسلام در همه کشورهای اسلامی، یکان است، اما واقعیت این است که اجرای این مقررات در جوامع مختلف که هر یک شرایط خاص خود را دارد و دیدگاهها و رویکردهای مختلفی ممکن است داشته باشد، به نحو یکان و مشابه هم نیست. پایه‌های انسان‌شناسی حقوقی جدید، در نیمه دوم سده نوزدهم به وجود آمد. باید توجه کنیم که انگلستان در قرن نوزدهم، یک امپراتوری استعمارگر پرقدرت بود که بسیاری از کشورهای غیر غربی را زیر سلطه خود داشت.

تفکر حاکم بر ذهن دانشمندان و قانون‌گذاران انگلستان در آن موقع، بدین صورت بود که چون این کشور، یک دولت امپراتوری و قدرتمند است و نایبر کشورها، تحت سلطه ایست، آن کشورها، غیر متمدن و عقب افتاده‌اند. در چنین فضایی بود که رشته انسان‌شناسی حقوقی به وجود آمد.

سرفصل:

- حقوق و فرهنگ خودی و دیگری
- آشنایی مقدماتی با مباحث حقوقی اعم از حقوق مرضوعه، قوانین جهت‌گیری، قوانین چارچوب گذار، قوانین برنامه‌ای، حقوق عمومی، حقوق شیخ

- تاریخ حقوق و جامعه سیاسی حقوقی

- حقوق تطبیقی و فلسفه حقوق

- انسان‌شناسی فلسفی و مردم‌شناسی حقوق

- حقوق سنتی و حقوق مدرن

- نظریات انسان‌شناسی حقوقی

- حقوق و استعمار

- مقایمیم عام در انسان‌شناسی حقوقی

- آینده انسان‌شناسی حقوقی

منابع:

رولان، نوربر (۱۳۸۵) انسان‌شناسی حقوقی، ترجمه امیر نیک پی، انتشارات جنگل

گورویچ، زریز (۱۳۰۴) درآمدی بر جامعه انسان‌شناسی حقوقی، موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی.

مردم‌شناسی جنسی در ایران (Anthropology of Sex and Sexuality in Iran)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: *

پیشناز: -

هدف:

غیریزه جنسی قویترین غریزه انسانی که بر فرهنگ هر جامعه ای تاثیر مستقیم و جامع دارد به گونه ای که تمامی ابعاد جامعه را تغییر و متحول می کند. بررسی تاثیر و تأثیر غریزه جنسی و فرهنگ مهمترین هدف این درس است.

سرفصل:

- غریزه و فرهنگ و تشکل فرهنگ ایرانی
- غریزه جنسی و ابعاد آن و تأثیر آن حوزه های فرهنگ ایرانی
- غریزه جنسی و گشتالت شخصیتی انسان ایرانی
- غریزه جنسی و غریزه ارتباطی در ارتباطات میا نفرهنگی ایران
- غریزه جنسی و جهان پدیداری و تأثیر آن در مذهب ایرانی
- غریزه جنسی و فناوری در ایران معاصر
- غریزه جنسی و تمدن انسانی در جهان معاصر
- غریزه جنسی و فلسفه و عرفان و حکمت و تأثیر آن در نظریه پردازی در ایران
- آموزش و پرورش جنسی در ایران

منابع:

- مجموعه آثار مالینفسکی
- مجموعه آثار فروید و نیچه
- مارکوزه - هربرت (۱۳۹۴). انسان تک ساختی. محسن مویدی، امیرکبیر
- مارکوزه - هربرت (۱۳۹۵)، اروس و تمدن. امیر هوشنگ افتخاری راد، چشمہ.
- ویلم، فلور، تاریخ روابط جنسی در ایران، محسن میتوفرد.

مردم‌شناسی ادبیات (Anthropology of Literature)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیش‌نیاز: -

هدف:

ادبیات یک حوزه دانش انسان و مردم روی زمین است و یک حوزه غنی در فرهنگ انسانی و مردم است پس بایستی آن را با توجه به فرهنگ و زندگی مردم بررسی کرد.

سرفصل:

- تعریف ادبیات

- نقش ادبیات در فرهنگ و زندگی انسانی

- ادبیات کتبی و شفاهی در ایران

- داستان و شعر دو عنصر بنیادی ادبیات و انواع دیگر ادبیات و تاثیر آن بر فرهنگ ایرانی

- مکتبهای ادبی و زمینه شناسی آنها با توجه به ادبیات ایران

- ادبیات و فلسفه در فرهنگ ایرانی

- ادبیات و منطق تحلیلی ادبی (علم بلاغت) و ارتباط شناسی ادبیات در ایران

- بسط تاریخی دین و ادبیات و زبان شناسی در ایران

منابع:

- زرین کوب- عبدالحسین(۱۳۸۹). آشنایی با نقد ادبی. انتشارات سخن و امیرکبیر.

- رزمجو- حسین(۱۳۷۵). انواع ادبی و آثار ادبی در زبان فارسی. آستان قدس رضوی .

- نجفی- ابوالحسن، فلسفه ادبیات، نشر زمان

- سلیم- غلامرضا. جامعه شناسی ادبیات، نشر تومن

- ستوده- هدایت الله(۱۳۸۱). جامعه شناسی در ادبیات. آوای نور

- فیاض- ابراهیم(۱۳۸۹). جامعه شناسی ادبیات و ارتباطات، مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها

- روح الامینی- محمود(۱۳۷۵). نمودهای فرهنگی و اجتماعی در ادبیات فارسی. تهران: آگاه .

مردم‌نگاری نظری (Ethnography)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیش‌نیاز: -

هدف درس:

درس مردم‌نگاری یکی از درس‌های اجباری برای دانشجویان مقطع کارشناسی رشته مردم‌شناسی است. در این درس دانشجویان با جدیدترین و کاربردی ترین روش‌های تحقیق آشنا می‌شوند. در این درس دانشجویان با تنوع روش‌های مردم‌نگاری آشنا می‌شوند. این تنوع نشانی از پویایی امر تحقیقات اجتماعی است. تحقیقات اجتماعی باید پاسخگوی مسائل و مشکلات جامعه باشد، در غیر اینصورت وجود آنها چه ضرورتی دارد. از این روی است که روش‌های تحقیق باید در جهت پاسخ‌گویی به مشکلات جامعه باشد. بنابراین تغییر و پویایی در ماهیت روش‌های تحقیق قرار می‌گیرد. با نقد روش‌های تحقیق در حوزه کیفی و معرفی پژوهه‌های انجام شده با هر یک از این روش‌ها در ایران فرستی است تا دانشجویان با کاربردی بودن هر یک از روش‌ها آشنا شوند.

سرفصل مطالب

- معرفی برنامه در طول ترم و وظایف دانشجویان،
- تاریخچه روش‌های تحقیق کمی و کیفی و مشارکتی،
- موقعیت روش مردم‌نگاری در میان روش‌های فرق و ضرورت آن،
- تاریخچه روش مردم‌نگاری و معرفی آثار کلاسیک در این مورد،
- معرفی آثار کلاسیک مردم‌نگاری،
- ابزار تحقیق در مردم‌نگاری: روش‌های مشاهده و تنوع آن،
- ابزار تحقیق در مردم‌نگاری: روش‌های مصاحبه و تنوع آن،
- تحول روش‌های مردم‌نگاری و تنوع آن،
- رشد نگرش‌های فمینیستی و ارتباط آن با روش‌های مردم‌نگاری،
- تنوع روش‌های فمینیستی: زندگی نامه، مردم‌نگاری نهادی،
- تنوع روش‌های فمینیستی: شهادت نامه،
- مردم‌نگاری در جوامع پیچیده،
- نتیرگرانی،
- ارائه شفاهی گزارشات تحقیق،
- ارائه شفاهی گزارشات تحقیق،
- امتحان

منابع

- مردم‌نگاری در جوامع پیچیده، بیوگ محمدی،

- روش رهانی بخش،
- فرزندان سانچز، (۱۳۶۱)، اسکار لوئیس، ترجمه حشمت کامرانی،
- پدرو مارتینز، (۱۳۶۴)، اسکار لوئیس، ترجمه حشمت کامرانی،
- بلوغ در ساموا، مارگارت مید،
- میل جنسی و فرو نشانی آن در جوامع ابتدائی، مالینوفسکی، محسن ثلاثی،
- "What is Ethnography? « ERIAL Project". www.erialproject.org. Retrieved ۲۰۱۷-۰۶-۲۰.
- Vermeulen, Hans (۲۰۰۸). Early History of Ethnograph and Ethnolog in the German Enlightenment: Anthropological Discourse in Europe and Asia,
- Balsiger, P., Lambelet, A., Participant Observation. In D. Della Porta (Ed.), Methodological Practices in Social Movement Research (pp. ۱۴۴-۱۷۲). Oxford: Oxford University Press, ۲۰۱۴

مردم‌شناسی اسلام (Anthropology of Islam)

تعداد واحد نظری: ۲
تعداد واحد عملی: ۰
پیشنباز: -

هدف درس:

آشنایی با نظریات اسلامی در باب انسان به عنوان یک مکتب دین جهانی در تعامل با دیگر ادیان جهانی و فلسفه‌های بر جسته جهانی

سرفصل دروس

- اصالت فرد و اصالت جامعه و اصالت فرهنگ در جهان پدیداری اسلامی
- غایت شناسی اسلامی
- امامت و خلافت اسلامی
- غریزه و فطرت در جهان تفکر اسلامی
- طبیعت و فرهنگ در نظریه‌های اسلامی
- معرفت شناسی اسلامی

منابع:

- مطهری- مرتضی، انسان در قرآن ، صدرا
- گرامی - غلامحسن (۱۳۹۰). انسان در اسلام. جامعه شناسان .
- شریعتی- علی، انسان و اسلام، چاپخش
- مطهری، مرتضی، جامعه و تاریخ، صدرا
- مصباح یزدی، محمد تقی، جامعه و تاریخ در قرآن، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.

(۳) سرفصل دروس اختیاری

مردم‌شناسی اوقات فراغت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز:

اهداف

هدف از این درس شناخت پدیده اوقات فراغت در ابعاد تاریخی، اجتماعی و فرهنگی، چگونگی تحول آن، نظریه‌های گوناگون درباره مفهوم اوقات فراغت و مفاهیم مرتبط با آن مثل مصرف، سبک زندگی، کار و سرگرمی است. همچنین روش‌ها و تکنیک‌های پژوهش در عرصه انسان‌شناسی اوقات فراغت معرفی می‌شود و برخی موضوعات پژوهش در اوقات فراغت از قبیل فضاهای ویژه اوقات فراغت و مطالعه اوقات فراغت بر حسب جنبش، سن و قومیت تشریح می‌گردد.

منابع درس:

- ۱- تورکلیدمن، جرج، اوقات فراغت، ترجمه عباس اردکانیان، انتشارات نوربخش، ۱۳۸۲.
- ۲- لس‌هی‌وود و همکاران، اوقات فراغت، ترجمه محمد احسانی، نشر امید دانش، ۱۳۸۰.
- ۳- کلاهی، محمد رضا، فراغت در ایران، سازمان شهرداری‌های کشور، ۱۳۹۱.
- ۴- رهنمای، محمد تقی، اوقات فراغت و گردشگری، انتشارات مهکامه، ۱۳۹۲.
- ۵- وبلن، تورستاین، نظریه طبقه مرفه، ترجمه فرهنگ ارشاد، نشر نی، ۱۳۸۳.
- ۶- سعیدی، علی‌اصغر، تحول مفهوم اوقات فراغت، فصلنامه مطالعات جوانان، شماره ۶، بهار ۱۳۸۳.
- ۷- گرجی، مهدی، اوقات فراغت در اسلام، نشر پیام عترت، ۱۳۸۱.
- ۸- دومازیه، زمان فراغت از دیدگاه تاریخی و جامعه‌شناسانه، ترجمه م. آدینه، مجله فرهنگ و زندگی، شماره ۱۲۰، ۱۳۵۲.

۹- سعیدی، علی‌اصغر، «اوقات فراغت و فرهنگ»، www.aa-saeidi.com

۱۰- سعیدی، علی‌اصغر، «بدن و جامعه مصرفی»، www.aa-saeidi.com

۱۱- Rojeck, Chris, *Leisure Theory*, Palgrave. Mc Millan, ۲۰۰۵.

۱۲- Seanle, Mark S. el al. "Is Leisure Theory Needed for Leisure Studies?" Journal of Leisure Research, ۲۰۰۰, vol. ۳۲, No ۱, pp. ۱۳۸-۱۴۲.

۱۳- Vattimo, Gianni, "Knowledge Society or Leisure Society"? in Diogenes ۱۹۷. SAGE Pub. London, ۲۰۰۲.

۱۴- Current Sociology, vol. ۴۶. Number ۲. July ۱۹۹۸.

Brown, R.K., ۱۹۹۶, "Work and Leisure", in the Encyclopedia of Social Sciences, eds. Adam Kuper and Jessica Kuper, London and New York, Rutledge.

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

- پیشیاز:

هدف:

این درس به هدف آشنایی اصولی و مقدماتی دانشجویان دوره کارشناسی با کاربرد تصویر و فیلم در انسان‌شناسی، چه به عنوان ابزار جمع‌آوری داده و چه به عنوان ابزار ارائه، طراحی شده است. دو جنبه مهم انسان‌شناسی تصویری، یعنی عکس و فیلم، در این دوره مورد بررسی قرار می‌گیرند و علاوه بر نگاهی به تکرین تاریخی استفاده از عکس و فیلم در انسان‌شناسی، خصایص عکس و فیلم مردم نگارانه مورد بررسی قرار گرفته و کلیدهایی برای فهم، به کار گیری و تحلیل عکس و فیلم مردم نگارانه در اختیار دانشجویان قرار خواهد گرفت. این دوره به دو بخش "عکس" و "فیلم مردم نگارانه" تقسیم می‌شود. در هر بخش علاوه بر دروس نظری، مثال‌هایی از عکس و فیلم مردم نگارانه در کلاس نمایش داده شده و مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

انتظار می‌رود که دانشجویان در انتهای دوره، با تاریخچه استفاده از عکس و فیلم آشنا شوند، توانایی اساسی درک و تحلیل فیلم مردم نگارانه را به دست آورند، در مبانی فهم و ارائه بصری مسائل فرهنگی مهارت یابند.

سرفصل:

- عکس

- درک و تحلیل عکس

- تاریخچه و مراحل تکرین به کار گیری عکس در مطالعات انسان‌شناسی

- مرسومات و روش عکاسی مردم نگارانه

- فیلم مردم نگارانه

- تاریخچه تکرین نظری و عملی به کار گیری فیلم در مطالعات انسان‌شناسی در جهان و ایران

- آشنایی با فیلم سازان و فیلم‌های شاخص مردم نگارانه در ایران و جهان

- ویژگی‌های فیلم مردم نگارانه

- تحلیل و درک فیلم مردم نگارانه

- آشنایی با مراحل ساخت فیلم مردم نگارانه

- فیلم و امر فرهنگی

منابع:

- عربستانی، مهرداد. (۱۳۸۵). نگاهی به تصویر "دیگری" در انسان شناسی. خیال (فصلنامه فرهنگستان هنر)، ۱۸، ۱۵۱-۱۳۶.
- فکری، ناصر (۱۳۸۶). درآمدی بر انسان شناسی تصویری و فیلم انتوگرافیک، نشرنی
- هایدر، کارل جی. (۱۳۹۵): فیلم انتوگرافیک، ترجمه مهرداد عربستانی، حمیدرضا رفیعی، نشر افکار
- Collier, John, & Collier, Malcolm. (1986). *Visual Anthropology: Photography as a Research Method (Revised and Expanded Edition)*. Albuquerque: University of New Mexico Press.
- Grimshaw, Anna, & Ravets, Amanda (Eds.). (2005). *Visulizing Anthropology*. Bristol ,Prtland: Intellect.
- Hockings, Paul (Ed.) (1995). *Principles of Visual Anthropology (Second Edition)*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

مردم‌شناسی آمریکا (Anthropology of United States)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیش‌نیاز: -

هدف درس:

شناخت مردم‌نگارانه از آمریکا، به عنوان یکی از روش‌هایی که می‌تواند سطح فهم صحیح ما از ایالات متحده را به عنوان یکی از پرسامد ترین پدیده‌های روزگار حاضر افزایش دهد، ضرورتی غیر قابل انکار است. اگر بخواهیم غرب‌شناسی را به عنوان وجهه اصلی معرفت بنیانی -اجتماعی فرض کنیم شناخت آمریکا جزو اصول محوری این امر است. از طرف دیگر شناخت ما نیز نسبت به آمریکا، شناختی سطحی در سطح سیاست و خداکثرا در سطح سیاست کلان روابط بین الملل است و هرگز آمریکا را به لحاظ تمدنی و تاریخی و یا انسان‌شناسانه مورد بررسی قرار نداده ایم.

در این درس روند بسط و توسعه جامعه آمریکا از منظر مردم‌شناسی مورد بررسی قرار گرفته و تلاش می‌شود تا تحولات انسان‌شناسی فرهنگی در ایالات متحده آمریکا از قرن نوزده تا امروز به صورت اجمالی مورد بررسی قرار بگیرد. هدف محوری این درس پروراندن ابزارهای نظری و روش شناختی ضروری برای فهم آمریکا به شیوه‌ای مشخصاً مردم‌شناختی است. علاوه بر این آشنا بی‌با وجوهی از فرهنگ و جامعه آمریکایی معاصر، آشنا بی‌با موضوعات، شیوه‌های استدلال، صورت‌بندی پرسش‌ها، نوع داده، نوع رابطه با میدان، ماحصل کار، نوع استفاده از نظریه،... در مردم‌نگاری، پی‌بردن به اهمیت مردم‌نگاری به عنوان یک شیوه نگارش و نگرش به جهان و الهام گرفتن از این تجربیات برای اندیشه درباره ایران از دیگر اهداف این درس می‌باشد.

سرفصل

- سنت‌های انسان‌شناسی در آمریکا

- دوران پیشا کلمبوس و بومیان آمریکا

- اکتشاف آمریکا و عصر استعمار

- انقلاب آمریکا و شکل گیری یک کشور جدید

- استئناگرایی آمریکایی

- وال استریت

- آرمان شهرگرایی آمریکایی

- انسان‌شناسی و دیگر های آمریکا

- هویت و انگاره wasp

- تزاد، طبقه و جنسیت

- مذهب در آمریکا

- سنت‌های سیاسی در آمریکا

- صنایع نظامی و فرهنگ سلاح
- مهاجرت و دیاسپورا
- جهانی سازی و عصر امپراتوری

منابع:

- مطلبی، م. و فلاح نژاد، ع. (۱۳۹۲). هویت های سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا و دولت باراک اوباما. *فصلنامه علمی پژوهشی تحقیقات سیاسی بین المللی*، سال پنجم، شماره ۱۷
- عاملی، مس. (۱۳۹۵). استثناء گرایی آمریکایی، اروپا مرکزی و دیگری سازی مسلمانان. تهران: امیرکبیر
- فیلیپس، ک. (۱۳۹۰). تئوکراسی آمریکایی. (ش. خواجهیان، مترجم) تهران: نشر اختiran
- کامن، مایکل ۱۳۵۰ مردمی نه چون دیگران، بررسی زمینه اصول تمدن آمریکایی ترجمه احمد آزرمی انتشارات دانشگاه تهران
- مک دانلد بی. دیوید ۱۳۹۲ استنایگرایی، هولوکاست و سیاست خارجی آمریکا ترجمه علیرضا رضاخواه، موسسه ترجمان تهران. [dxiaw.html](http://tarjomaan.com/vdcf/dcxgiaw.html) http://tarjomaan.com/vdcf.
- لودتکه، لوتراس، ساخته شدن آمریکا، ترجمه شهرام ترابی، تهران: وزارت امور خارجه، ۱۳۸۵
- هاوارد زین، تاریخ آمریکا از ۱۴۹۲ تا ۲۰۰۱، ترجمه مانی صالحی، کتاب آمد، ۱۳۹۱
- ریچارد اردان، آلفونسو اورتیز، کتاب اسطوره ها و افسانه های سرخپوستان آمریکا، نشر چشم ۱۳۸۸
- دوتوكویل، دموکراسی در آمریکا، انتشارات علمی فرهنگی ۱۳۹۲
- هانتینگتون، ساموئل. چالش های هویت در آمریکا، مترجمین: محمد رضا گلشن پژوه، حسن سعید کلاهی خیابان، عباس کاردان، انتشارات موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر تهران، ۱۳۸۴
- Young, J. P. (۱۹۹۶). *Reconsidering American liberalism: The troubled odyssey of the liberal idea*. Boulder, Colo: Westview Press.
 - Feldman, N. (۲۰۰۶). *Divided by God: America's church-state problem - and what we should do about it*. Princeton, N.J: Recording for the Blind & Dyslexic.
 - James, R. (۲۰۱۷). *The American promise: A history of the United States*, volume ۲. Boston, MA: Bedford/St. Martin's.
 - Ceaser, J. W. (۲۰۱۱, Spring). The Origins and Character of American Exceptionalism. *American Political Thought: A Journal of Ideas, Institutions, and Culture*, Vol. ۱
 - Mead, R. W. (۲۰۱۲). *Special Providence: American Foreign Policy and How It Changed the World*. Hoboken: Taylor and Francis.
 - Langman, L. atren. (۲۰۱۷). *GOD, GUNS, GOLD AND GLORY: American character and its discontents*. S.l.: HAYMARKET BOOKS.
 - Phillips, K. (۲۰۱۷). *The cousins' wars*. New York: Basic Books.
 - Mead, R. W. (۲۰۱۷). God's Country? Dialog: A Journal of Theology, ۴۷(۱), pp. ۵-۱۵.doi: ۱۰.۱۰۰۷/s13294-0۱۷-۰۲۰۰۰

۱۰،۱۱۱۱/ج.۸۳۸۵،۲۰۰۸،۰۰۲۶۲-۱۰۴۰.خ.

(The evolution of human societies)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: - مبانی مردم شناسی

نیاز به باز دید از اماکن باستانی

اهداف:

شناخت همه جانبه جوامع پیش از تاریخ (قبل از پیدایش خط) و جوامع ابتدائی.

معرفی و مطالعه تقسیمات این دوره بر حسب شاخص های فرهنگی - اجتماعی و اقتصادی
بررسی سیر تحولات فرهنگی از ساده ترین جوامع تا امروز

بررسی ذمینه های اجتماعی رشد فرهنگ و چگونگی پیدایش تحولات فرهنگی - اجتماعی از جمله کشف آتش، پیدایش باور ها (مذهبی و غیر مذهبی) پیدایش هنر و تکنولوژی تا پیدایش خط.

ویژگیها و شناخت همه جانبه آن دسته از جوامع امروزی که با فرهنگ های عصر پیش از تاریخ زندگی می کنند (جوامع ابتدائی)

بررسی دلایل استعمار این نوع جوامع تا به امروز.

معرفی و مطالعه تقسیمات این دوره بر حسب شاخص های فرهنگی - اجتماعی و اقتصادی

بررسی چگونگی پیدایش جوامع با ساختارهای مختلف (شکارگر و گردآورنده، دامپرور، کشاورز، کوچی، یکجاشین، قبیله‌ای، ...)

سرفصل

تعاریف و مفاهیم اصطلاحات تخصصی، محدوده زمانی و ویژگی های دوره پیش از تاریخ

اهمیت مطالعه دقیق و همه جانبه این دوره در رشته مردم شناسی

انسان های پیش از تاریخ

فرهنگهای پیش از تاریخ

معرفی و مطالعه تقسیمات این دوره بر حسب شاخص های فرهنگی - اجتماعی و اقتصادی

سرگذشت زمین و بررسی چگونگی ظهور انسان

منشاء انسانهای اولیه (زمان - مکان - انواع)

بررسی تغییر و تحولات زیست محیطی در دوران چهارم زمین شناسی (کواترنر)

کلیاتی درباره نحره طبقه بندی و تقسیمات تاریخ زندگی بشر

بررسی دوره های فرهنگی تاریخ زندگی انسان از آغاز تا پایان عصر گردآوری و شکار و آغاز تولید فنی انتظامی

بررسی منشاء پدیده های مختلف فرهنگی (مادی - غیر مادی) در مکان و زمان (زمان، مکان، فنی، انتظامی، انتظامی اختراعات

مهم)

جوامع ابتدایی و فرهنگهای ابتدایی (نحوه شکل گیری، تحولات و ویژگی های فرهنگی-اجتماعیو اقتصادی) معرفی جوامع موجود با فرهنگ ابتدایی و مطالعه راهکارهای علمی جهت به وجود آوردن تحولات فرهنگی و ضروت آن در این جوامع

منابع

- پیدایش و تحول هنر. ویرایش جدید. جلال الدین رفیع فر. ۱۳۹۴
- انسان شناسی . نگاهی نو به تحولات جسمانی، فرهنگی و روان شناختی انسان. زان فرانسوا دورتیه. ۱۳۹۶
- منشاء عالم، حیات ، انسان، زبان و فرهنگ . ترجمه جلال الدین رفیع فر ۱۳۹۶
- علوم انسانی ، گستره شناخت ها. زان فرانسوا دورتیه. ترجمه م. کتبی. ج. رفیع فر و ن. فکوهی

- انسان کهن در ایران : جلال الدین رفیع فر، تاریخ جامع ایران. ج ۱ ۱۳۹۳
- فرو نشانی جنسی در جوامع نا متبدن. برایسلاو مالینفسکی، ترجمه محن ثلاثی. ۱۳۹۵
- مبانی نظری مردم شناسی. ڈاک لومبار . ترجمه جلال الدین رفیع فر ۱۳۹۷

- Society in Prehistory. The Origins of Humain Culture.Tim Megarry ۱۹۹۵.
Archeology and Society. Grahame Clark. ۱۹۴۷

Social Evolution and History. Studies in ehe Evolution of Human Societies. Vol ۱ no ۱

۲۰۰۴

(Anthropology of Europe) مردم‌شناسی اروپا

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف:

در این درس برخی از کلیدی‌ترین مسائل و مباحث در مردم‌شناسی اروپا با استفاده از رویکردها و روش‌شناسی‌های مردم‌شنختی مورد مطالعه قرار خواهد گرفت تا از این طریق به فهم دقیق‌تری از فرایندهای مهم اجتماعی، اقتصادی و سیاسی‌ای نائل آیم که فرهنگ‌ها و جوامع اروپایی را می‌سازند. در این درس دو هدف عمده دنبال خواهد شد. نخست بررسی موشکافانه‌ی برخی از مضامین و مسائل محوری که مردم‌نگاری و مردم‌شناسی اروپا را از دهه ۱۹۶۰ بدین سو شکل داده‌اند. بدین ترتیب به مباحثی پرداخته خواهد شد که دامنه آنها از مشخصه‌های جامعه دهقانی اروپایی، ارزش‌های آن جامعه مانند حیثیت و شرم، ماهیت روابط ارباب-رعیتی، تابعیت‌های قومی و جنگ در یوگوسلاوی و دگرگونی جوامع پس از فروپاشی سوسیالیسم در اروپای شرقی را در بر خواهد گرفت. در بخش دوم این درس به دگرگونی‌های اخیر در اروپا پرداخته خواهد شد، مشخصا در پست اتحادیه اروپا و طرح آن برای یک اروپای واحد. بدین ترتیب از چشم‌اندازهای مردم‌شنختی به مضامین کلیدی‌ای همچون اتحادیه اروپا و سیاست‌های آن، سیاست فرهنگی اروپای یکپارچه، هویت اروپایی و شهروندی؛ مهاجرت و بحران پناهجویی، مرزهای متغیر و محدوده‌های اروپا، بحران منطقه اروپا و برگزیت خواهیم پرداخت.

سرفصل:

- اروپا به مثابه موضوع مطالعه مردم‌شنختی

- مضامین کلیدی در انسان‌شناسی و مردم‌نگاری اروپا

- جوامع و فرهنگ‌های اروپایی

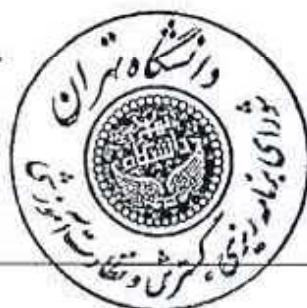
- تاریخ مطالعات اولیه انسان‌شناسی در اروپا:

- سنت انسان‌شناسی آلمان

- سنت انسان‌شناسی فرانسه

- سنت انسان‌شناسی انگلستان

- قومیت و نژاد در اروپا

- دولت‌ملت‌های اروپایی و مساله استعمار

- مردم‌شناسی و مردم‌نگاری اروپا از دهه ۱۹۶۰ به بعد: مضامین و روندهای اصلی

- مردم‌شناسی اروپا پس از فروپاشی سوسیالیسم

- مردم‌شناسی حاکمیت و مرزها در اروپا

- مردم‌شناسی اتحادیه اروپا: یکپارچگی به مثابه پژوهش‌های سیاسی؟

- سیاست فرهنگی اتحادیه اروپا

- شهرورندی و هویت ملی و فرهنگی در اتحادیه اروپا

- مردم‌شناسی اروپا در مواجهه با مسائل جدید:

- مهاجرت، چندفرهنگ‌گرایی و برخوردهای هویتی و مذهبی در اروپا

- مردم‌شناسی اسلام در اروپا

- مردم‌شناسی سیاسی و فرهنگی خیزش ملی‌گرایی‌های جدید در اروپا

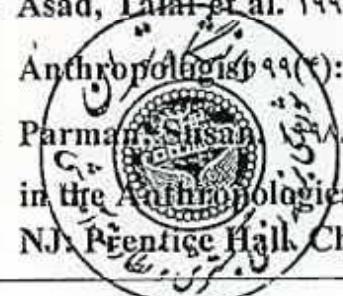
- سیاست ریاضتی و آینده اتحادیه اروپا

- بحران پناهجویی در اروپا: مردم‌شناسی تکثر فرهنگی

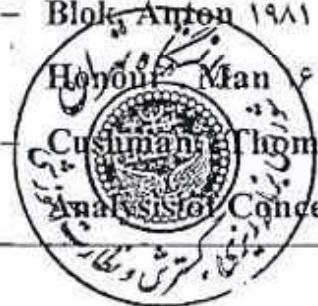
- بریتانیا و برگزیت: مردم‌شناسی بازگشت به ملی‌گرایی

منابع

- Goddard, Victoria, Josep R. Llobera and Cris Shore. ۱۹۹۴. "Introduction: The Anthropology of Europe." In *The Anthropology of Europe: Identity and Boundaries in Conflict* p. ۱-۳۰. Oxford: Berg
- Stacul, Jaro, Moutsou, Christina and Kopnina, Helen, ۲۰۰۶. 'Crossing European Boundaries', in Stacul, Moutsou and Kopnina (eds), *Crossing European Boundaries: Beyond Conventional Geographical Categories*, Oxford: Berghahn, pp. ۱-۱۹.
- Kockel, Ulrich, Craith, MaireadNic, & Frykman, Jonas. ۲۰۱۲. 'Introduction: The Frontiers of Europe and European Ethnology', in Kockel, U., Craith, M. N., & Frykman (eds). *A Companion to the Anthropology of Europe* (Vol. ۴۱). John Wiley & Sons: ۱-۱.
- Asad, Talal et al. ۱۹۹۷. "Provocations of a European Ethnography." *American Anthropologist* ۹۹(۴): ۷۱۳-۷۳۰.
- Parman, Susan. ۲۰۰۸. "Europe in the Anthropological Imagination", in *Europe in the Anthropological Imagination*. Edited by S. Parman. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, Ch. ۱, pp. ۱-۱۶.

- Mitchell, J. P. 1992. Patrons and Clients. A. Barnard y J.. Spencer, Encyclopedia of Social and Cultural Anthropology. New York: Routledge: 416-419
- Sydel F. Silverman 1990. 'Patronage and Community-Nation Relationships in Central Italy', Ethnology, Vol. 29, No. 2 (April): 172-189
- Li Causi, Luciano. 1990. 'Anthropology and Ideology: the case of "patronage" in Mediterranean societies.' Critique of Anthropology, 1990: 90-109. Further Reading
- Wolf, Eric R. 1973 [1969]. 'Kinship, friendship, and patron-client relations in complex societies.' In M. Banton (ed), The social anthropology of complex societies. London: Looking at you
- Hicken, Allen. 1991 'Clientelism.' Annual Review of Political Science 19: 289-311.
- Peacock, Vita. 1996. 'Academic precarity as hierarchical dependence in the Max Planck Society.' HAU: Journal of Ethnographic Theory 9, (1): 90-119.
- Gilmore, David D. 1987. 'Anthropology of the Mediterranean Area', Annual Review of Anthropology, Vol. 16, pp. 170-200
- Gilsenan, Michael 1997. 'Against Patron-Client Relations', in E. Gellner and J. Waterbury (eds), Patrons and Clients in Mediterranean Societies, London: Duckworth: pp. 162-182
- Cole, Geoffrey 1977 Anthropology Comes Part-way Home: Community Studies in Europe, Annual Review of Anthropology 6: 249-278 (see especially pp.200-205).
- Boissevain, Jeremy. 1999. 'Patronage in Sicily. Man 1, (1): 18-22.
- Schneider, Jane 1991. 'Of Vigilance and Virgins: Honor, Shame and Access to Resources in Mediterranean Societies', Ethnology. 19, (1): 1-22
- Blok, Anton 1981 'Rams and Billy-Goats: A Key to the Mediterranean Code of Honour. Man 16 (2): 427-440.
- Cushman, Thomas. 2004. 'Anthropology and Genocide in the Balkans An Analysis of Conceptual Practices of Power'. Anthropological Theory, 4(1), 5-28.

- Hayden, Robert M. 1995. 'Inaccurate data, spurious issues and editorial failure in Cushman's "Anthropology and Genocide in the Balkans"', *Anthropological Theory*, 5(1):540-554.
- Hoare, Marko Attila. "Towards an Explanation for the Bosnian Genocide of 1992-1995." *Studies in Ethnicity and Nationalism* 14,2 (2014): 516-532.
- Anderson, Malcolm 1991. "Nationalism and the Break-Up of the Soviet Union and Yugoslavia" from *States and Nationalism in Europe since 1945* pp. 54-72.
- Bringa, Tone 1995 *Being Muslim the Bosnian Way: Identity and Community in a Central Bosnian Village*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press. (Chapter 1).
- Bringa, Tone. 2016. 'From the War Zone to the Courtroom: The Anthropologist as Witness. Engaged Anthropology. Springer International Publishing, 2016. 22-40.
- Caplan, Pat 1995, 'We are all neighbours: review', *Anthropology Today*, 11 (2): 20-22
- Denich, Bette 1996. "Dismembering Yugoslavia: Nationalist Ideologies and the Symbolic Revival of Genocide" In *American Ethnologist*, Vol. 23, No. 2 (May), pp. 367-384.
- Hayden, Robert M. 1996. "Imagined Communities and Real Victims: Self-Determination and Ethnic Cleansing in Yugoslavia." In *American Ethnologist*, Vol. 23, No. 4 (Nov.), pp. 783-801
- Film: 'We are all neighbours' (1995) Tone Bringa – on Ethnic Conflict in Bosnia
- Matti Bunzl. 2005. "Between anti-Semitism and Islamophobia: some thoughts on the new Europe," *American Ethnologist*, 32, (2) 499-508.
- John Bowen, 2005. 'Commentary on Bunzl', *American Ethnologist*, 32, (2) 521-525.

Bowen, John. 2004. "Does French Islam Have Borders? Dilemmas of Domestication in a Global Religious Field." In *American Anthropologist*

Dominic Boyer, 2005. "Welcome to the New Europe," *American Ethnologist*, 32,

جغرافیا و محیط‌شناسی انسانی (Human Geography and Ecology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف:

در پایان این درس دانشجویان خواهند توانست:

- درک منسجمی از محیط‌شناسی و جغرافیای انسانی به دست آورند.
- با رویکردهای گذشته و حال در این حوزه‌ها آشنا خواهند شد.
- رابطه دیالیکتیکی که بین محیط و منابع موجود در آن از یک سو و سازمان‌های اجتماعی و تغییرات معيشی از سوی دیگر را در خواهند یافت.
- تاثیر جغرافیا بر شکل‌گیری فرهنگ، هویت، احساس تعلق و ... را در خواهند یافت.
- مسائلی مانند مهاجرت، جنگ و بحران‌های زیست محیطی ناشی از جغرافیایی فرهنگی، سیاسی و اقتصادی را در خواهند یافت.
- تاثیر فعالیت‌های انسانی بر شکل‌گیری بحران‌های زیست محیطی معاصر را بررسی خواهند کرد.
- به شکل کاربردی با استفاده از نرم افزارهای جدید خواهند توانست در پژوهش‌های این حوزه‌ها فعالیت کنند.

سرفصل

- تعریف محیط‌شناسی انسانی و جغرافیای انسانی
- تئوری‌ها و رویکردها
- مفاهیم کاربردی و روش‌ها
- انواع معيشت و تغییرات معيشی
- تراکم، توسعه و تنظیم جمعیت
- مدل‌های تبیین رفتار محیط زیستی
- جنبش‌های زیست محیطی
- اکوسیستم و جغرافیای شهری؛ و توسعه پایدار شهر
- محیط و منظر
- طبیعت / فرهنگ و سازش‌پذیری
- دایاپورا؛ مرز، مهاجرت و فرافرهنگی شدن
- فرهنگ‌های سایبورگ
- تفاوت و تعلق؛ میراث و هریت

- Emilio F.Mortan, ۲۰۰۸, Human Adaptability: An Introduction to Ecological Anthropology
- Schutkowski H., ۲۰۰۵, Human Ecology
- Gerald G. Marten, (۲۰۱۱), Human Ecology - Basic Concepts for Sustainable Development, Earthscan Publication (Chapter ۱)
- Erin H. Fouberg, Alexander B. Murphy, H. J. de Blij, ۲۰۰۹, Human Geography: people, place and culture, John Wiley & Sons, Inc.
- PETER DANIELS, MICHAEL BRADSHAW, DENIS SHAW and JAMES SIDAWAY, ۲۰۰۸, Human Geography: ISSUES FOR THE ۲۱ST CENTURY, Pearson.
- James M. Rubenstein, ۲۰۱۴, The cultural landscape: an introduction to human geography, Pearson.
- دکتر ناصر فکوهی، ۱۳۸۳، تاریخ اندیشه و نظریه‌های انسان‌شناسی، تهران نشر نی.
- دیوید اتکینسون، پیتر جکسون، دیوید سیبلی و نیل واشبورن، ۱۳۹۵، جغرافیای فرهنگی، ترجمه نرگس خالصی مقدم، تهران انتشارات تیبا.
- آنتونی گیدنز، ۱۳۹۴، سیاست‌های مقابله با تغییرات آب و هوا، ترجمه صادق صالحی و شعبان محمدی، تهران نشر آگه.

مردم‌شناسی آفریقا
(African Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشناز: -

هدف

- شناخت فرهنگ‌ها و پدیده‌ها و عناصر سنتی حامل بر آفریقا
- آگاهی از همه خطوط تغییر و تحول و رابط آفریقا با دنیای کهن

سرفصل

- آشنایی با سرزمین پهناور آفریقا
- آفریقا، تاریخ، سیر تمدن
- آفریقا نخستین سرزمین انسان و گاهواره تمدن بشر
- جوامع شکارچی و گردآورنده
- انسان شناسی اقوام آفریقایی
- آفریقا و استعمارگران اروپایی
- انسان شناسان معاصر در آفریقا
- سنتها و مراسم بومی در آفریقا
- ازدواج و طبقات سنتی در آفریقا
- مسکن: مساکن بومی در بیشه زاران آفریقا
- گذرهای آبینی ختنه و

- کشاورزی در آفریقا
- مالکیت در آفریقا پیش از استعمار
- انسان، زمین و مسائل نامگذاری زمین
- ابزارها و محصولات کشاورزی

- نظام کشاوری و پذیرش انواع کشت و محصولات جدید از طریق اقوام آفریقایی
- سنتهای کشاورزی و نیروی کار
- انبارهای غله در آفریقای سیاه

- اقوام آفریقایی (مردم روستا) (بصری‌ها، پل‌ها، بوئین‌ها، دیاتوتکه‌ها، دیاختوتکه‌ها، هالینکه‌ها، توکلدها، بزیک‌ها، کنیکاگی‌ها...)

- پیغمبهار (کوتاه قدان آفریقایی): پیغمبهاری بامبوسی (پیغمبهاری آفریقایی)، پیغمبهاری آنکا (پیغمبهاری سمانگ‌ها)، پیغمبهاری شمال کنگو (باکاما bakas) و بایاکاما (bayakas)، پیغمبهاری ریختناد

(babings

- چوپانان

- ماسکهای آفریقا و مراسم مربوط به آن

منابع

Gluckman, M. ۱۹۶۱. Anthropological problems arising from the African industrial revolution. In Social change in modern Africa (ed.) A.W. Southall. London: Oxford University Press

مردم‌شناسی اسلام و جوامع مسلمان (Anthropology of Islam and Muslim Societies)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: *

پیشناز: -

هدف:

مردم‌شناسان اجتماعی / فرهنگی بیش از چهار دهه است که به مطالعه جوامع مسلمان پرداخته‌اند. رویکردهای مردم‌شناختی به شکل روز افزون نقش بر جسته‌ای در مطالعات جهان اسلام یافته‌اند. مردم‌شناسی جوامع اسلامی تلاش می‌کند تا در برابر دیدگاه‌های ایستای "شرق‌شناسان" از اسلام، تصویری جدید و پویا از این جوامع به دست دهد. در این درس مطالعات مردم‌شناختی جوامع مسلمان، هم مطالعات تاریخی و هم مطالعات معاصر مورد بحث قرار خواهند گرفت و به کلیدی‌ترین مسائلی که در مطالعات مردم‌شناختی جوامع اسلامی درحال حاضر مطرح هستند خواهیم پرداخت. از این‌رو به نقش اسلام و نهادهای اسلامی در اجتماعات مسلمان نگاه ویژه‌ای خواهیم داشت. هدف ما فهم هرچه بهتر بسترها فرهنگی متفاوتی است که در جوامع مسلمان به زندگی جمعی مردم‌نشان شکل می‌دهند و همچنین شیوه‌های مختلفی که اسلام در این بسترها بر فرهنگ و جامعه تأثیر می‌گذارد. هدف ما با رجوع به مردم‌نگاری‌های انجام گرفته در جوامع مسلمان، فراتر رفتن از ساده‌انگاری‌های موجود در علوم اجتماعی درباره این اجتماعات است. از این‌رو به پیچیدگی‌های فرهنگی و اجتماعی حاضر در این جوامع نگاه ویژه‌ای خواهیم داشت و آن اشکال فرهنگی‌اجتماعی‌مذهبی را مورد مطالعه قرار خواهیم داد که عمولاً مغفل می‌مانند. کاربرد رویکردهای مردم‌شناختی در مطالعه اسلام و جوامع مسلمان توجه ما را به کثرتی از دیدگاه‌ها معطوف خواهد کرد که به مطالعه اشکال محلی اسلام می‌پردازند که لزوم توجه به دگرگونی‌ها و پویایی‌های درونی این جوامع را به امری ضروری تبدیل می‌کند.

سرفصل:

- رویکردهای مردم‌شناختی به اسلام و جوامع مسلمان
- مفهوم‌سازی اسلام در بسترها فرهنگی مختلف
- اعمال و آئین‌های مذهبی مسلمانان در جوامع مسلمان
- مردم‌نگاری‌های جوامع مسلمان
- مطالعات موردي جوامع مسلمان
- اسلام در غرب آسیا
- اسلام در آسیای مرکزی
- اسلام در اروپا
- اسلام در آفریقا
- پویایی‌های فرهنگی جوامع مسلمان
- چند فرهنگ‌گرایی

- Geertz, Clifford. ۱۹۶۸. *Islam Observed. Religious Development in Morocco and Indonesia*. New Haven & London: Yale University Press
- Kreinath, Jens. ed., ۲۰۱۲. *The anthropology of Islam reader*. Routledge.
- Rabinow, Paul. ۲۰۰۷ (orig. ۱۹۷۷). *Reflections on Fieldwork in Morocco*. Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press Thirtieth Anniversary Edition with a new preface by the author
- Varisco, Daniel. ۲۰۰۵. *Islam Obscured. The Rhetoric of Anthropological Representation*. New York: Palgrave Macmillan.
- Ghodsee, Kristen. ۲۰۱۰. *Muslim Lives in Eastern Europe: Gender, Ethnicity, and the Transformation of Islam in Postsocialist Bulgaria*. Princeton: Princeton University Press.
- Fischer, Johan. ۲۰۱۱. *The Halal Frontier: Muslim Consumers in a Globalized Market*. London: Palgrave.
- Tarlo, Emma. ۲۰۱۰. *Visibly Muslim: fashion, politics, faith*. London: Bloomsbury.
- Anthropology of Islam by Gabriele Mirranci, (۲۰۰۸). (One Chapter only) available through course reserve
- The Halal Frontier: Muslim Consumers in a Globalized Market by Johan Fischer, (۲۰۱۱)
- Visibly Muslim: fashion, politics, faith, by Emma Tarlo, (۲۰۱۰).

مردم‌شناسی هنر و صنایع دستی (Anthropology of Art and Handicraft)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیش‌نیاز: -

هدف

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با شاخه کلاسیک انسان‌شناسی هنر به گونه‌ای است که در زیر مجموعه انسان‌شناسی فرهنگی از ابتدا تا امروز حضور داشته است. این شاخه به طور خاص به هنرها غیر اروپایی در حوزه‌های بومی پیش‌صنعتی اختصاص دارد اما در مواردی به حفاظت از هنرها در قالب موزه‌داری و مرمت و همچنین اخیای آنها در قالب‌های هنرها دستی و صنعتگری نیز می‌پردازد.

سرفصل:

- مقدمه: آشنایی با کلاس و شیوه کار
- مباحث کلی درباره انسان‌شناسی هنر: تاریخچه و تحول شاخه
- هنر مرکزی و هنر پیرامونی: مباحث نظری / بخش اول
- هنر مرکزی و هنر پیرامونی: مباحث نظری / بخش دوم
- نگاه فرهنگی هنرها زیبا و هنرها مردمی
- بعد فرهنگی هنر بومی آفریقا
- بعد فرهنگی هنر بومی آمریکای پیش از کلمب
- بعد فرهنگی هنر بومی آسیای جنوبی و جنوب شرقی
- بعد فرهنگی هنر بومی شرق دور: چین
- بعد فرهنگی هنر بومی شرق دور: ژاپن
- بعد فرهنگی هنر افیانوسیه
- بعد فرهنگی هنر در ایران / بخش اول / ایران مرکزی
- بعد فرهنگی هنر در ایران / بخش دوم / هنر اقوام
- موزه‌داری، هنر و صنایع دستی
- احیای هنرها بومی و صنایع دستی
- نتیجه گیری

- رفیع فر، جلال الدین، ۱۳۸۵، سنگ نگاره های ارسیاران: پژوهشی در مردم شناسی و باستان شناسی هنر، تهران: سازمان میراث فرهنگی.
- رفیع فر، جلال الدین، ۱۳۹۱، مردم شناسی هنر (هنر ابتدایی)، تهران: نشر گل آذین.
- رفیع فر، جلال الدین، ۱۳۹۴، پیدایش و تحول هنر: درآمدی بر مردم شناسی هنر، تهران: خجسته.
- فکوهی، ناصر، (گردآوری) ۱۳۸۷، درآمدی بر انسان شناسی تصویری و فیلم انوگرافیک، تهران: نشر نی.
- فکوهی، ناصر، ۱۳۹۲، انسان شناسی هنر، زیبایی، قدرت و اساطیر، تهران: نشر ثالث.
- گروه نویسنده کان، ۱۳۸۹، انسان و فرهنگ، ترجمه ناصر فکوهی، تهران: نشر جاوید.
- گوردون و دیگران، ۱۳۹۳، انسان شناسان بزرگ، گروه مترجمان زیر نظر ناصر فکوهی، تهران: گل آذین.
- فرسيپياتس، امilia، ۱۳۹۱، انسان، نشانه، فرهنگ، تهران: نشر افکار.

مردم‌شناسی دانش، فلسفه و حکمت

(Anthropology of Knowledge, Wisdom and Philosophy)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی:

- پیشیاز:

هدف:

نگاهی جامع به نظام دانش موجود در یک جامعه با توجه به فلسفه و حکمت می‌باشد. اینکه چگونه در یک نظام حکمی یا فلسفی انساجام می‌یابد.

مرفصل:

- سیر تاریخی عرفان در هسته و شکل گیری شرق معرفتی و فرهنگی
- سیر تاریخی ورود عرفان هنری به ایران و تولید حکمت ایرانی غرب معرفتی و فرهنگی
- سیر تاریخی ورود حکمت ایرانی به یونان و باز تولید فلسفه و شکل گیری غرب معرفتی و فرهنگی
 - گستره جغرافیایی عرفان هنری
 - گستره جغرافیایی حکمت ایرانی
 - گستره جغرافیایی فلسفه یونانی
- ساختار‌شناسی شرق عرفانی (از منظر معرفتی و ساختار اجتماعی)
- ساختار‌شناسی غرب فلسفی (معرفتی و ساختار اجتماعی)

منابع:

- شایگان- داریوش (۱۳۹۴)، ادیان و مکتب‌های فلسفی هند، انتشارات امیرکبیر.
- شایگان- داریوش (۱۳۹۱)، آسیا در برابر غرب، انتشارات امیرکبیر.
- شایگان- داریوش (۱۳۹۳)، بت‌های ذهنی و خاطره ازلى، انتشارات امیرکبیر.
- نویسنده‌گان، تاریخ فلسفه، راتلچ، گروه مترجمین مترجمین، نشر چشم و حکمت
- کاپلسون، فردیک، چارلن، تاریخ فلسفه، انتشارات علمی فرهنگی

مردم‌شناسی کار و کارآفرینی

(Anthropology of Labour and Entrepreneurship)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

یشیاز: -

هدف:

- آشنایی دانشجویان با مفهوم کار، کارآفرینی و نسبت آن با فرهنگ
- آشنایی با زمینه های اجتماعی و فرهنگی و ارزش های مرتبط با کار و کارآفرینی
- تحلیل مؤلفه های اجتماعی مرتبط با کار و کارآفرینی (قومیت، جنسیت)
- ارایه بیش تحلیلی در خصوص تاثیر کار بر نهادهای اجتماعی از جمله خانواده، دولت و غیره
- آشنایی با رویکردهای نظری مرتبط با کار و کارآفرینی
- آشنایی با چالش ها، موانع، فرصت ها و الزامات کار و کارآفرینی در دنیای امروز
- آشنایی با پیامدهای اجتماعی و فرهنگی تغییر ساختار کار و جایگزینی ماشین به جای انسان

سرفصل:

- تعریف مفاهیم پایه ای از جمله کار، کارآفرینی، فراغت، توسعه، جامعه صنعتی، جامعه فرا صنعتی
- تشریح ویژگیهای کار در نظام های پیش صنعتی، صنعتی و فرا صنعتی
- تشریح بسترها و شرایط اجتماعی و اقتصادی گذار به جامعه صنعتی (شروع انقلابات کبیر در اروپا و اقتصادی شدن نظام های اروپا)
- تشریح نظام های تولیدی فوردیسم و پسا فوردیسم
- تحلیل ویژگی ساخت بازار کار
- تحلیل نسبت نهاد کار با نهاد خانواده
- تحلیل نسبت نهاد کار با نهاد دولت
- رویکردها و چارچوب های نظری کار و کارآفرینی
- تشریح مدل های کارآفرینی
- تشریح کارآفرینی اجتماعی
- نظریه های کارآفرینی اجتماعی
- تحلیل نقش دولت در کارآفرینی
- موانع، چالش ها و الزامات توسعه کارآفرینی در ایران

منابع:

ایران

- توسلی، علامعباس(۱۳۷۵)، جامعه شناسی کار و شغل، انتشارات سمت
- اسنوندسن، لارس(۰)، کار، ترجمه فرزانه سالمی، نشر گمان
- بهداد، سهراب، نعمانی، فرهاد(۱۳۷۵)، طبقه و کار در ایران، انتشارات آگاه
- کمپ، تام(۱۳۷۹)، الگوهای تاریخی صنعتی شدن، ترجمه محمد ابراهیم فتاحی و لیلایی، تهران، نشرنی.
- بروکس، آرتور(۱۳۹۱)، کارآفرینی اجتماعی، ترجمه زهرا آرستی و همسکاران، سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی
- صیدایی، سید اسکندر و صادقی، حجت الله(۱۳۹۲)، کارآفرینی و برنامه ریزی توسعه روستایی، اصفهان، نشر دارخوین

- Games. Carrier(edit), (۲۰۰۵), A Handbook Of Economic Anthropology, Edward Elgar Publishing Cheltenham.
- S.A, parker ,R.K, brown and ETC(۱۹۹۰), the sociology of industry, London, UNWIN HYMAN.
- Gottschalk, M. ۱۹۹۸. The shadow welfare state: labor, business, and the politics of health care in the United States. Ithaca, NY: Cornell University Press.
- Wolf, E.R. ۱۹۹۷. Europe and the people without history. Berkeley: University of California Press
- Apostle, R. and G. Barrett ۱۹۹۶. Emptying their nets: small capital and rural industrialization in the Nova Scotia fishing industry. Toronto: University of Toronto Press.
- Burawoy, M. ۱۹۷۹a. The anthropology of industrial work. Annual Review of Anthropology ۸:۲۳۱–۶۶.
- Gluckman, M. ۱۹۶۱. Anthropological problems arising from the African industrial revolution. In Social change in modern Africa (ed.) A.W. Southall. London: Oxford University Press
- Kumar, K. ۱۹۸۸. From work to employment and unemployment: the English experience. In On work: historical, comparative and theoretical approaches (ed.) R.E. Pahl. Oxford: Basil
- Blackwell.
- Thompson, E.P. ۱۹۹۱ (۱۹۶۷). Time, work discipline and industrial capitalism. In Customs in common, E.P. Thompson. Harmondsworth: Penguin

مردم‌شناسی آسیای میانه و قفقاز
(Anthropology of Caucasus and Central Asia)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: *

پیشناز: -

هدف:

- شناخت فرهنگ‌های مختلف منطقه

- شناخت یکی از مهمترین منطقه‌های جهان در جوامعی با ساختارهای متفاوت (روستایی، عشایری و ...) و همچنین فرهنگی، ادیان (زرتشتی، مسیحی، مذابی و اسلام) و مذهب (مانوی‌ها، نسطوری‌ها، سنتی و شیعی) فرقه‌های مختلف صوفیه و ... (زبان‌ها و گویش‌های بسیار و اقوام و تیره‌های گوناگون آریایی و غیر آریایی

- شناخت خاستگاه‌های تاریخی فرهنگ و تمدن ایران

- شناخت تمدن اسلامی و درگرگونیهای منطقه و

- دسترسی و شناخت آگاهی‌های جدید درباره این منطقه و بررسی دلیل نفوذ سیاسی روسیه در گذشته

سرفصل:

- جغرافیایی طبیعی و انسانی آسیای میانه و قفقاز

- جامعه‌ها و گروه‌های ساکن در منطقه و بررسی شیوه زندگی آنها

- بررسی سیر تحولات فرهنگی منطقه با توجه به داده‌های باستان شناختی (پیش و بعد از اسلامی، دوران پس از مغول و عصر جدید)

- نفوذ روسیه در منطقه و بررسی تحولات تاریخی و فرهنگی

- مطالعه و شناخت موقعیت کنونی منطقه

- اقوام و تیره‌ها

- ادیان و مذهب

- زبانها و لهجه‌ها

- تعلقات گوناگون فرهنگی

- پژوهش‌های جدید درباره منطقه (شناخت کمبودها)

منابع

- Exploring the Edge of Empire: Soviet era anthropology in the Caucasus and Central Asia, by Florian Mühlfried and Sergey Sokolovskiy (eds.), Berlin: Lit-Verlag, ۲۰۱۱.

- Encyclopedia of World Cultures, vol. ۴, ۱۹۹۴, by Human Relations Area Files, Inc. -

- آنالیز by Nugzar Mgelandze, translated by Kevin Tuite, ۱۲-۱۵

- آنالیز by Stephanie Platz, ۲۷-۳۱

- Azerbaijani Turks, by Audrey L. Altstadt, ۴۷-۵۱
- Chechen-Ingush, by Johanna Nichols, ۷۱-۷۶
- Georgian Jews, by Zoia Dzhindzhikhashvili, translated by Dale Pesmen, ۱۲۶-۱۲۸
- Ingilos, by Nugzar Mgelandze, translated by Kevin Tuite, ۱۴۹-۱۵۱
- Khevsur, by Achim Schyboll, ۹۳-۱۹۷
- Laz, Robert H. Hewsen, ۲۲۸-۲۴۱
- Meskhetians, by E.K.Panesh and L.B.Ermolov, translated by Kevin Tuite, ۲۰۹-۲۶۲
- Mingrelians, by Stephen E. Jones, ۲۶۲-۲۶۵ Svans, by Kevin Tuite , ۲۴۲-۲۴۷.
- Transcaucasia, Nationalism and Social Change: Essays in the History of Armenia, Azerbaijan and Georgia, by Ronald Grigor Suni, University of Michigan Press, ۱۹۸۳
- The Revenge of the Past: Nationalism, Revolution and Collapse of the Soviet Union, Stanford University Press, Stanford, ۱۹۹۲.
- The Making of the Georgian Nation, Indiana University Press, Bloomington, ۱۹۹۴Custom and Justice in the Caucasus: The Georgian Highlanders, a Dissertation in Anthropology, Alexander Grigolia, Philadelphia, ۱۹۷۹
- National Identity and Myths of Ethnogenesis in Transcaucasia, by Victor Shnirelman, from 'Nation-Building in the Post-Soviet Borderlands: The Politics of National Identities,' by Graham Smith, Cambridge University Press, ۱۹۹۸, ۴۸-۶۶.
- Rewriting Caucasian History: The Medieval Armenian Adaptation of the Georgian Chronicles (Kartlis Tskhovreba): The Original Georgian Texts and Armenian Adaptation, by Robert W. Thompson, Oxford University Press, NT, ۱۹۹۶.
- The Caucasus the End of all the Earth, An Illustrated Companion to the Caucasus and Transcaucasia, by Fitzroy MacLean, Little Brown and Company, Boston and Toronto, ۱۹۷۶
- Shorena Kurtsikidze & Vakhtang Chikovani, Ethnography and Folklore of the Georgia Chechnya Border: Images, Customs, Myths & Folk Tales of the Peripheries, Munich: Lincom Europa, ۲۰۰۸.
- Georgia's Pankisi Gorge: An Ethnographic Survey, by Shorena Kurtsikidze and Vakhtang Chikovani, Berkeley Program in Soviet and Post-Soviet Studies, Working Paper Series, University of California, Berkeley, Spring ۲۰۰۲.

- باستان شناسی آسیای مرکزی (جلد اول)، سید سجادی، سید منصور، مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۹۵.

- میراث آسیای مرکزی، ریچارد نلسون فرای، ترجمه اوانس اوانسیان، بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار، ۱۳۸۶.

- فتنه در کشاورزی جنگ و انقلاب، فیروز کاظم زاده، مترجم، سیروان خسرو زاده، نشر و پژوهش پژوهشگاه ایران

- جنگ چچن: بهای سنگین استقلال، ادوارد کلاین و ..., نشر و پژوهش شیرازه.

- جمهوری آذربایجان، چگونگی شکل گیری و وضعیت فعلی آن، محمد امین رسول زاده، ترجمه احمد

پژوهش شیرازه ۱۳۸۰.

- اسلام در آسیای مرکزی و قفقاز: بررسی نقش ایران/ملکی، عباس؛ راستخی، هوشنگ، مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، سال ۶، ش ۱۷، (بهار ۱۳۷۶): ص ۲۷-۳۴.

جامعه‌شناسی ایلات و عشایر ایران (Sociology of nomadic Societies in Iran)

تعداد واحد نظری: ۲
تعداد واحد عملی: ۰
پیشناز: -

هدف:

آشنایی با جامعه ایلاتی- قبیله‌ای است که نه تنها در ایران بلکه در اثربر قطب جهان خصوصاً آسیا و خاورمیانه به چشم می‌خورد

سرفصل

- تعاریف و اصطلاحات
- شاخص‌های جامعه عشایری
- پیشینه جامعه عشایری
- نظری به سیر تحول این جامعه از گذشته تا امروز
- برآنگی عشایر
- جمعیت
- سواد
- شهرها و شهرک‌های عشایری
- ساخت اجتماعی و رده‌های ایلی
- فشرندی اجتماعی
- سازمان اجتماعی
- شبوه‌های بهره برداری و بررسی نوع معیشت جامعه عشایری (کوچ و اسکان)
- ساخت سیاسی قدرت
- بررسی نظام خویشاوندی
- تقسیم کار در جوامع عشایری
- تفاوت‌های عمده بین جامعه عشایری و روستایی
- معرفی برخی از ایلات مشهور ایران (قشقایی، بختیاری، ترکمن، ایلسون و ...)
- بررسی مسئله مهاجرت در بین عشایر
- بررسی جایگاه فعلی و دیدگاه‌های جدید
- تأملی بر ایندۀ این جامعه در ایران

منابع درس:

- ایلات و عشایر (۱۳۶۲) مجموعه مقالات، انتشارات آگاه.
- جامعه‌شناسی ایلات و عشایر ایران. جواد صفی نژاد، ۱۳۹۵، سمت

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف:

آشنایی جامع از ایران و ایران‌شناسی و حوزه‌های ایران‌شناسی و هدایت دانشجو به سوی تحقیقات ایران‌شناسی

سرفصل:

- نگاه تمدنی به ایران
- پرآشنش جغرافیایی (ایران و ایرانشهری)
- حافظه تاریخی ایران
- ارتباطات میان فرهنگی و تمدنی ایران
- نظام اجتماعی ایرانی
- نظام اقتصادی ایرانی
- نظام سیاسی ایرانی
- تحولات فرهنگی ایرانی
- ایران در جهان جدید و معاصر

منابع:

- رواندی-مرتضی. تاریخ اجتماعی ایران. امیرکبیر
- ندوشن اسلامی، ایران را از یاد نبریم،
- ندوشن اسلامی، ایران و تمباش و ...
- زرین کوب-عبدالحسین(۱۳۹۳). جستجو در تصوف ایران. امیرکبیر
- زرین کوب، عبدالحسین(۱۳۴۲). تاریخ ایران بعد از اسلام. امیرکبیر
- زرین کوب، عبدالحسین(۱۳۹۶). روزگاران ایران(تاریخ ایران از آغاز تا سقوط سلطنت پهلوی). سخن
- مطهری، مرتضی، خدمات متقابل ایران و اسلام. صدر.

نام درس : مردم شناسی جنسیت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌تیاز: -

اهداف: انسان شناسی جنسیت درسی است مقدماتی و بین رشته ایی. بحث در مورد جنسیت هم جنبه در زمانی و هم جنبه همزمانی خواهد داشت. موضوع جنسیت در حوزه های متفاوت اجتماعی مانند حقوق و قوانین ، فرهنگ، آموزش، کار، پژوهشکی، مد، سیاست های اجتماعی و خانواده در ایران و برخی از کشورهای جهان مورد بررسی قرار خواهد گرفت. بافت اجتماعی فرهنگی از قبیل چگونگی تقسیم جنسی و جنسیتی کار ، چگونگی ایجاد نقش های "زنانه" و "مردانه" چگونگی تاثیر جنس بر اندیشه انسان، چگونه ساختارهای جنسیتی قدرت و اقتدار، رابطه ای بین جنسیت ، نژاد و قومیت و یافتن این پاسخ که آیا زنان به علت زن بودگی و مردان به علت مرد بودگی درک متفاوتی از دنیا پیرامون خود دارند و برخی از سوالاتی است که پاسخ های آن اهداف این درس را در طول ترم تأمین خواهد کرد.

سرفصل های درس:

جله اول: مقدمه و معرفی مفاهیم

جله دوم: تاثیر فرهنگ و طبیعت بر انسان

جله سوم: بحث در مورد متزلت و موقعیت جنس و جنسیت در اقوام گوناگون

جله چهارم: زبان و جنسیت

جله پنجم: شکل گیری هویت اجتماعی، شخصیت و جنسیت از طریق فرهنگ پذیری

جله ششم: انعکاس هویت فرهنگی و اجتماعی جنسیت در ادبیات و سینما

جله هفتم: جایگاه جنسیتی زن و مرد در فضای زمان و مکان

جله هشتم: مفهوم ازدواج و تحول آن در ایران و اروپا در نیم قرن اخیر

جله نهم: نقش جنسیت در سیر زندگی انسان: کودکی، جوانی ، میان سالی و کهولت

جله دهم: تبار و جنس

جله یازدهم: بیولوژی مغز و بدن در دو جنس زن و مرد

جله دوازدهم: مقایسه موقعیت دو جنس در قوانین مدنی و عرف

جله دوازدهم: آیین بلوغ در ادیان و اقوام

جله سیزدهم: تاثیر برخورد های فرهنگی در روند تغییر مفهوم جنس

جله چهاردهم: ارائه تحقیق و کار کلاسی

جله پانزدهم: بحث و جمع بنده مفاد ارائه شده در طول ترم

منابع درس:

- سگالن، مارتین ۱۳۸۵. جامعه شناسی تاریخی خانواده. ترجمه حمید الیاسی. تهران: نشر مرکز.

- ستاری، جلال ۱۳۷۲. سیمای زن در فرهنگ ایران. تهران: نشر مرکز.

- کنراد، فلیپ کتاب، ۱۳۸۶، انسان شناسی: کشف تفاوت های انسانی، ترجمه محسن ثلاثی، انتشارات علمی.

- کونتر، استفانی ۱۳۸۷. تاریخ ازدواج: از اطاعت تا صمیمیت یا چگونه عشق بر ازدواج پیروز شد. ترجمه

سیمین موحد. تهران: نشر پیکان - عبدالصیلصنه مصطفی ۱۳۸۵. دیه زن در مذاهب. ترجمه سهیلا رستمی.

سنندج: انتشارات دانشگاه کردستان

- مید، مارگارت ۱۳۸۲. آدمیان و سرزین ها. مترجم: علی اصغر بهرامی. تهران: پژوهشکده مردم شناسی و نشر

نی.

- فرسیانس، امیلیا ۱۳۹۸. مردم شناسی جنسیت. تهران: نشر میراث فرهنگی و افکار

- Schneir, Miriam, ed. ۱۹۹۶. *Feminism in Our Time: The Essential Writings, World War II to the Present. Vintage Books.*
- Thomas Helen and Jamilah Ahmed, eds. ۲۰۰۴. *Cultural Bodies: ethnography and Theory. Oxford: Blackwell Publishing Co.*
- Parker, Richard and Peter Aggleton eds. ۱۹۹۹. *Culture, Society and Sexuality. Philadelphia: UCL Press*
- Kang Milian , Laura Heton, Sonny Nordmarken. ۲. iv. *Introduction to Women, Gender, Sexuality Studies, Massachusetts: Massachusetts Univ. Press*

مردم‌شناسی زمان و مکان (Anthropology of Time and Place)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: *

پیشناه: -

هدف:

زمان و مکان به صورت تاریخ و جغرافیا در فرهنگ متجلی می‌شوند و تاریخ و جغرافیا دو رکن فرهنگ از دیدگاه مردم‌شناسی را تشکیل می‌دهند پس بررسی زمان و مکان در فرهنگ یک بررسی بنیادی خواهد بود.

سرفصل:

- تعریف زمان و مکان
- رابطه زمان و فضا
- چگونگی تبدیل زمان به تاریخ و مکان به جغرافیا
- بررسی تاریخ زمان و تاریخ و تاریخ مکان و جغرافیا
- بررسی تاریخ، ریاضیات یا سنجش حرکت در قالب زمان و مکان و فضا
- زمان و مکان و فضا و معماری
- مذهب و جهان‌پدیداری و زمان و مکان

علوم اجتماعی، مکان و زمان (مردم‌شناسی و جامعه‌شناسی)

منابع:

- شولتز و کریستیان نوربری (۱۳۹۴). مفهوم سکونت به سوی معماری تمثیلی، ترجمه م Hammond امیر یاراحمدی، آگه.
- مدنی پور علی (۱۳۷۹). طراحی فضای شهری، نگرشی فرآیندی اجتماعی و مکانی، ترجمه فرهاد مرتضایی، انتشارات شرکت پردازش و برنامه‌ریزی شهری (وابسته به شهرداری تهران).
- والرشتاین ایمانوئل (۱۳۹۵) علوم اجتماعی نیندیشیدنی، ترجمه احمد نادری، انتشارات ترجمان.

مردم‌شناسی زندگی روزمره (Anthropology of everyday life)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف:

انسان شناسی زندگی روزمره، بر مجموعه ای از "آنچه مردم به طور معمول انجام می‌دهند" یعنی کردارها و رفتارهای طبیعی افراد معمولی و متوسط، تاکید دارد و عرصه ای است برای مطالعه شرایط زندگی و هستی روزمره، از جمله الگوهای تغذیه و خوراک، الگوهای پوشان و زندگی خانوادگی، اوقات فراغت و فرهنگ جنسیتی. انسان شناس زندگی روزمره به وقایع گوناگونی که بر تغییر زندگی روزمره در طول زمان تاثیر می‌گذارد، علاقمند است. از این رو او صرفا بر موجودیت روزمرگی متمرکز نمی‌شود بلکه به مسائل زندگی و چگونگی درک آنها توسط کسانی که با ما یا قبل از ما زندگی کرده اند می‌پردازد.

انسان شناسی زندگی روزمره در مطالعه فرآیندهای کلان ذهنی، شکلی از تاریخ نگاری ناخودآگاه جمعی است. انسان شناس روزمره علاوه بر مطالعه در رده‌ها و اقسام معمول همچون اشراف و رعایا، طبقه کارگر، طبقه مرفه و قشر مذهبی بر روی رده‌های اجتماعی حاشیه ای مانند بی خانمان‌ها و یا افراد دارای مشاغل پرخطر نیز مطالعه می‌کند به لحاظ روشی، انسان شناسی زندگی روزمره به بررسی دقیق جزئیات می‌پردازد و کار اصلی را بر توصیف امور مادی و فیزیکی بنا می‌نمهد. جزئیات فعالیت‌های روزمره به انسان شناس زندگی روزمره کمک می‌کند تا زندگی افراد را توصیف و تشریح نموده و گذشته و سابقه آن را مشخص کند. انسان شناسی زندگی روزمره، بیشتر از آن که توصیفی باشد تحلیلی است و در آن سعی می‌شود که جنبه‌ها و عرصه‌های مختلف زندگی روزمره از جمله کار و فراغت، الگوهای خوراک و پوشان و زندگی خانوادگی و روابط جنسیتی در کنار همیگر و در ارتباط با هم مورد مطالعه قرار گیرد و در این مسیر از روش‌ها و منابع گوناگونی از جمله مردم نگاری، مطالعات استنادی و آماری، و حتا داده‌های روانشناسانه و جامعه‌شناسانه و زبان‌شناسی بهره می‌گیرد. با این توضیح در درس مردم‌شناسی زندگی روزمره بر مطالعات و پژوهش در آنچه مردم عادی معمولاً انجام می‌دهند تاکید دارد و مطالعه توصیفی، تحلیلی و تبیینی الگوهای تغذیه و خوراک، پرشاک، ازدواج و زندگی خانوادگی، فراغت و فرهنگ جنسیتی را دربرمی‌گیرد و در آن سرفصل‌ها و محورهای مطالعاتی زیر丹بال می‌شود:

سرفصل

- مردم‌شناسی پوشان

مطالعه توصیفی و تحلیلی الگوهای پوشان در ایران

پوشان اقوام ایرانی و تغییرات آن در گذر تاریخ

انواع پوشش و پوشان بر حسب سن، جنس، جایگاه و طبقه اجتماعی و مذهب

مطالعه توصیفی و تحلیلی مذکورایی در شهرهای بزرگ ایران به ویژه در جوانان

- مردم شناسی غذا

غذا و فرهنگ

مطالعه توصیفی و تحلیلی الگوهای تغذیه و خوراک در مناطق گوناگون ایران

دگرگون شدن عادات غذایی مردم شهرنشین و عوامل موثر در آن

زندگی خانوادگی

- شیوه های همسریابی در مناطق گوناگون ایران امروز

آیین ها و الگوهای ازدواج در مناطق گوناگون ایران

نقش های خانوادگی و تقسیم جنسی کار در ایران و تحول آن در گذر زمان

والدگری و نقش های تربیتی در خانواده ایرانی

ساختار قدرت در خانواده ایرانی

- الگوهای فراغت

تفریحات و بازی ها

رقص ها و موسیقی های بومی، محلی و ملی

ورزش ها

- فرهنگ جنسیتی

هویت های جنسیتی

زیان جنسیتی و باورهای قالبی جنسیتی در زندگی روزمره

تفاوت های جنسیتی در فضاهای شهری و روستایی

جنسیت و سبک های دینداری

جنسیت، فعالیت های تولیدی و کسب و کار در زندگی روزمره

منابع

- بنت، اندی (۱۳۸۶)، فرهنگ و زندگی روزمره، ترجمه حسن چاووشیان و لیلا جواوشانی، نشر اختران.

- هولمز، ماری (۱۳۸۹)، جنسیت و زندگی روزمره، ترجمه محمد مهدی لبیی، تهران، نشر افکار.

- محدثی، حسن (۱۳۸۶)، آینده جامعه قدسی، امکانات و چشم انداز اجتماعی، سیاستی دین در ایران پسا انقلابی، جامعه شناسی ایران، شماره ۲۹، ۷۶-۱۱۲.

- عبدی عباس و گودرزی، محسن (۱۳۸۷)، تحولات فرهنگی در ایران، سروش.

- وریج کاظمی، عباس و فرجی، مهدی، عرفی شدن و زندگی روزمره، نامه علوم اجتماعی، شماره ۱۱، ۲۴۳-۲۶۹.

- شجاعی زند، علیرضا (۱۳۸۸)، تبارشناسی تجربه دینی در مطالعات دینداری، تحقیقات فرهنگی، شماره ۶، ۳۱-۴۷.

- اطلس پوشک اقوام ایرانی(۱۳۸۵)، پژوهشکده مردم‌شناسی.
- ضیاءپور، جلیل(۱۳۴۶)، پوشک آیل‌ها، چادر نشینان و روستاییان ایران، انتشارات مرکز مردم‌شناسی.
- شاهزادی، سهیلا(۱۳۷۴)، تاریخچه پوشش سر در ایران، انتشارات مدیر، چاپ اول، تهران.
- مشیرپور، میرمحمد(۱۳۴۶)، تاریخ تحول لباس در ایران از آغاز تا اسلام، زوار، مشهد.
- موسی پور، ابراهیم(۱۳۹۰)، "مناسبات دین با فرهنگ غذایی مردم ایران در دوره صفوی- قاجاری"، مجله تاریخ و تمدن اسلامی، شماره ۱۴، پاییز و زمستان ۱۳۹۰، صص ۱۱۳ تا ۱۴۱.
- میرزا قاجار، نادر(۱۳۸۶)، خوراک‌های ایرانی، چاپ احمد مجاهد، تهران، دانشگاه تهران.
- ستاری، جلال(۱۳۷۵)، سیمای زن در فرهنگ ایران، تهران، نشر مرکز، چاپ دوم.
- بهنام، جمشید(۱۳۸۳)، تحولات خانواده: پویایی خانواده در حوزه‌های فرهنگی گوناگون، ماهی، تهران.
- فربد، محمدصادق(۱۳۸۷)، درآمدی بر خانواده و نظام خوشبازی، دانزه، تهران.
- محسنی، منوچهر(۱۳۸۲)، ازدواج و خانواده در ایران، آرون، تهران.
- ذکایی، محمدسعید(۱۳۸۶) «تحول الگوی گذران اوقات فراغت در جوامع غربی و ایران»، رشد آموزش علوم اجتماعی ش ۳۵، ۸۶، صص ۳۰ تا ۲۵.
- ذکایی، محمدسعید(۱۳۸۳) «جوانان و فراغت مجازی»، فصلنامه مطالعات جوانان، ش ۶، صص ۱-۲۵.

- ریابوف، ای(۱۳۸۷) اوقات فراغت، ترجمه صادق سرابی، تهران، انتشارات ۱۲۳.
- سازمان ملی جوانان (۱۳۷۹) جوانان و تجربه زندگی در اوقات فراغت، تهران، سازمان ملی جوانان، نشر اسپید.
- مرکز آمار ایران (۱۳۸۸) طبقه‌بندی فرهنگ و فراغت ایران ، تهران، مرکز آمار ایران
- هیوود، لس و دیگران(۱۳۸۵) اوقات فراغت، ترجمه محمد احسانی، تهران، بامداد کتاب.
- Hall, Edward T.(۱۹۹۲), *An Anthropology of Everyday Life*, Published by Doubleday
- Bennett, Tony & Watson, Diane (۲۰۰۳), *Understanding Everyday Life*, Wiley-Blackwell.
- Inglis, David (۲۰۰۵), *Culture and Everyday Life*, Routledge.
- Bennett, Andy (۲۰۰۵), *Culture and Everyday Life*, SAGE.

Brisby, Cecilia (۲۰۰۰), *The Performance of Gender: An Anthropology of Everyday Life in a South Indian Village*, Berg Publishers, London.

Harris, Marvin (۱۹۸۷), *Why Nothing Works: The Anthropology of Daily Life* London: Revised edition.

- Hunt, Stephen(۲۰۰۵), Religion and Everyday Life, Routledge
- Mintz, S. W. and M. Du Bois(۲۰۰۲), The Anthropology of Food and Eating, Annual Review of Anthropology, ۳۱: ۹۹-۱۱۰.
- White, C. D. ,(۲۰۰۵), Gendered Food Behavior among the Maya: Time, Place, Status and Ritual, Journal of social Archaeology , ۵:۲۶۵-۲۸۲.
- Van der Veen, M(۲۰۰۲), When Is Food a Luxury?, World Archaeology, ۳۴: ۴۰۵-۴۲۷.
- Hansen, Karen Tranberg (۲۰۰۴) The World in Dress: Anthropological Perspectives on Clothing, Fashion and Culture, Annual Review of Anthropology, vol. ۳۳:۳۶۹-۳۹۲.
- Schneider, Jane (۱۹۸۷), the Anthropology of Cloth, Annual Review of Anthropology Vol. ۱۶:۴۰۹-۴۴۸.
- Russell, Ruth V (۱۹۹۶), The Context of Contemporary Leisure, Brown & Benchmark pub.
- Strong, Bryan, DeVault, Christine and Cohen Theodore F. (۲۰۱۰), The Marriage and Family Experience, Cengage Learning pub.

مردم‌شناسی هند و خاور دور

(Anthropology of Indian Subcontinent and Far East)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشنباز: -

هدف:

- آشنایی با زمینه‌های جغرافیایی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و تاریخی هند و خاور دور به عنوان زمینه‌ی مسائل و موضوعات انسان شناختی
- آشنایی با مضماین عمدۀ در مطالعات انسان شناسی این منطقه شامل مواردی همچون: استعمار و اثر آن در مطالعات انسان شناختی، نظام کاستی، تعاملات قومی، دین و آمیختگی، نظام خویشاوندی، و توسعه خواش و تحلیل منتخب متون کلاسیک با موضوع هند و خاور دور

سرفصل

مقدمات

- آشنایی با جغرافیای منطقه

- حوزه‌های تمدنی مهم منطقه و خصایص فرهنگی و اجتماعی آنها

- استعمار و تاریخ متأخر منطقه

- آشنایی با ادیان عمدۀ و گسترش آنها در منطقه

موضوعات بر جسته در مطالعات هند و خاور دور

- استعمار و شکل گیری مطالعات انسان شناختی در شرق آسیا

- نظام کاستی: نظام کاستی و خصایص آن در هندوستان، نظام کاستی در دیگر کشورهای منطقه

- نظام خویشاوندی: ساختار و خصایص نظام خویشاوندی در هند، چین، آسیای جنوب شرقی؛ ارتباط آن با وضعیت زنان، اثر دین بر اعمال نظام خویشاوندی، تعامل آن با تغییرات فرهنگی، تغییرات متأخر در نظام خانواده و خویشاوندی

- قومیت و تعاملات قومی در کشورهای آسیای شرقی، در ارتباط با شکل گیری دولت-کشورها، سیاست و مناسبات فرهنگی و اجتماعی، هویت و سیاست هویت

- توسعه و جهانی شدن

- مطالعات اقوام بومی: نقش مطالعات اقوام بومی در شرق آسیا در شکل گیری مطالعات انسان شناختی به طور عام، وضعیت امروزه اقوام بومی و مسائل مبتلاء به این اقوام، هویت فرهنگی و تغییر

- بندیکت، روت (۱۳۷۱): زبانی‌ها دارند می‌آیند، ترجمه: حسین افشین منش، انتشارات امیر کبیر
- Dentan, Robert Knox. (۱۹۶۸). *The Semai: A Nonviolent People of Malaya*: Holt, Rinehart and Winston.
 - Dumont, Louis. (۱۹۹۹ [۱۹۷۰]). *Homo Hierarchicus: The Caste System and Its Implications* (Mark Sainsbury, Louis Dumont, & Basia Gulati, Trans.). Oxford, New York: Oxford University Press.
 - Geertz, Clifford. (۱۹۵۷). Ritual and Social Change: A Javanese Example. *American Anthropologist*, ۵۹(۱), ۳۲-۵۴. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/666528>
 - Geertz, Clifford. (۱۹۸۴). Culture and Social Change: The Indonesian Case. *Man*, 19(۲), ۵۱۱-۵۲۲. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/2802224>
 - Kelly, William W. (۱۹۹۱). Directions in the Anthropology of Contemporary Japan. *Annual Review of Anthropology*, ۲۰(ArticleType: research-article / Full publication date: ۱۹۹۱ / Copyright © ۱۹۹۱ Annual Reviews), ۳۹۵-۴۳۱. doi:10.1146/annurev.anthro.20.1.395
 - Robertson, Jennifer. (۲۰۰۸). *A Companion to the Anthropology of Japan*: John Wiley & Sons.
 - Shamsul, Amri Baharuddin. (۲۰۰۱). A history of an identity, an identity of a history: the idea and practice of 'Malayness' in Malaysia reconsidered. *Journal of Southeast Asian Studies*, 32(۰۲), ۳۵۵-۳۸۹.
 - Van Bremen, Jan, Ben-Ari, Eyal, & Alatas, Syed Farid. (۲۰۰۴). *Asian anthropology*: Routledge.
 - Van Bremen, Jan, & Shimizu, Akitoshi. (۱۹۹۹). *Anthropology and colonialism in Asia and Oceania* (Vol. ۲): Psychology Press.

مردم‌شناسی تغذیه و بدن
(Anthropology of Body, Food and Nutrition)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: *

پیشناز: -

هدف

با توجه به اهمیت کلیدی مفهوم بدن، غذا و تغذیه و ماهیم مرتبط با آنها از جمله زیبایی، تناسب اندام، بدن‌مندی جسمانیت، ساختار و وزن و حجم بدن، اشتہاء، امنیت غذایی و در جوامع مدرن در رشته مردم‌شناسی، هدف اصلی درس آشنا کردن دانشجویان کارشناسی رشته مردم‌شناسی (انسان‌شناسی) با بدن‌های دانش و پیشینه پژوهشی مربوط به مطالعات مردم‌شناسی بدن، غذا و تغذیه است. از منظر مردم‌شناسی بدن صرفاً هستاری بیولوژیک نیست، بلکه هستاری چندلایه است شامل بدن فردی، بدن اجتماعی و بدن کیهانی یا بدن سوم. بدن فردی همان کالبدی است که انسان با آن متولد شده و بدور قرار گرفتن در موقعیت فرهنگی اجتماعی شناخته می‌شود. بدن اجتماعی هستار یا لایه‌ای است که به مثابه رسانه، حامل با اجتماعی و فرهنگی بوده و به دلیل تعدد فرهنگی می‌تواند هویت‌های گوناگون و متعددی را دربر بگیرد. اما بدن سوم یا بدن کیهانی نوعی بدن آرمانی شده است که در متن بازنمایی می‌شود. این نوع بدن نوعی تاریخ را با خود حمل می‌کند و برای شناخت جامعه و فرهنگ مورد استفاده و تحلیل قرار می‌گیرد و نوع نگاه آن را نسبت به مختصات بدنی در دوره‌های مختلف تاریخی نشان می‌دهد. از سوی دیگر، بدن پیوند نزدیکی با غذا و تغذیه دارد برای اینکه غذا و تغذیه مؤلفه مهمی از فرهنگ در جوامع انسانی است. به عبارت بهتر، آن چیزی که می‌خوریم قبل از هر چیزی می‌مینیم هویت و کیستی ماست مردم‌شناسی بدن، غذا و تغذیه یکی از زیرشاخه‌های مردم‌شناسی است که با رویکردی فرهنگی-زیستی به موضوع‌های مرتبط با بدن، غذا و تغذیه می‌پردازد. این درس ضمن ارائه طرحواره یا تصویری کلی از مباحث مورد نظر، به طور مشخص در پی آشنا کردن و یا مجهز کردن دانشجویان رشته مردم‌شناسی با رویکردها، اصول و مؤلفه‌های عمده و اکاوی تأمل در این حوزه کلیدی و رو به رشد در علم میان‌رشته‌ای مردم‌شناسی است.

در پایان ترم انتظار می‌رود دانشجویان ضمن پرهیز از مسلم پنداشتن (Taken-for-granted) مفاهیم بدن، غذا و تغذیه نقد رویکرد زیست‌پژوهی و تقلیل گرایانه درباره این مفاهیم، توانایی طراحی و هدایت و کاریست و اکاوی‌ها، تبیین‌ها، تحلیل‌های مردم‌شناسی درخصوص مسائل مرتبط با بدن، غذا و تغذیه را داشته باشند. ارزشیابی عملکرد دانشجویان ایران در دو صورت تدریجی و نهایی (پایان ترم) خواهد بود.

سرفصل:

- معرفی، درس و ارائه تاریخچه کوتاه از آن: ارائه منطقی (Rationale for) برای واکاوی‌های مرتبط با بدن، غذا

تغذیه در مردم‌شناسی

- محورهای اصلی (ماتریس مطالعاتی) درس مردم‌شناسی بدن، غذا و تغذیه

- ابعاد فرهنگی و اجتماعی بدن و بدن‌مندی

- روایت‌ها و تجارب زیسته بدنی

- بدن و جامعه

- سیاست بدن: بدن، قدرت و دانش

- اتوبیایی تن

- بدن و سکوالیته

- زنانگی، مردانگی و بدن

- سهم مردم‌شناسان در مطالعات غذا و تغذیه با مرور آثار مری داگلاس و مروین هریس

- تناسب اندام و چاقی در مردم‌شناسی

- اتربیا و غذا

- غذا و هویت

- نالمنی در منابع طبیعی و نالمنی غذایی

- غذا و تغذیه پایدار

- غذا و طریقت‌های غذایی به مثابه میراث فرهنگی

- برساخت اجتماعی و فرهنگی (Sociocultural Construction) اختلال‌هایی غذایی

- پژوهشکی شدن و پژوهشکی‌زدایی مسائل غذا و تغذیه

- نظام‌های سنتی غذا و تغذیه

- نتیجه‌گیری و ملاحظات پایانی: گذری بر پژوهش‌های اخیر انسان‌شناسی بدن، غذا و تغذیه.

منابع

- ابادزی، یوسفعلی، حمیدی نقیبه (۱۳۸۷) جامعه‌شناسی بدن و پاره‌ای مناقشات، زن در توسعه و سیاست (پژوهش زنان)، دوره ۶، شماره ۴، صص. ۱۲۷-۱۶۰.

- جرموق، جان و لورن ویلیامز (۱۳۹۴) جامعه‌شناسی غذا و تغذیه: اشتهاي اجتماعي، ترجمه هما زنجاني زاده و همكاران، تهران: جامعه‌شناسان.

- ساداتي، س. و ودادهير، ايو على (۱۳۹۱) خام گياه خوارى به مثابه فرهنگ. انسان‌شناسی، ۱۰(۱۶)، ۶۷-۱۱۵.

- لو بروتون، داويد (۱۳۹۲) جامعه‌شناسی بدن، ترجمه ناصر فکوهی، تهران: ثالث.

- فوكو، ميشيل (۱۳۹۲) تولد پژوهشکي باليني، ترجمه فاطمه ولياني، تهران: نشر ماهي.

- ودادهير، ابو على، چقلوند، م، رفيع فر، ج. و اميدوار، ن (۱۳۹۱) نظام غذایی بومی-ستی: پژوهشی مردم‌شناسختی در میان قوم لک در مناطق روستایی و عشایری استان لرستان. نشریه توسعه محلی (روستایی-شهری) توسعه روستایی سابق، ۶(۱)، ۷۱-۱۰۶.

- فوكو، ميشيل (۱۳۷۸)، مراقبت و تنبیه، تولد زندان. ترجمه نیکو سرخوش و افشین جهان‌نیده، تهران: سکه‌های آزاد.

- محمدشاهي، م، پوررضا، ا، ودادهير، ا، حيدري ارجلو، پ، محمودي، م و اکبری، ا (۱۳۹۴) ارزیابی مقاييس

- کيفيت زندگي قبل و بعد از عمل زيبايی بیني و برآورد هزينه آن، پاورد سلامت، ۱۰(۱۳)، ۱۵۵-۱۵۰.

- موسوي، منصوره (۱۳۹۴) زنانگي و بدن، تهران: انتشارات مرواريد.

- ودادهیر، ابوعلی و سیدنژاد، نسرین (۱۳۹۴) مردم‌شناسی ماهیگیری: مطالعه ای مردم نگارانه در میان مردمان ماهی‌گیر در ساری. پژوهش‌های انسان‌شناسی ایران، (۱)، ۵، ۷۱-۹۲.
- ودادهیر، ابوعلی (۱۳۹۶) غذا و طریقت‌های غذایی به مثابه میراث فرهنگی. مجله علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران، سال دوازدهم، ضمیمه شماره ۱، بهار ۱۳۹۶، صفحات ۱۵۰-۱۴۲.
- ودادهیر، ابوعلی، جوان، سارا (۱۳۹۵). خام و پخته، در: درآمدی بر ساختارگرایی لوى استروس، ویراسته: رمضانى، ولی الله و غربى، موسى الرضا، تهران: سازمان جهاد دانشگاهى تهران، صص. ۱۴۵-۱۵۶.
- Counihan, C. K. & P. Van Esterik. (Eds.), (۲۰۱۳) *Food and Culture: A Reader*, New York: Routledge.
 - Di Giovine, M., Brulotte, R. L. (eds.) (۲۰۱۵) *Edible Identities: Food as Cultural Heritage*, Surrey, UK: Ashgate.
 - Mascia-Lees, Frances E., (ed.) (۲۰۱۱) *A Companion to the Anthropology of the Body and Embodiment*. Oxford: Wiley-Blackwell.

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشناز: -

هدف:

در طول دهه‌های اخیر اینترنت و فضای سایبر از یک نظام ارتباطی محدود به یک فضای مردمی عظیم بدل گشته است. رشد فزاینده و سریع فضای سایبر آن را به جزئی جدایی ناپذیر از زندگی افراد تبدیل کرده است طوری که تصور دنیای پیش از آن تقریباً ناممکن شده است. در این درس روندهای کوئنی و نوظهور در توسعه "فضای سایبر" از چشم اندازی مردم شناختی مورد مطالعه قرار خواهد گرفت و به ابعاد فرهنگی و اجتماعی رشد و نفوذ این عرصه بر حیات جمعی انسان‌ها پرداخته خواهد شد. در این زمینه به نقشی که فضای سایبر در سطح جهانی و محلی در ایجاد اشکال جدید ارتباطی، خلق فضاهای جدید کنش و هویت انسانی ایفا می‌کند خواهیم پرداخت. با اتخاذ رویکردی مردم شناختی، به بررسی این مساله خواهیم پرداخت که چطور و به چه طرقی محیط سایبر بر افراد و اجتماع تاثیر می‌گذارد و چطور به محلی برای بروز مناسبات اجتماعی بدل می‌شود. در فضای سایبر انسان‌ها صرفاً مصرف کننده نیستند بلکه مرتباً در حال تولید محتوا برای مصرف هستند. از این‌رو با تمرکز بر تعامل پویا میان فضای سایبر و مشخصاً شبکه‌های اجتماعی و انسان‌ها به بررسی این فضای نوظهور انسانی-اینترنتی خواهیم پرداخت، مشخصات و ویژگی‌های به اصطلاح عصر دیجیتال و تاثیر آن بر زندگی روزمره را روشن خواهیم ساخت و فضای مجازی را به مثابه جزئی از فضای واقعی زندگی اجتماعی مدنظر قرار خواهیم داد.

سرفصل:

- تاریخچه فضای سایبر

- چارچوب نظری و مفاهیم اساسی مردم‌شناسی سایبر

- ابعاد فرهنگی فضای سایبر

- سایبر، ارتباطات، اجتماع و فرهنگ

- فضای سایبر و نظم بین‌المللی

- اجتماع و دانش سایبری

- مفهوم کار در فضای سایبر

- خود/هویت و دیگران در سایبر

- جنسیت در فضای سایبر

- سیاست و کنترل اجتماعی در فضای سایبر

- De Zengotita, Thomas. *Mediated: How the Media Shapes Your World and the Way You Live in It*(New York: Bloomsbury. ٢٠٠٥)
- Mardi, Bonnie, *My life as a Night Elf Priest: An Anthropological Account of World of Warcraft*(The University of Michigan Press٢٠١٠)
- Akken, David, ١٩٩٩, *Cyborgs@Cyberspace: An Ethnographer Looks to the Future*, New York, NY: Routledge.
- Markham, Annette N., ١٩٩٨, *Life On Line: Researching Real Experience in Virtual Space*, Walnut Creek, CA: AltaMira Press.
- Miller, Daniel, and Don Slater, ٢٠٠٠, *The Internet: An Ethnographic Approach*, New York, NY: Berg Publishers
- Benedikt, Michael, ١٩٩٢, *Cyberspace: First Steps*, Cambridge, MA: MIT Press.
- Buick, Joanna, and Zoran Jevtic, ١٩٩٥, *Introducing Cyberspace*, New York, NY: Totem Books.
- Cisler, Steve, ١٩٩٨ (Winter), "The Internet and Indigenous Groups," *Cultural Survival Quarterly* ٢١(٤):٢٠-٥٥.
- Cohen-Williams, Anita, ١٩٩٥ (February ١), "Internet Resources for Anthropology," *College and Research Libraries* ٥٦(٢):٨٧-.
- Dery, Mark, ١٩٩٢ (Summer), "Cyberculture," *The South Atlantic Quarterly* ٩١(٢):٥٠١-.
- Downey, Gary Lee, Joseph Dumit, and Sarah Williams, ١٩٩٥, "Cyborg Anthropology," *Cultural Anthropology* ١٠(٢):٢٦٤-٢٩٩.
- Escobar, Arturo, ١٩٩٤, "Welcome to Cyberia: Notes on the Anthropology of Cyberculture," *Current Anthropology* ٣٥(٣):٢١١-٢٣١.
- Ferrante, Joan, ١٩٩٨, *Let's Go Anthropology: Travels on the Internet*, Belmont, CA: Wadsworth Publishing Co.
- Hoopes, John W., Jennifer Campbell, and Michael Keene, ١٩٩٩, *The Mayfield Quick View Guide to the Internet for Anthropology*, Mountain View, CA: Mayfield Publishing Co.
- Jones, Steven G., ١٩٩٧, *Virtual Culture: Identity and Communication in Cyberspace*, Thousand Oaks, CA: Sage.
- Jordan, Tim, ١٩٩٩, *Cyberpower: The Culture and Politics of Cyberspace and the Internet*, New York, NY: Routledge.
- Miller, Daniel, and Don Slater, ٢٠٠٠, *The Internet: An Ethnographic Approach*, New

York, NY: Berg Publishers.

- Ogburn, Joce L., 1997, "On Anthropology and the Internet," *Current Anthropology* 38(2):286-.
- Rohde, Richard, 1995, Identity, Self, and Disorder among Vietnam Veterans: PTSD and the Emergence of an Electronic Community, Honolulu, HI: University of Hawaii Doctoral Dissertation.
- Schimmer, Brian, 1997 (June), "Anthropology on the Internet: A Review and Evaluation of Networked Resources," *Current Anthropology* 37(3):561-568.
- Turkle, Sherry, 1995, Life on the Screen: Identity in the Age of the Internet, New York, NY: Simon and Schuster.
- Wolmark, Jenny, 1999, Cybersexualities: A Reader in Feminist Theory, Cyborgs and Cyberspace, New York, NY: Edinburgh University Press.
- Wynn, Eleanor, 1988, "Use of Anthropology in Information Technology," *Central Issues in Anthropology* 5(1):57-78.

۶۰

مردم‌شناسی تمدن و آینده‌شناسی

(anthropology of civilization and futures studies)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف:

ایران دارای چند دوره تمدنی است و بررسی تمدنی جهان می‌تواند به تمدن شناسی ایران کمک کند، تمدن شناسی جهانی و ایرانی در ترسیم خطوط آینده ایران موثر است.

سرفصل:

- تعریف تمدن

- الگوهای چهارگانه تمدن و فرهنگ

- تمدن و فناوری

- عقلانیت و تمدن

- ساختار سیاسی تمدن

- مذهب و تمدن سازی

- نظام دانشی تمدن ساز

- تمدن و ضد تمدن (فلسفه و عرفان)

- جغرافیایی تمدنی

منابع:

- دورانت، ویل (۱۹۳۵-۱۹۷۵). تاریخ و تمدن. مترجمین . انتشارات علمی فرهنگی .

- لنسکی، گرهارد (۱۳۶۹). سیر جوامع بشری. ترجمه ناصر مرفقیان. سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی .

- ناج، محمدرضا (۱۳۹۲). فرهنگ تمدن اسلامی. امیرکبیر .

- زیدان، جرجی (۱۳۷۲). تاریخ تمدن اسلامی، علی جواهرالكلام. امیرکبیر .

- گیسون، ادوارد (۱۳۸۱). انحطاط و سقوط امپراطوری روم. فرنگیس شادمان(نمایی) . انتشارات علمی و فرهنگی .

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: مبانی انسان‌شناسی و زیست‌شناسی

هدف:

این درس معرفی حوزه میان رشته‌ای زیست قوم شناسی و گیاه قوم شناسی است. مطالعه دانش و باورها و اعتقادات در بازه جهان طبیعی در میان گروه‌های قومی، در نقاط روستایی و عشایری. زیست قوم شناسی و گیاه قوم شناسی شامل مباحث، موضوعات و نظریه‌های متنوعی می‌باشد. از جمله مباحث آن عبارتند از: انواع طبقه‌بندی گیاهان، جانوران، شیوه‌های معاش، شیوه‌های مدیریت پایداری منابع طبیعی و مبحث نظریه‌هایی در رابطه با زیست قوم شناسی. با طرح این مباحث به تاریخ شکل گیری و ضرورت مبحث زیست قوم شناسی و گیاه قوم شناسی آگاه می‌شویم.

سر فصل درس: ساعت نظری

۱- معرفی درس به تفکیکی جلسات . برنامه در طول ترم و الزامات آن : تحقیق میدانی و تحقیق اسنادی، باز دید از مناطق مورد نظر.

۲- معرفی و تاریخچه زیست قوم شناسی،

۳- معرفی و تاریخچه گیاه قوم شناسی،

۴- اهمیت دانش دانش بومی TEK،

۵- طبقه‌بندی و نام‌گذاری زیستی فولکوریک- اصول عمومی طبقه‌بندی و نام‌گذاری،

۶- روش تحقیق در حوزه گیاه قوم شناسی - شیوه‌های جمع آوری و تهیه ووچر برای گیاهان ،

۷- // // // // // // // // // // // //

۸- دیدگاه‌ها و تئوری‌های زیست قوم شناسی،

۹- بررسی تئوری شکارچیان در برابر تئوری زنان جمع آوری کننده

۱۰- نقش تغذیه‌ای گوشت در جوامع کشاورزی- اهمیت نقش حیوانات از طریق فعالیت چوبانی،

۱۱- تفکیک گیاهان دارویی - خوراکی - درمانی - خوراکی دارویی - کاربردی- با ذکر مثال‌هایی از تحقیقات میدانی انجام شده در ایران و جهان،

۱۲- گیاه قوم شناسی، الگوهای تغذیه و درمان‌های سنتی،

۱۳- اخلاق - مالکیت مادی و معنوی تحقیقات انجام شده در حوزه زیست قوم شناسی و گیاه قوم

شناسی با ذکر مثال از تحقیقات انجام شده

۱۴- ارائه شفاهی تحقیقات میدانی و نقد آنها،

// // // // -۱۵

۱۶- امتحان پایان ترم

منابع فارسی :

زیست قوم شناسی، ۱۳۹۶، ترجمه منیزه مقصودی، هما حاج علی، محمدی، امیر عشقی و بایک غلامی

منابع انگلیسی :

- Ethnobotanical documentation of traditional knowledge, Muhammad Tariq Khan¹, Latif Ahmad², Wajid Rashid¹ School of Environment, Beijing Normal University, Beijing, China ¹ College of Life Science, Beijing Normal University, Beijing, China in JOURNAL OF INTERCULTURAL ETHNOPHARMACOLOGY, ۲۰۱۸ VOL ۵, NO. ۱, PAGES ۸-۲۴.
- Medicinal plants at the ethnobotany–biotechnology interface in Africa SA Nigro¹, NP Makunga^{1*} and OM Grace in SOUTH AFRICAN JOURNAL OF BOTANY EISSN ۱۷۲۷-۹۳۲۱ in South African Journal of Botany ۲۰۰۴, ۷۰(۱): ۸۹-۹۶ Printed in South Africa — All rights reserved
- Medicinal plants at the ethnobotany–biotechnology interface in Africa SA Nigro¹, NP Makunga^{1*} and OM Grace² in SOUTH AFRICAN JOURNAL OF BOTANY EISSN ۱۷۲۷-۹۳۲۱, South African Journal of Botany ۲۰۰۴, ۷۰(۱): ۸۹-۹۶ Printed in South Africa — All rights reserved

فرهنگ پست مدرن (Postmodern Culture)

- پیشناز:
- تعداد واحد نظری: ۲
- تعداد واحد عملی:

هدف:

آشنا کردن دانشجویان به این نکته مهم که هیچ دوره ای از زندگی انسان چه مدرن و چه پست مدرن، واقعیت‌های یکپارچه و منسجمی نیستند و نخواهند بود. بنا بر این با توجه به مطالعات فرهنگی و نظریه‌های انتقادی، طیف وسیعی از موضوعات را که می‌توان در آنها تبلور ویژگی‌های پست مدرنیسم را آزمود مورد تفحص و بحث کلاسی قرار خواهیم داد و سعی در ایجاد دیدگاه تاریخی و علمی در مورد تجارت متفاوت زندگی انسان با تأکید بر دو دوره مدرن و پست مدرن خواهیم داشت.

سرفصل:

- پست مدرنیسم چیست؟
- پست مدرنیته در مقابل با مدرنیسم متاخر
- تردید گرانی
- چگونگی روند افزایش وابستگی جهانی
- چگونگی روند تعصب در دنیای مدرن و پست مدرن
- اثر رسانه‌های جمعی بر فراسایش و تکه تکه شدن فرهنگ و هریت
- چگونگی شکل گیری هویت در دو دنیای مدرن و پست مدرن
- معانی جدید و واژگان جدید برای رویدادهای جدید
- پایان یکپارچگی تاریخی و نقش رسانه‌ها
- وضعیت خانواده، تعلیم و تربیت، در نگرش پست مدرن
- وضعیت اخلاق، تساهل، در نگرش پست مدرن
- وضعیت روانشناسی، و دین، در نگرش پست مدرن
- ارائه پژوهش‌های کلاسی که شامل پوستر و سخنرانی خواهد بود.

منابع:

- آیگانسی، ریچارد. ترجمه فاطمه جلالی سعادت (۱۳۸۰) پست مدرنیسم - قدم اول. تهران: انتشارات شیرازه (دانلود مستقیم)
- نوذری، حسینعلی، (?) پست مدرنیته و پست مدرنیسم: تعاریف- نظریه‌ها و کاربرت‌ها. تهران: انتشارات نقش جهان
- جنکس، چارلز. ترجمه فرهاد مرتضانی (۱۹۸۶). پست مدرنیسم چیست؟ تهران: نشر مرندیز.
- کهون، لارنس ترجمه عبدالکریم رشیدیان (۱۹۸۵). جامعه کهنه: از مدرنیسم تا پست مدرنیسم. تهران: نشر نی.
- Bennington, Geoffrey. ۱۹۸۸. Lyotard: Writing the Event, Manchester, Manchester University Press.
- Callinicos, Alex. ۱۹۹۰. Against Postmodernism: A Marxist Critique. Cambridge: Polity publisher.
- این کتاب به فارسی نیز مترجم شده است.
- Docherty, Thomas. ۱۹۹۴ "Postmodernist Theory: Lyotard, Baudrillard and Others." Twentieth-Century Continental Philosophy. Vol. VIII. London: Routledge,

- Ellul, Jacques. 1974. The Technological Society. Tran. from the French by John Wilkinson. New York: Alfred A. Knopf, La Technique ou l'enjeu du siècle: Copyright 1954 by Max Leclerc and Proprietors of Librairie Armand Colin.
- Jencks, Charles. 1977. The Language of Postmodern Architecture. New York: Copyright by Art and Design.
- Lyotard, Jean-François 1992. Moralités postmodernes. Paris: Editions Galilée, In English translation by Georges van den Abbeele, Postmodern Fables. Minnesota: The University of Minnesota Press, 1997. The page references are to the English edition.
- Schultz, William 1995.. Genetic Codes of Culture? The Deconstruction of Tradition by Kuhn, Bloom, and Derrida. New York: Garland,
- Slater, Philip. 1990..The Pursuit of Loneliness. Twentieth Anniversary Edition. Boston: Beacon Press

مردم‌شناسی موسیقی (Anthropology of Music)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

هدف

موسیقی یک هنر بنیادی و قدیمی است که در کثیر سایر هنرها، مثل نقاشی در زندگی انسانی نقش بازی می‌کند. روابط فرهنگ، زندگی و موسیقی محور بنیادی این درس است.

سرفصل

- تعریف موسیقی
- موسیقی علم یا هنر
- جسم انسانی و موسیقی
- مذهب و موسیقی (مناسک دینی)
- موسیقی به عنوان یک وسیله ارتباطی میان فرهنگی
- فناوری و موسیقی
- قشریندی اجتماعی و موسیقی
- قدرت و موسیقی
- تمدن‌های انسانی و موسیقی
- موسیقی و دانش‌های بشری

منابع:

- زندبافت- حسن(۱۳۹۲). تاریخ و فرهنگ موسیقی جهان. مترجم نیوشا صدر. سوره مهر.
- احمدی- بابک، موسیقی شناسی، نشر مرکز
- پهلوان- کیوان(۱۳۸۸). تاریخ فرهنگ و موسیقی. تهران: آرون.

مردم‌شناسی انتقادی (Critical Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشناز: -

هدف:

فرهنگ هر جامعه زنده به نقد مستمر آن است و گرنه دچار رکود و ایستایی و مرگ می‌شود بباباین بدست آوردن چارچوب نقد فرهنگ براساس اسلوبهای مردم شناختی بسیار ضروری است.

سرفصل:

- دانش و نگرش در جامعه و نقد هر دو در جامعه ایرانی
- شناخت جغرافیایی دانش و نگرش ایرانی
- چگونگی شکل‌گیری نظم اجتماعی تاریخی ایران و نقش ذهنیت ایرانی
- سازمانهای اجتماعی و رفتاری ایرانی
- شناخت فرآیند شکل‌گیری نظام قدرت در ایران و نقش اسطوره در آن
- بدست آوردن الگوهای باستان شناختی و روانشناسی اجتماعی آن
- روانشناسی قومی ایران و هویت ملی ایران
- جهان‌پدیداری آوانی
- اخلاق محوری ایرانی

منابع:

- محمدی ملایری، محمد (۱۳۷۹). تاریخ و فرهنگ ایران. تهران: نشر توس. ۶ جلد.
- فرای - ریچارد (۱۳۹۴). عصر زرین فرهنگ ایران، ترجمه مسعود رجب نیا، نشر سروش.
- صفائی زاده - فاروق (۱۳۹۳). رفتارشناسی فرهنگی ایرانیان، دانشگاه علمی-کاربردی (اشارات ایران جام)

مردم‌شناسی جنگ (Anthropology of War)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیشیاز: -

اهداف درس

بازشنایست و ترجیح مسائل هویتی و فرهنگی بومی به جای تمرکز بر مسائل کلی و غیر کاربردی - امکان استفاده از ظرفیت‌ها و رویکردهای نظری در سایر گرایش‌های انسان‌شناسی و جامعه‌شناسی، در راستای پژوهشی بینارشتهای و تخصصی

بازشناسی شیوه‌هایی که انسان‌ها در زمانه معاصر، به مدد آن‌ها توانسته‌اند واقعیتی به نام جنگ را بیافرینند و علاوه بر آفرینش و شکل دهی، آن را امری موجه و گاه فضیلت‌سدار جلوه دهند.

چگونگی اعتباریخشی و هویت‌سازی، نقش و تأثیر جنگ در شکل‌گیری حافظه اجتماعی ایرانی معاصر و به تبع آن در همه شیوه‌های زندگی آنان.

سرفصل

معرفی انسان‌شناسی جنگ (بیان پیشیته، مهم‌ترین مبانی و روش‌های تحقیق موجود برای بررسی انسان‌شناسی جنگ) - شاخه‌های نظریه‌پردازی حوزه انسان‌شناسی جنگ و تأکید بر اهمیت و پیوندان با علوم سیاسی، تاریخ، جامعه‌شناسی جنگ و دین، فرقه‌های قومیتی-زندادی و مذهبی - جنگ و تغییر ساختارهای جمعیتی (مهاجرت، حاشیه‌نشینی، شهرنشینی و...)

جنگ و زبان، پدیدآمدن حوزه‌های معنایی و به تبع آن، هویتی جدید مانند قهرمان جنگی، اسیر، جنگ‌زده و نیز تلفیق زبان‌ها و....

جنگ و شکل‌گیری نهادهای اجتماعی جدید در دو عرصه جهانی و کشوری مانند صلیب سرخ، سازمان حقوق بین‌الملل و... هلال احمر، بنیاد شهید، بنیاد امور جانبازان، اردوگاه جنگی و...

جنگ و شکل‌گیری آیین و مناسک جدید اعم از تدفین، یادبود و... نقش و ارتباط آن با ساز و کارهای تئیت قدرت و ایدئولوژی

جنگ و زندگی روزمره (تغییر سبک زندگی، تغییر الگوهای رفتاری، شناختی و...)

جنگ و بازنمایی هنری (ادیات، موسیقی و سینمای جنگ)

جنگ و طبقه اجتماعی و اعتبارمندی

جنگ و اقتصاد سیاسی (مسائل معیشتی، هراس و بحران‌های اجتماعی، اعتراض و...)

جنگ و ثبات نظام سیاسی (تغییر سیاست‌های فرهنگی، موضع سیاسی، دیگری‌سازی ملایم، فریبگاه هر ران)

جنگ و جهانی شدن (دیپلماسی فرهنگی، موج منطقه‌ای، امنیت ملی و...)

جنگ و آسیب‌های روانی (تروما، جنون، خودسرزنشی و انزوا)

جنگ و تغییر ساختار خانواده (کودکان، زنان بیوه و...)

جنگ و بازنمایی خشونت و مجازات (دادگاههای نظامی، اعدام، کشtar و...)

جنگ و فضای مجازی (تهاجم فرهنگی، جنگ نرم و...)

- جنگ و بازنمایی مسائل فلسفی (مرگ، معنای زندگی و...).

منابع:

- گفتمان جنگ در رسانه‌ها و زبان و ادبیات، با نگاهی به نوشت‌های جنگ جهانی نخست (۱۳۸۴) به اهتمام فرهاد ساسانی، تهران: سوره مهر.

- آنارشی و فرهنگ، بینش‌هایی از انسان‌شناسی (۱۳۸۲)، جک استایدر، ترجمه مریم امیرشاه کرمی، مجله مطالعات دفاعی و امنیتی، دوزه ۱۰، شماره ۳۵، صص ۹۵-۱۱۰.

- دشمن نامرئی و جنگ نامتناهی، اسلامی ژیژک (۱۳۸۴) روزنامه شرق (۲۶ مرداد ۱۳۸۴)، ص ۱۸

- خشوفت، پنج نگاه زیرچشمی (۱۳۸۹)، اسلامی ژیژک، ترجمه علیرضا پاکنها، تهران: نی.

- امنیت جنگ، رویایی مکمل شده (۱۳۸۵) الیور پی تی، مجله سیاحت غرب، شماره ۳۳، فروردین ۱۳۸۵، صص ۸۹-۹۴.

- جامعه‌شناسی جنگ، گاستون بوتو (۱۳۹۱) ترجمه فریدون سرمد، تهران: کندوکاو

- چرا کشورها می‌چنگند؟ جامعه‌شناسی درگیری نظامی (مطالعه موردی جنگ‌های افغانستان و عراق و رابطه سرمایه‌داری و جنگ) مارک پی ورل، ترجمه سasan ودیعه و لیلا شعبانی، تهران: بهمن برنامه ۱۳۹۴.

- شیوه ارزیابی:

- به صورت فعالیت کلاسی مبتنی بر ارائه کنفرانس مرتبط با هر سرفصل درسی و آزمون کتبی

مردم‌شناسی اسلامی (Islamic Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: *

پیشناز: -

هدف درس:

دین عنصر اصلی و ریشه‌ای فرهنگ است. به همین دلیل مردم‌شناسی برای تحلیل فرهنگ به آن به عنوان یکی از عناصر اصلی بر سازنده‌ی فرهنگ توجه ویژه‌ای دارد. هدف از ارائه این درس بررسی پیوند عمیق میان مردم‌شناسی و دین با تأکید بر دین اسلام است. اسلام به مثابه دینی جهانی که حدود یک میلیارد پیرو دارد، طیف وسیعی از جوامع با تنوعات فرهنگی و مذهبی را در بر می‌گیرد و چارچوبی خاص خود در قالب کتاب و سنت را دارا می‌باشد. مطالعه این فرهنگ غنی از منظری مردم‌شناسی می‌تواند به شناخت هرچه بیشتر فرهنگ جهانی مسلمانان کمک کند.

سرفصل درس:

- کلیات
- زندگی و فرهنگ از منظر قرآن کریم.
- فناوری از منظر اسلام.
- نظریه تکامل و اشاعه در اسلام.
- مردم‌شناسی فرهنگی، مردم‌شناسی اجتماعی و قوم‌شناسی در قرآن کریم.
- فطرت و غریزه در قرآن کریم.
- حکمت، فلسفه و عرفان در چارچوب کلان تئوریک مردم‌شناسی اسلامی
- دین تاریخی و تاریخ دین در مردم‌شناسی اسلامی
- دین سازمانی و سازمان دینی از دیدگاه قرآن کریم.
- عقلانیت اسلامی.
- غایت شناسی جوامع و اجتماعات بشری در اسلام.

منابع:

- مجموعه آثار مرتضی مطهری (انسان در اسلام)
- مجموعه آثار علامه طباطبائی (انسان در قرآن)
- مجموعه آثار علی شریعتی (تاریخ ادیان و جامعه شناسی ادیان)

مقطع: کارشناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف:

این درس پیش‌نیاز درس مردم‌شناسی زیستی است. دانشجویان قبل از گذراندن درس اصلی مردم‌شناسی زیستی باید با مبانی زیست‌شناسی آشنا شوند به خصوص که اکثر دانشجویان این رشته دارای مدرک دیپلم ادبیات و علوم انسانی هستند و کم و بیش با مبانی و مقاهیم زیست‌شناسی بیگانه‌اند. بنابراین، این درس عمومی لازمه آشنازی محدود برای ایشان را فراهم خواهد کرد تا از سویی درس اصلی انسان‌شناسی زیستی و دروس اختیاری قوم‌زیست‌شناسی، محیط‌شناسی انسانی و انسان‌شناسی پزشکی و تغذیه برای شان قابل فهم و درک باشد و از سوی دیگر آن‌ها را برای ورود به کارشناسی ارشد رشته انسان‌شناسی زیستی که از سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹ دانشجو می‌پذیرد آماده کند.

سرفصل‌های درس:

۱. زیست‌شناسی و اهمیت آن برای علوم اجتماعی
۲. زیست‌شناسی و نسبت آن با اکولوژی و اکوستم
۳. توسعه علم زیست‌شناسی ۱: از طبقه‌بندی و توصیف گونه‌ها تا تبیین رفتارهای زیستی
۴. توسعه علم زیست‌شناسی ۲: دستکاری و مهندسی سلولی-مولکولی
۵. اساس راخنده‌ای حیات
۶. کروموزوم و ژن
۷. ژنتیک انسانی و تحولات آن
۸. مکانیزم‌های تطور
۹. زیست‌شناسی اجتماعی
۱۰. ژن یا فرهنگ؟
۱۱. تنوع انسانی و سازگاری زیستی-فرهنگی با محیط
۱۲. دستگاه عصبی و نقش آن در شکل‌گیری جامعه انسانی
۱۳. هورمون‌ها و تاثیر آن بر شکل‌گیری رفتار انسانی
۱۴. جمع‌بندی درس

منابع درس:

- Craig Stanford, John S. Allen, Susan C. Antón, ۲۰۱۳, Biological Anthropology, Pearson.

- راجر تریگ، ۱۳۸۴، فهم علم اجتماعی، ترجمه شهناز مسمی پرست، تهران نشر نی
- ادوارد ویلسون، ۱۹۷۵، سوسیویولوژی، ترجمه عبدالحسین وهاب زاده، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.
- زیست‌شناسی عمومی، گروه مترجمان، انتشارات دانشگاه تهران
- جکسون، تام (۱۳۹۶) زیست‌شناسی در چند دقیقه، عطا کالیراد و عرفان خسروی، تهران: نشر شهر.

Applied Anthropology

نام درس: مردم شناسی کاربردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: مبانی مردم شناسی

اهداف: فرآهم سازی دانش اولیه در مورد انسان شناسی کاربردی

شناخت نقش های موجود برای انسان شناسان کاربردی

شناسایی رویکردهای نظری عمدۀ در انسان شناسی کاربردی

شناخت رابطه میان نظریه، روش و عملکرد

درک ضعف ها و قوت های عمدۀ در رویکردهای انسان شناسانه کاربردی

کثف و توسعه نوعی هشیاری فزاینده درباره موضوعات و تئگناتهای اخلاقی و راه حل های ممکن که انسان شناسان امروزی

در پژوهه های کاربردی با آن مواجه می شوند.

پادگیری به کاربردن دانش انسان شناسانه در یک زمینه کاربردی

سرفصل ها:

جلدۀ اول: تعریف انسان شناسی کاربردی و اهمیت آن در دنیا کنونی

موضوعات مورد بررسی در انسان شناسی کاربردی

جلدۀ دوم: برخی از حوزه های کاری انسان شناسی کاربردی:

حوزه های تجارتی، پژوهشی (بیداشت، سلامت و بیماری)،

جلدۀ سوم: برخی از حوزه های کاری انسان شناسی کاربردی

حوزه های زیست محیطی، اعتیاد و آسب های اجتماعی

جلدۀ چهارم: انسان شناسی کاربردی طرفدارانه (حمایت از گروه های مستم دیده و یا محروم)

جلدۀ پنجم: انسان شناسی عمل گرا

جلدۀ ششم: انسان شناسی روندهای آینده

جلدۀ هفتم: انسان شناس کاربردی و مباستگذاری اجتماعی

جلدۀ هشتم: نقش راهبردی انسان شناس در زمینه فرهنگ و تکنولوژی: فرهنگ مجازی و صنعت تکنولوژی

جلدۀ نهم: نقش انسان شناس کاربردی در مسائل زیست محیطی، حفظ، احیا و ذخیره منابع

جلدۀ دهم: روش های پژوهش در انسان شناسی کاربردی:

انتوگرافی، ارزیابی های کمی توسط شاخص های اجتماعی و پرسشنامه

جلدۀ یازدهم: روش های پژوهش در انسان شناسی کاربردی:

پژوهش عملی مشارکتی، ارزیابی تأثیرات برنامه

جلدۀ دوازدهم: ملاحظات اخلاقی در انسان شناسی کاربردی

منابع درس:

- اروین، الکساندر مکی، (۱۳۸۵)، مردم شناسی کاربردی، ترجمه: مهرداد وحدتی، نشر افکار.

- نکوهی، ناصر (۱۳۸۹)، توسعه و انسان شناسی کاربردی، نشر انکار.
- گریلو روآلن، رالف (۱۳۷۷)، مردم شناسی کاربردی و استعمار، نامه علوم اجتماعی، شماره ۱۱، بهار و تابستان ۱۳۷۷، صص ۹۷-۱۲۰
- شریف کمالی، محمد (۱۳۸۷)، انسان شناسی زیستی کاربردی، نشر سپیرا.

- Ervin, Alexander M., ۲۰۰۰, *Applied Anthropology: Tools and Perspectives for Contemporary Practice*, Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Gwynne, Margaret A., ۲۰۰۲, *Applied Anthropology: A Career-Oriented Approach*, Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Higgins, Patricia J. and J. Anthony Pare des, eds. ۲۰۰۰, *Classics of Practicing Anthropology ۱۹۷۸-۱۹۹۸*. Society of Applied Anthropology, Oklahoma City, Oklahoma.
- Kim Fortun. *Advocacy after Bhopal: Environmentalism, Disaster, New Global Orders*. Chicago: University of Chicago Press, ۲۰۰۱.
- McDonald, James H., *The Applied Anthropology Reader*. Allyn and Bacon. ۲۰۰۲
- Podolefsky, Aaron and Peter J. Brown (eds.) ۲۰۰۶, *Applying Cultural Anthropology: An Introductory Reader (Eighth Edition)*, New York: McGraw Hill.
- Satish, Kedia and John van Willigen (eds). *Applied Anthropology: Domains of Application*. Westport, Connecticut: Prager. ۲۰۰۵.
- Stephens, W. Richard, and Elliot M. Fratkin, ۲۰۰۲, *Careers in Anthropology*, Boston, MA: Allyn and Bacon.

موزه‌داری (Museology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی:

- پیشیاز:

هدف

هدف از این درس که به صورت نظری و عملی برگزار می‌شود، پرورش افرادی است که بتوانند در آینده در ایجاد و راه‌اندازی یک موزه نقش بازی کنند. در این درس دانشجویان با شیوه‌های جدید گردآوری و ثبت، نگهداری و نهایتاً ارائه اشیاء موزه آشنا خواهند شد. انواع موزه و عملکرد هر کدام را خواهند شناخت. نهایتاً دانشجویان بعد از فارغ التحصیلی باید بتوانند در یک موزه مشغول به کار شوند.

سرفصل

- تعاریف: موزه و موزه‌داری
- تاریخچه موزه در جهان و ایران
- طبقه‌بندی موزه‌ها: موزه‌های تاریخی، هنری و علمی
- ساختار و فضای موزه
- نقش و عملکرد اجتماعی فرهنگی موزه
- نحوه نگهداری و ثبت مجموعه‌ها
- نحوه ارائه مجموعه‌ها در موزه
- وسائل سمعی و بصری در موزه
- مدیریت موزه
- جاذب و حفظ مخاطب
- بازاریابی موزه
- امنیت و حفاظت در موزه
- موزه مردم‌شناسی و نقش آن در ارائه فرهنگ منطقه
- اصول اخلاقی موزه
- موزه‌های مهم جهان و ایران

منابع :

- نوشین دخت تقیی، ۱۳۹۳، موزه‌داری، تهران، سازمان مطالعه و تدوین سمت
- ابرالفضل صادقپور فیروزآباد، سید محمود میر عزیزی و مریم خلیلزاده مقدم، ۱۳۹۳، مدیریت موزه، تهران انتشارات مهکامه
- حسین یاوری و زینب رجبی، ۱۳۹۴، آشنایی با موزه‌های ایران، تهران انتشارات مهکامه.

مردم‌شناسی روستایی (Rural Anthropology)

تعداد واحد نظری: ۲

تعداد واحد عملی: ۰

پیش‌نیاز: مبانی مردم‌شناسی، مردم‌شناسی فرهنگی

هدف:

درس انسان‌شناسی روستایی یکی از درس‌های اجباری برای دانشجویان مقطع کارشناسی رشته انسان‌شناسی است. در این درس دانشجویان با حوزه مطالعات روستایی در ایران و تاریخچه آن آشنا می‌شوند. در این درس به معرفی تاریخچه تنفس و تحول روستاهای ایران در سه مقطع زمانی: دوران قبل از اصلاحات ارضی، دوران قبل از انقلاب اسلامی و دوران بعد از انقلاب اسلامی می‌پردازیم. روستاهای ایران با توجه به شرایط اقلیمی، جمعیتی و قومی متفاوت هر یک ویژگی‌ای خاص خود را دارا می‌باشد. لذا ویژگی هتروژنیتی (Heterogeneity) باعث غنای مطالعات انسان‌شناسی روستایی می‌باشد. تنوع قوانین عرفی در میان روستاهای ایران نیز حائز اهمیت می‌باشد. بنابراین دانش بومی بسیار غنی در میان جوامع روستایی ایران وجود دارد. روش مطالعات روستایی معرفی و به صورت کاربردی مورد اجرا قرار می‌گیرد.

سرفصل:

- معرفی درس به تفکیک جلسات. برنامه در طول ترم و الزامات آن: تحقیق میدانی و تحقیق اسنادی، بازدید از مناطق مورد نظر.
- تعریف انسان‌شناسی روستایی و مقایسه آن با جامعه‌شناسی روستایی - تفاوت‌ها، شباهت‌ها - تاریخچه مطالعات روستایی در ایران،
- روش تحقیق در مطالعات روستایی - معرفی روش‌های تحقیق و فرایند آن در جهت کاربردی نمودن مطالعات
- نگرش توسعه و توسعه پایدار در مطالعات روستایی - برخی از نظریه‌های توسعه و توسعه پایدار
- مراکزی که در ایران تحقیقات روستایی انجام می‌دهند:
- جهاد- دفتر مطالعات روستایی؛
- بخش روستایی موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی، دانشگاه تهران؛
- دفتر سازمان ملل؛ پژوهه‌های کرج جف: UNDP-GEF؛

- میراث فرهنگی در رابطه با پژوهه‌های گردشگری؛
- پژوهه مطالعه گینه به عنوان یک نمونه کاربردی در مطالعات روستایی؛
- تغییر و تحول تاریخی روستاهای ایران - تنوع الگوهای مالکیت در ایران
- تقسیم بندی روستاهای ایران به تفکیک موقعیت جغرافیایی و جمعیتی و قومیت
- تقسیم بندی روستاهای ایران به تفکیک قوانین عرفی با ذکر چند مثال: اقوام ترکمن، بلوج و مناطق جنوب ایران،
- تقسیم بندی روستاهای ایران به تفکیک ویژگی‌های مسکن،
- تقسیم بندی روستاهای ایران به تفکیک الگوی تغذیه،
- واژه‌های تخصصی در انسان شناسی روستایی،
- واژه‌های تخصصی در انسان شناسی روستایی،
- ارائه تحقیقات دانشجویان،
- ارائه تحقیقات دانشجویان،
- امتحان

منابع :

- روش ارزیابی مشارکتی روستایی - منیژه مقصودی - ۱۳۹۴، تهران؛ انتشارات جامعه شناسان،
- تغییر رفتار و نگرش در روش ارزیابی مشارکتی روستایی، ترجمه منیژه مقصودی ۱۳۹۲، تهران، جامعه شناسان،
- مونتو گرافی روستاهایی در ژاپن، منیژه مقصودی ترجمه
- Friedl Erika, ۱۹۹۷, Children of Dehkoh (Young Life in an Iranian Village),
Syracuse university Press
- Friedl Erika, ۱۹۸۹, Women of Dehkoh, Penguin Books

